

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Andersen, H. C.; udgiven af H.C. Andersen.
Fodreise fra Holmens Canal til Østpynten af
Amager i Aarene 1828 og 1829

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : paa Forfatterens Forlag, 1829
Fysiske størrelse | Physical extent: 136 s.

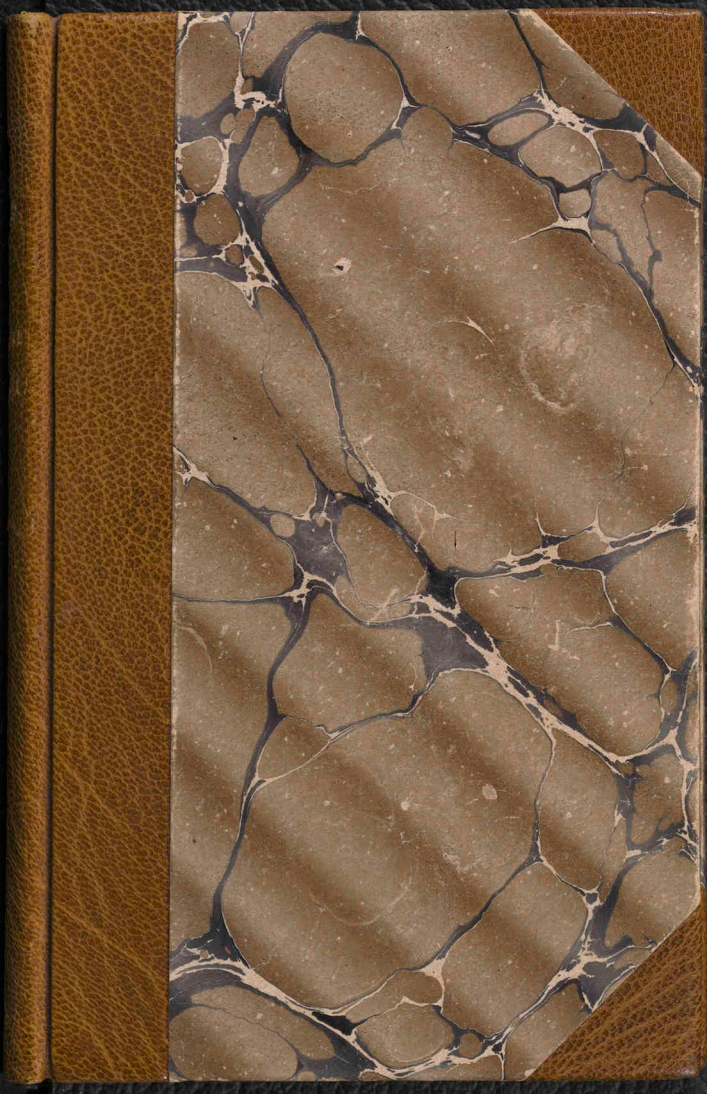
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57,- 62,- 8°

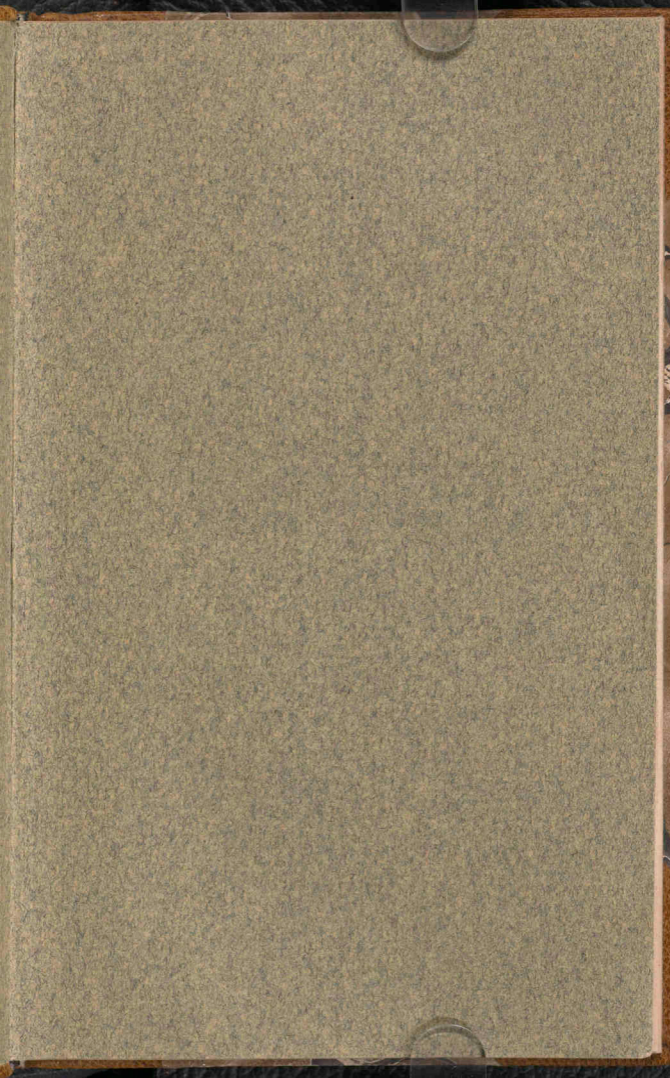
Det Kgl. Bibliotek

130025466617

L

F o d r e i s e

fra Holmens Canal til Østpynten af Amager

i Aarene 1828 og 1829.

Udgiven

af

H. C. Andersen.

Kjöbenhavn. 6123

Paa Forfatterens Forlag.

1829.

Dryft hos Sabritius de Tengnagel.

Förste Capitel.

Svorledes Satan faaer Magt over Forfatteren. —
Syndfloden No. 2, en Mythe.

Nytaars-Aften 1828 sad jeg ganske ene paa mit lille Bærelse og saae ud over de sneebedækte Tage paa alle Nabohusene; da foer den onde Mand, som man kalder Satan, ind i mig, og indblæste mig den syndige Tanke at blive Forfatter. — Hvorfor han ellers saaledes gaaer paa Jagt efter os arme Mennesker, vil følgende Mythe lære; man kan kalde den:

Syndfloden No. 2.

— Og Gud Herren sagde til Noah og hans Slægt: "jeg opretter min Pagt med Eder, at herefter skal ikke alt Kjød odelægges af Flodens Vand; og der skal ikke komme Flod herefter at fordærve Jorden." Da hvalvede Regnbuen sig som et Pagtens Tegn, og Noah stolede paa Jehova. Men i Dybet horte Satan Herrens Ord, og skar Tænder i sin Brede; thi ogsaa den Herre Gud har sine Fiender, og den største kaldes:

Satan. Gjerne vilde han kjæmpe imod Herrens Naade, men det var ham haardt at stampe imod Braadden; Have og Soer, Floder og Bække havde hørt den Herre Jehovas Ord, og vare, som Skyerne, hans Willie underdanige. Da grundede Satan i tre tusinde Aar, og paa det fjerde sprang han op og raabte: "Funtus! jeg har det! — Fra Menneskene selv skal det Onde udgaae; en ny Vandflod skal overskylle Verden, skjøndt han sagde: der skal ikke komme Flod herefter at fordærve Jorden." Og Satan kaldte paa alle sine Vasaller og sagde: "Messieurs! drager ud over den hele Verden og forfører Adams Sonner til at blive flette Skribenter; fra dem selv skal da Vandfloden udgaae, der fordærver Jorden. Jeg vil gjøre mit, gjøre I nu Eders." Og de gjorde, som han sagde, og strax flød der Vand i Ost og i Vest, i Syd og i Nord; det strømmer endnu og vil fordærve Jorden.

Enhver maa troe, at jeg af alle Kræfter stræbte imod, men Kjødet er skrobeligt; den Onde havde nu engang sat sig fast i Kroppen, og jeg maatte afsted. Hvorhen jeg i dette kritiske Dieblik saae, vare alle Poesiens Landeveie saa befarnede, at jeg let kunde vælte, og, om ikke brække Halsen, saa dog en Arm eller et Been. — Hvor skulde jeg hen? Ud maatte jeg. — Da stod Amager mig som den bedste Tumleplads for mit unge brusende Blod, denne Wei forekom mig endnu ikke at være befaret af nogen poetisk Nyttter. Jeg grundede

lidt; læste de Steder i Nyerups "Kjøbenhavns Beskrivelse" og i Pontoppidans "Atlas," der i historisk Henseende kunde være mig til Nytte paa min Reise, og puttede Hofmanns "Elixiere des Teufels" i Lommen, for dog at have lidt Phantasie i Reserve, dersom min egen stoppede. Endnu engang forsøgte jeg at slaae en Pæl i Kjødet og bekjæmpe de onde Lyster, men den slemme Plageaand inden i mig raabte: "Marche!" — Hvad skulde jeg Stymper da gjøre?

Andet Capitel.

Sodreisen tager sin Begyndelse. — Hercules paa Skilleveien. — Den lyriske Muse.

Lidt veemodig sagde jeg Farvel til mit lune Værelse; hvem veed, hvad der kan møde paa en Reise, om den endogsaa er nok saa kort? denne gik jo dog udenfor Sjælland og over de salte Strømme. — Jeg saae mig endnu et Par Gange omkring, trykkede Hatten fast, slukkede Lyset og slagrede nedad Trappen. Hvor der just intet mærkværdigt mødte mig. Nogle Skridt, og jeg var over Holmensbro; mit Blik vendte sig mod Kirken, og jeg tænkte paa Tordenskiold og Niels Juul; men snart blev jeg afbrudt af to qvindelige Bøssener, som nærmede sig. Deres hele Gang og Holdning lod mig ane noget Overordentligt. Den ene kom fra Bør-

sen, og lignede i Klæderne en Amagerkone, men hendes Dine, den søde Jordbærmund og den suære Midie, Alt var den første Elskerinde i en Roman værdigt. Paa Armen bar hun en Kuro med Frugt og deilige Honninglage = Tomfruer, hvilke Bageren, nok saa satirisk, havde givet en Bittermandel istedetfor et Hjerte. — Den anden Dame var lang og bleg, en doende Heloise, i hvis Dine man tydeligt læste sidste Act af en Tragoedie. Begge havde store Nøglesnipper. Uden lang Indledning spurgte den første mig, om jeg vilde gaae over Knippelsbro; den anden, om jeg vilde gaae ad Langebro. Det løb mig koldt nedad Ryggen, (man vil ogsaa sige, at jeg har intet Mods-Organ). Jeg folte paa mig selv, ligesom Jeppe paa Bjerget, om jeg ikke drømte et Da capo af Lucians bekjendte Drøm, men jeg var fuldkommen vaagen, og indsaae nu Sandheden af hvad der staaer hos Sintenis: at af Alt, hvad der skeer nu, skeer Intet mere for første Gang i Verden, men at det altid er den samme Skueplads hvorpaa der spilles, altid de samme Sørgespil og Lystspil der gives, saa at fra een Tid til den anden kun nye Skuespillere besætte Rollerne, Dragten forandres noget, og andre Bagtepper eller Sudevægge anbringes. — Saaledes var jo Alt her; jeg var Hercules paa Skilleveien. — Amagerkonen var saare veltalende; "følg mig," sagde hun, og det klang næsten, som om hun taledes i Vers: "Nøglerne til Børsen ere i mine Hænder. Følg mig, og jeg fører Dig igjennem fjerde Christians herlige Bygning, vil der vise Dig de store Mesters Værker, hvoraf Du kan citere i Din Reise; jeg vil vise Dig

Kobberstik og Malerier, og give Din Aand det classiske Sving, uden hvilket Digteren aldrig kan hæve sig til et værdigt Standpunkt. De Gamle maa Du studere; kun for et attehundrede Aar siden har Folk kunnet tænke og føle. Et nyt og bedre Menneske vil jeg gjøre Dig til. Betragt kun Templet hist med sit herlige calmariske Taarn, huff paa Helligdommens Skatte, og fremfor Alt paa Din egen glimrende Fremtid. Folger Du derimod Jomfruen her, slagrer i Phantasiens lystige Flugt og bygger brogede Trylleslotte, da vil disse snart styrte, thi Grundvolden, den classiske Dannelse, det dybe, philosophiske Blik mangler Dig. Hun er en Datter af Manden, som gemmer Nøglerne til Druknehuset, hvilke jeg seer hun har listet fra den Gamle i Aften. Din hele Reise vil hun gjøre til en Spogelsehistorie. Jeg derimod vil føre Dig gennem Børsen, styrke Dig med classisk Føde og være Din tro Ledsaagerinde paa den hele Reise. Fra Børsen gaae vi forbi Skibene hist, hvor Tondebaand med Væbler hænge i det blege Maanelys; der skal Du maaskee see Matroser der have badet sig i Avons hellige Strømme. Jeg fører Dig gennem Christianshavns reelle Gader, hun langs med den øde Bold og den lange snorlige Reberbane! — Hvad kan hun vel lade Dig høre? Nogle Spogelsehistorier fra Druknehuset, eller i det høieste, lidt Declamation af Blaataarn! —

Den Blege sagde Intet, men i dette Intet laae der langt mere end i hele den Andens lange Tale; bleg, men venlig stod hun for mig, og vinkede — som Manden i Hamlet. Underlige brogede Phantasielille-

billeder svævede rundt om hende, og syntes, halv i Spøg, halv i Alvor, at opføre lustige Dandse.

Rask gjorde jeg et Skridt fremad for at gribe hendes Haand, da styrtede Amagerkonen til, og fik i høieste Smerte:

” — — ha miser,

Quanta laborabas Charybdi!

Lad ikke Din ungdommelige Phantasie forlede Dig! Kun i en classisk Slaabrot kan Du naae til Maalet. — Og er det endelig det Overnaturlige, det Hoffmannske i Livet, Du stræber efter, ogsaa det skal Du da see store Glimt af hos mig. I Borsens yderste Ende er Mobelmagazinet; der dandse i Midnatstimen alle Commoderne en frygtelig Spøgelse-Menuet, og — —”

”Det kjender jeg nok fra Washington Irving, afbrød jeg hende; troer De ikke jeg har læst den fjælle Dragon?” — Med Værdighed, dog uden at fornærme hendes Kjon, stødte jeg Gristerinden til Side og greb den Bleges Haand; men nu fik hun ligesom et Slags Bersærkerang. Hun bød mig først Æbler, Balnodder og rosenrode Sukkergrise, men jeg blev urokelig; tilsidst, efter at have forsøgt et hvert Middel, trak hun i Naseri en lille Bog op af Lommen, (det var min Fodreise); med et satanisk Smil malede hendes spidse Pegefinger luende Siffre paa Bogens Ryg. ”Vaas” stod der.

”Det skal der staae saalænge Bindet varer, udbrød hun: saaledes vil man benævne Din Bog; kaste den bort, naar man har læst halvandet Blad;

snart vil Høkeren, som Prometheus' Grib, sonder-
rive dens Indre, og om Sukker og Søbe sende den
ud i den store By. — Ha miser! følg kun Din
deilige Brud; maaskee fletter hun Dig Sivfrandsen i
de vaade Haar, det bliver Din Digterkrone; farvel
med Dine brogede Dromme!" —

Da rev jeg mig løs, og iilte afsted med den
Blege, skjøndt Amagerkonen endnu declamerede mig
af Horats:

"Vix illigatum te triformi
Pegasus expediet Chimaerea,"

Allerede var jeg udenfor Cancelliet, da min
Blege med eet forsvinder. — Hendes Nærværelse var
rigtignok ikke længere nødvendig, eftersom jeg nu
havde bestemt, hvilken Vej jeg vilde gaae; men jeg
fandt dog, at Afskeden var lidt kold og alt for plud-
selig. I det jeg seer om efter hende, svæver der
mig et qvindeligt Bæsen op ad Cancellie-Trappen;
jeg troede, det var min Cicerone, og greb hende
derfor ved Armen. Hun udstødte et smerteligt Skrig,
og jeg mærkede snart, at det var en mig aldeles
ubekjendt Dame. Klæderne hang i Laster paa Kropp-
pen, og Haaret fløi vildt om Skuldrene som paa
Kolf Blåaskjægs Kone. Ansigtet, Halsen og Ar-
mene bare kun altfor tydelige Spor af, at barbariske
Hænder havde mishandlet hende.

"Dræb mig ikke! piin mig ikke! skreg hun: ved
Alt hvad der er Dem heiligt, lad mig være!"

Jeg blev ganske forbauset; — var ogsaa lidt bange for, at Vægteren skulde høre hendes Skrig, og da komme som tredie Mand, det kunde blive en slem Historie. — Jeg bad hende være rolig; undskyldte min Feiltagelse, lovede, som en vandrende Ridder, at beskjærme Uskyldigheden, og spurgte, hvem der saaledes havde mishandlet hende. —

”Ak! sukede hun; den halve By, den halve Verden! Jeg er den lyriske Muse. Enhver overfalder og piner mig, for at faae mig til at synge; man trækker mig ved Haaret, kniber mig, saa at min hele Krop er en eneste brunblaa Plet. Derfor seer jeg saaledes ud, som De finder mig her. Jeg mishandles paa alle mulige Maader af Unge og Gamle; man vil afpresse mig Sange, men det bliver kun smertelige Skrig; jeg knibes ved Bryllupper og Begravelser, ja selv ved Confirmation! O jeg seer ingen Redning her mere! Alle Stænder og Aldre anfælde mig som glubende Cannibaler, og true med ganske at dræbe mig. Hvor skal jeg skjule mig? — Nu er Cancelliet mit sidste, mit eneste Tilflugtssted; bag de stovede Folianter og opdyngede Papirer vil jeg skjule mig; der søger Ingen mig, der vil jeg vente rolige og bedre Tider.”

Hun sagde dette med et Udtryk af den dybeste Følelse, saa at jeg blev ganske rørt og sagde hende flere, som jeg selv siden efter fandt, smukke Ting. — Vi begyndte halv at blive gode Venner, og jeg folte ikke det mindste til Frygt i en saa fornem Dames Selskab.

”J Sandhed, min Naadige! sagde jeg tilsidst: De har Grund til at hade Verden; men det falder mig ind: De har dog mange værdige Sonner; men selv disse, forekommer det mig, behandler De lidt stedmoderligt. De forsørger dem kun daarligt! — Ja, kunde Digteren klæde sig i Blomsterblade, drikke Morgenrøde, og flagre som en Sommerfugl gjennem Livet, saa var Alt meget godt. Men De synes at glemme, at Deres Born have ikke ganske Deres aandelige Natur; Livet kræver ogsaa noget af det Solide, og derfor savner Digteren saa tidt grumme Meget.”

”Al ja! afbrød Musen: Ekinnet er imod mig; men betænk, der er ingen Moder paa den hele Jord, der har saa mange Born som jeg. Gud veed, jeg gjør Alt hvad jeg kan; men det vil ikke strække til at føde dem Alle. Og det er just mit sønne Moderhjerter der gjør, at jeg ikke lader Enkelte faae i Overflodighed, da saa de Andre reent maatte sulte ihjel.”

I dette Dieblik foer den Tanke i mig: Du maa holde paa hende og faae din Fodreise besungen i Jamben; men hun mærkede vist min Hensigt; thi i samme Nu rev hun sig løs, og svævede op ad Cancellie-Trappen. Jeg saae hende svinde sammen i et ubetydeligt lille Punct, for saaledes at slippe gjennem Nøglehullet i det danske Capitolum.

Tredie Capitel.

(Uvordlige Betragtninger ved at høre Vægterens: "nu er det paa de Tider, man foier sig til Seng." — Læseren gjør Bekjendskab med en ung Digter og hans gamle Tante. — Et Spring trehundred Aar frem i Tiden, som Sorfatteren slipper, i det mindste med hele Lemmer, fra).

Nu traadte jeg da igjennem den første Slots-Port, var altsag paa den Grund, hvor Arelshuus for-
dum har staaet; maaskee stod jeg endogsaa paa en Plet, som Biskop Absalon eller selv Baldemar den Store havde hædret med at betræde; brogede Ideer krydsede mig igjennem Hovedet, snart saae jeg paa Slottet, snart paa Bibliotheks-Bygningen, da slog Klokken 10, og Vægterne istemte deres Qvad i Gader og Stræder: "Nu er det paa de Tider, man foier sig til Seng." — Hvilken dyb Betydning forekom der mig ikke at ligge i disse faae Ord. — Kun to Timer til, og det gamle Aar vilde ogsaa, "foie sig til Seng," for aldrig mere at staae op.

Der griber mig ofte en underlig Følelse, naar jeg om Aftenen slukker mit Lys og lægger mig til Ro. Vi vide ikke Djeblicket vi indslumre, og endnu mindre, hvilke Dromme der skal besjæftige Sjælen. Det er et underligt Forbillede paa Doden. Naar Manden med Leen kommer og synger os: "nu er det paa de Tider, man foier sig til Seng," da lægger ogsaa Mennesket sig stille hen, lukker Diet, men veed ei heller, hvilke Dromme der vil vise sig i denne Sovn

for hans levende Mand. — Kun to Timer, og det gamle Nar hviler sine trætte Been for stedse. — Hvor Tiden dog er en snurrig gammel Fyr, der evig spiller et Dacapo af sine første Ungdoms Luner. Stjernerne dandse endnu den samme Ringdands, som for Nartusinder siden, og vor Jord spiller endnu den samme quindelige Rolle i den store Ringdands, som første Gang.

Paa Nytaarsdag er hun Barnet i sneehvid Dragt. Spurven quiddrer saa huusligt under det fædrene Tag, sine naive, simple Sange, der underligt rører os, thi da have vi endnu ingen Idee om catalaniske Nattergale og Lærker. Paa Nuderne fryse underlige Billeder og Blomster, og ved Caminen sidder Børneflokken og lytter til Sagn og Eventyr om Livet. Nu kommer Vaaren: den hvide Dragt kastes af; Jorden klæder sig i broget Kattun, da gaaer det lystigt; hui! hei! Kilderne sladdre, og Skovene kneise med grønne Nakker; bevingede Lapse flagre i Sommerfugleham fra Blomst til Blomst:

”und alles haucht den Geist der Liebe.”

Snart viser der sig en trofast Veiler. Sommeren bringer en herlig Medgift med sig, af Guds velsignede Korn, og Brylluppet staaer paa de gyldne Agre. Nu forandrer Scenen sig. Vaarens Sværmerie forsvinder, o det er en fornuftig, lykkelig Alder; men saa kommer Efteraaret, Himlen slaaer Nyker i Panden, Skoven taber sine deilige Lokker, og Madammen seer ned ad Bakke; Aftenerne blive lange og mørke; et lystigt Bal skal nu ende den brogede Dag; Stormen blæser i

Trompet, Havet slaaer Pauker; det gule Lov svinger sig i en lystig Bienervals, og træt af Springen og Dandsen, lægger Madammen sig til Ro i det lille, hjemlige Sovestue; Vinteren dækker hende til med sit Sneelagen, og Frost og Kulde, to gamle Snekersvende slaae Laaget til; — sov da vel du gamle Nar! —

Midt under disse alvorlige Betragtninger hørte jeg en klagende Lyd, der syntes sympathetisk at vilde smelte sammen med Hjertets Veemod. Efterhaanden blev den stærkere, og det klang næsten som et grædende Barn. Jeg vendte mig efter Lyden, og opdagede øverst paa Vandposten, der stod nok saa pyntet med sin vinterlige Straapels i Maanskinnet, — en lille Kat.

Den var saa bleg og mager; sad saa ene imellem de kolde glimrende Tistappe, der hang paa Posten, og klagede sig i den lange Vinternat.

Ja, der gives Diebliske i Menneske-Livet, hvor Alt underligt opklarer sig i vort Indre; hvor vi, ligesom kaste et Blik ind i Nandeverden. Jeg veed ikke selv, men Tieck's: "gestiefelter Kater" og "Hoffmanns: "Kater Murr" svævede mig for Sjælen. Hvo tør afgjørende benægte, at Dyrene jo have Fornuft, Følelse, og et indbyrdes Sprog? — Maaskee staaer den Lille hist, venne- og frendelos i den vide Verden; maaskee er det en smægtende Elsker, der giver sin Pige en Serenade, eller en begejstret Ungling, der, paa sin Maneer, udaander sine Følelser i elegiske Sange; — Saaledes tænkte jeg, og lidt efter lidt opklarede Alt sig i mit Indre, jeg begyndte at fatte Betydningen i hans Toner, tilsidst forstod jeg hvert Ord.

Det var en ung Digter, en med Kater Murr
 beslægtet Mand, der som andre unge Digtere, udaan-
 dede sin virkelige og selydigtede Smerte; for hvem
 Barndommen stod i et glimrende Tryllelys, men Nu-
 tiden i kulsort Nat o. s. v.

”Arme Digter, arme Kat!” udbrod jeg, men han
 horte mig ikke, med blege Kinder og røde Pine sad
 han der i Maanelyset og sang paa en gammel Melo-
 die sit:

Før og Nu.

Der var en Tid, da jeg var meget lille,
 Men gjorde raff de allerstørste Spring;
 Med lyse Farver saae jeg Løvet spille,
 Jeg var saa barnlig, vidste Jørgenting.
 Din Natten saae jeg da paa Himlen oppe
 Smaa Muis at staae;
 De skinnede med deres Sølvkroppe,
 Som Stjerner smaae. —
 — Nu blev det Morgen. — Af de gyldne Skaaler
 Flød Liv og Dag,
 Og Taget blev mig nu i Solens Straaler
 Et Rosenlag.
 — Nu var jeg Yngling, Dalen blev mig trang,
 Mig Fuglen vinked opad med sin Sang.
 Af Taget stod saa skjönt i Solens Skjær,
 — Hift oppe var jeg Himlen mere nær. —

Bældig Længsel drev mig frem,
 Thi forlod jeg Barndoms Hiem,
 Dig min Dal med Rosenrøde,
 Hvor jeg draf kun Mælk og Bløde,

Barndoms søde Sorg og Lyst
Himlen ved min Moders Bryst.

Med Ungdoms Mod fra Steen til Steen jeg sprang,
Dg snart jeg hørte, fiernt, hvor Stormen sang.
Mig Kulden trængte giennem Pels og Frak,
Men opad, op, den hvide Skorfsteen traf.
Et mægtigt Haab jo styrkede mit Sind,
Jeg stræbte, ilte, stod paa Tagets Lind.

D hvad maatte Diet skue!
Mere fiern var Himlens Bue,
End da jeg som Barn dernede,
Saae den sig om Taget brede.
Der den var saa deilig blaa,
Her, jeg fiern og kold den saae,
Dg jeg soimled ved at skue
Den uhyre hvalte Bue. —
— Ik paa Taget var saa øde!
Ei jeg saae de Roser røde,
Her var intet Melkesad.
Fuglen som paa Taget sad,
Var saa sky, og fløi saa bange,
Hilste ei med kjendte Gange,
Ene stod jeg og forladt,
Græd fordi jeg blev en Kat,
Duffed Vinger, mange Gange,
Himlens Stjerne = Muis at fange,
Uglen skreg saa fælt om Bytte,
Knap jeg torde Foden flytte. —
Nu jeg mod en Steen den stødte,
Dg for første Gang den blødte.

Da stod atter ved min Fod
Roser — men, af eget Blod,

D da vilde jeg tilbage til det fæere Barndoms Land,
Til dets Roser, til dets Fløde, hvor jeg følte mig en Mand;
Hvor jeg legede, og drømte, at mig Himlen var saa nær;
Dg hvor alle Stjerner syntes mig en snehvid Muse-Hær.

— Jeg sprang der ned, men der var ei som før!
Man havde lukket for mig Husets Dør.
Nu stod jeg ene midt i Verdens Brimlen;
Dg følte bandlyst mig fra Barndoms Himlen.
Min Soel er sunken hist bag fjerne Tage;
Nu har jeg kun Erindringen tilbage.
Jeg staaer i Verden ene, og forladt,
Thi brist mit Hjerte, brist i denne Nat.

Saa quad den unge Sanger, og Tonerne henede i en rørende Miauen; da saae jeg en tyk, sort, qvindelig Kat, der under Sangen havde lyttet til, flattre op paa Posten og omslynge den unge Digter. Hendes Udvortes og nogle faae Ord sagde mig strax, at det var en gammel Tante, der ved sin Yndlings poetiske Udbrud var sat i en salig Begeistring.

"Tak, Du sødeste Dreng!" udbrød hun, "tak — det kalder jeg Poesie; det er Følelse!" — her trykkede hun den unge Kat til sit bankende Hjerte, holdt hans Pote fast i sin og vedblev med guistrende Djne:

Ja min Søn, Du er Digter! miskjend ikke Stemmen i dit Bryst; lad ikke den kolde Mangdes Blindhed skræmme Dig fra Maalet, Skjæbnen

satte for Dig. Du har saameget Genie for det Nørende, dette Galiske, der saa levende taler til Hjertet, o Mons! Du kan aldrig have Grund til rigtigt at fortvivle! —

"Al!" svarede den unge Digter og slog beskedent Dinene ned; "der gives vel Djeblicke i Livet, hvori jeg kan føle mig ret lykkelig, som naar jeg sidder i en Kreds af unge dannede, quindelige Katte, og ved Oplæsningen af mine Digte hører mangt et svagt Suf, seer en hellig Taare paa den blege Mis's Kinder, o da føler jeg mit Kald til Kunsten, da kunde jeg trykke den hele Forsamling til mit bankende Hjerte og glemme alle Jordelivets Kampe. Men andre Tider troer jeg at skue dybt ind i mig selv; da staaer mit gyldne Haab, som brogede luftige Drømme; min Sjæl omtaager sig; da maa jeg ud, kan gjerne springe fra Dag til Dag, men den kolde stormende Nat kjøler ikke den sydende Lava i mine Arter!"

"Du arme Mons! "udbrød Tanten, og ompodede ham endnu hæftigere;" men hvad kan bevirke disse saa contrasterende Overgange, af Fryd og Smerte, hos dig? Bevidstheden om dit Værd maa holde dig opret i alle Livets Storme!" —

"Al Tante, svarede den unge Digter, hver Dag læser jeg mine egne Digte og finder sædvanlig Trost, men undertiden forekommer det mig dog, som om Tankerne ikke vare ganske nye; som om Udtrykkene ikke vare mine egne. . ."

”Nye, Barnlille! afbrød Tanten ham. Hvilke Griller disse unge elegiske Digtere kan have! Der er Intet Nytt under Solen. Hvad skulde Digteren føle, der ikke var følt af Andre for ham. De Gamle maae takke deres Gud, at de levede den Tid de levede; vare de vore Samtidige, saa skulde man see hvor meget Nytt man fandt hos dem. Nei tro mig, min Son, jeg er en gammel Kat og kjender Verden; man lægger meget mere i de Gamle end De nogensinde drømte om; det er nu engang saaledes; derfor, i hvad der moder, bryd dig aldrig om de bjæffende Hunde; de maae dog blive paa Gaden, naar du svinger dig op paa Taget. Du er for beskeden; sælg dog dine Digte til Brummer eller en anden Boghandler, at dit Lys kan skinne for Verden og du kan glæde dig, og din hele Slægt ved en velfortjent Laurbær-Krands.”

Ja det er min hele Stræben, udbrod Digteren, og med Høltys Ord kan jeg bedst give Tante en Skildring af mit mægtige Indre: ”ich will alle meine Kräfte aufbieten. Ich will kein Dichter sehn, wenn ich kein großer Dichter werden kann, wenn ich nichts hervorbringen kann, was die Unsterblichkeit an der Stirne trägt, was mit den Werken meiner Freunde (som f. Ex. Kater Murr) in gleichen Paare geht, so soll keine Sylbe von mir gedruckt werden. Ein mittelmäßiger Dichter ist ein Unding!”

”O du beskedne Engel!” udbrod Tanten, ”men ihvorledes du end gjør, lad dog ikke det første Forsøg bestemme det Hele; en ung optrædende Digter bliver saa forskjelligt bedømt; en ringe Omstændighed kan ofte

bidrage saare meget til den gode eller flette Mening, man fatter om ham; de fleste kan ikke selv give nogen Dom, men for dog at sige Noget, komme de frem med hvad de har hørt Andre sige, og saaledes men du bliver mig jo ganske alvorlig: sødeste Dreng glød mig dog endnu engang med at recitere dit deilige Digt; det vinder saa meget ved din rigtige Declamation. Sandelig, du skulde holde Oplæsninger til Winter, du vilde vist faae et talrigt Auditorium af Damer." —

Digtet blev atter oplæst, med al den unge Kats Følelse; Tanten græd; Digtet var endt, og han bad hende nu at synge.

"Al du kjæreste Dreng!" svarede hun, jeg har ingen Noder med og kan slet intet udenad!"

"O lidt af Donna del Lago," bad Digteren, eller hvad Tante selv vil."

Efter at hun nu havde undskyldt sig med Forkjølelse og fremsagt den almindelige Indledning begyndte hun da paa Mozarts: "Non so piu cosa son, cosa faccio" som hun rigtignok tog noget falsk men den unge Digter var lutter Dre. Nu begyndte han at slaae Tact med Foden; ja lidt efter at nynne ganske sagte med, for ligesom mange Damer ved lignende Leiligheder, at give tilkjende, jeg kan ogsaa synge den, og jeg har en ret vakker Stemme. Til sidst blev det mere lydeligt; det var en heel harmonisk Duet der snart bruuft i det stærkeste forte, snart hendode i et smægtende piano.

Da nærmede Skjæbnen sig i det samme, under Skikkelse af en gammel Vægter, og svingede sit jernbeslagne Spyd imellem dem i det han udbrød: I Sa-

tans Pak! hvad er det for et Skraal!" — Tanten styrte ned af Posten med den unge Digter i sine Arme, og som et Lyn forsvandt de begge, i forskjellige Hjørner af Gaarden.

"Das ist das Leben, das ist das Glück!" maatte jeg udbryde med Jean Paul. Er her et Dieblig No, hvori to ligestemte Sjæle sumpathetisk smelte sammen, da træder strax Skjæbuen frem med sit Jern-Scepter, og skiller dem langt, langt fra hinanden. — Jeg blev ganske rørt over den unge Kat. Maaſkee han dog havde Grund til sin Melancholie. Hvem veed, hvorledes han hendrømte sin glade Barndom. Med et varmt Hjerte, dyb Følelse og en levende Phantasi styrtede han ud i den vide Verden og istedet for glimrende Trylleslotte, fandt kun den kolde Virkelighed. Hvor mange profaiske Katte ere der ikke i Livet? Og hos de mere Dannede er der saa megen Falskhed, at det endogsaa er blevet et Ordsprog, "at være falsk som en Kat." Man skulde egentlig græde sit hele Liv igjennem, dersom det kun ikke blev saa eensformigt. Ja kunde man som rolige Tilskuere sidde og see paa det hele Skuespil og ikke selv var nødt til at spille en Rolle med, hvor man tidt, som den unge Kat, faaer et Slag af Skjæbuens Morgenstjerne, saa vilde det hele Livs Drama endogsaa være meget interessant. Men Touren kan maaſkee nok komme til os. Hvem veed om ikke alle de Afdøde nu sidde og see vort Spil og naar vore Roller ere ude, vi ogsaa komme hen imellem Tilskuerne og see Efterkommerne spille det gamle Drama i nye Costumer. Da vil vi vist betragte Alt

med ganske andre Dine, end nu, vi staae paa Bræderne. Mange Sorger og Taarer blive os da, hvad nu Barnets Graad over det sonderbrudte Legetøi er for den Ældre. Da ville vi vist erindre Jordlivets Sorger, saaledes, som vi nu huske vor Barndoms; det Smertelige er glemt; de enkelte sorte Punkter tjene kun til at sætte Baggrunden i et stærkere Lys.

Det kunde være ganske interessant, blot alene saadan hvert tredie Aarhundred at aflægge et lille Besøg paa Jorden, for at see alle de Forandringer, Coulisser og Bagtepper, Dragter og Répertoirer undergik. — Tidt vilde man da vist troe at gjenkjende den samme Aeteur, men fremtraadt i et nyt Stykke, i ny Dragt og ved andre Decorationer. Mangen Scene vilde vist ligne een i et ældre Stykke, ja mangt et Drama blot synes gennemseet og afpasset efter Tidernes Tary. Et Blik i Historien viser os at det altid har været saaledes — og som det var, vil det blive.

Under disse Betragtninger var jeg allerede midt i Colonnade = Gangen; uwillkaarlig hævede jeg Hovedet iveiret og saa alle Slottets Værelser oplyste; men jeg studsede slet ikke derover, jeg var saa beskæftiget i Tanken om Fremtiden, at det Nærværende slet ikke virkede paa mig. — Midt paa Slottets Hovedbygning var et meget høit Taarn; i Gaarden vrimsede der af Mennesker hvis Paaklædning var ganske underlig og fremmed; Kareterne meget anderledes end de sædvanlige, og for nogle, forekom det mig, var spændt store Orne. Jeg stirrede derpaa, saa rundt om mig i Gangen; ogsaa her var meget forandret. Istedet-

for Staldportene vare der elegante Floidore; tæt ved mig hang der paa Bøgen et Skab med Glasvindue, heri saae jeg en stor rød Placat, Indskriften var dansk, men saa underlig forandret, at jeg næsten maatte stave den første Linie, — Øverst læste jeg:

”Maret 2129.”

Jeg var flyttet tre hundrede Aar frem i Tiden. Det var en Opera-Placat; man gav: Roats Gald, en ny Opera efter en sand Begivenhed fra det nittende Aarhundred. Nederst paa samme Placat stod en formelig Recension over Stykket og Spillet, hvilket i Forstningen undrede mig, da den jo maatte være skrevet for Opførelsen; men, tænkte jeg, det er Fremskridt i Culturen. — Især var Afskeds-Duetten imellem Roat og hans Kone rost uhyre meget; de Spillende skulle her ganske overgaae sig selv. — Paa selve Døren opdagede jeg en mindre Placat der sagde mig, at her var Indgangen til Caleidoskopen. Ved at læse videre erfarede jeg, at dette var et nyt Theater, der i Form af et uhyre Caleidoskop viste al Theatereffecten fra det nittende Aarhundrede. — Det maatte jeg see; hurtigt aabnede jeg Døren og smuttede ind. Her var et smukt Local; alle Pladserne vare besatte, men de fleste med Damer. Orkestret spillede en Ouverture der bestod af bare Dissonanser, pillede ud af Carl Maria Webers forskjellige Compositioner. —

Dækket rullede op, og man saae ind i en uhyre Caleidoskop, der ganske langtsomt blev dreiet rundt. Klipper med Vandfald, brændende Byer, Skyer med Ildregn, og strandende Skibe, styrtede brogede imel-

tem hinanden. Nu saae man Kjøkkenet i Brudgommen fra Mexico, nu Ulvesvælget, nu den hemmelige Ret. Der murede man Eulalia Meinand ind i Graven fra Korsridderne; her var en Daarekisteklub, hvori den gamle Rådiger fra Deodata og Alberto fra Agnese præsiderede. Nu viste Selvede sig med Hav af Aquatofana, hvori Munk, pillede ud af Tragoedier, flode som sorte Swaner, og overst oppe svævede i en Signelof, mellem Himmel og Jord, Hyrdedrengen No. 2 med Jægerbrudens skjæbnesvangre Krands om sine Lokker. Saaledes vedblev det en god Tid; nu faldt Forhænget, Aftenunderholdningen var endt. Da traadte Jocko og annoncerede Forestillingen for næste Aften, boiede sig dybt og klattrede op i Galleriet, hvor han forsvandt. Nu lod et Signal af et Klokkespil; Bæggene sank ned i Gulvet, og den hele Bygning hvilede paa Colonner. (Det var en Opfindelse, egentlig gjort i Tilfælde af Ildbrand). Med en uhyre Fart foer Mængden afsted, og jeg opdagede da, at de havde et Slags mechaniske Skoe, saa at de blot behøvede at bevæge Foden lidt, for at komme afsted med flyvende Fart. Mængden rev mig med sig, og, jeg veed ikke selv, snart stod jeg for Hovedindgangen til Slottet; jeg gik op ad den brede Marmortrappe. Gløidorene aabnede sig af sig selv, og jeg traadte ind. Aldrig har jeg seet en Gal saa skjon, og dog saa simpel. En Mængde pyntede Herrer bevægede sig mechanisk op og ned ad Gulvet. De saae ud, som de vare dreiede. Enhver Fald i Klæ

derne syntes udstuderet. Jeg tilsalte den som kom mig nærmest, men han svarede ikke et Ord, vendte mig ryggen, og gik med stolte Miner sin sædvanlige Gang. Jeg tilsalte en Anden, men han var ikke mere hoslig end den Første. — Da nu den Tredie ogsaa vilde vende mig ryggen, tabte jeg Taalmodigheden og holdt ham fast ved Armen. Han var slem at holde og gjorde uhyre mange Bevægelser med alle Lemmer, i det han tillige snerrede ganske underligt ad mig. Til sidst mærkede jeg da, at hele Selfabet bestod af lutter Træmænd, fyldte med Damp; et Slags kunstige Automater, Marhundredet havde opfundet til at udpynte Forgemaskerne med. Nu aabnede der sig et stort Gallerie for mig, paa hvis blank polerede Bægge vare ophængte en Mængde Portraiter af berømte Danske. Jeg saae dem kun med flygtigt Blik, men opdagede dog Tordenskjold, Bernstorff, Ewald, Baggesen, Ingemann, Ørsted o. f. a. Mellem de fire Hovedsoiler, der bare Loftet, stode Buste af Solberg, Thorvaldsen og Oehlenschläger, med friske Blomsterkrands om Panden. I Panelet under Binduerne vare der Boghylder, og ved hver hang der i en lille Solvænke en levende Catalog, det vil sige, en gammel Stær eller Poppegoie, der spillede et Slags Bibliothekar, og kunde opramse alle Navne paa Bøgerne. Al! hvor faa vare der ikke af den Masse, der nu oversvømmer os. Selv vore bedre Digteres Arbejder vare smeltede hen til udvalgte Samlinger. Saaledes var der af — — dog lad mig bare tie stille og ikke tale om hvilke Bøger der havde opnaaet en Udødelighed paa

tre hundrede Aar, især da jeg er Samtidig med flere af de gode Digtere; desuden kan jeg i min Hurtighed have sprungen noget over, eller ikke hørt rigtig efter. — Ellers maa jeg med Skam tilstaae, at her vaagnede min Forfatter-Forsængelighed: jeg søgte meget ivrigt efter min Godreise, men af! ikke engang mangen stor Forgjængers kunde jeg finde.

I Galleries yderste Ende fandt jeg en Vindeltrappe, der førte op i det høie Taarn. Jeg fik Lyst at stige derop; Trappen syntes aldrig at faae Ende; endeligen kom jeg da heelt op i Kuppelen, og nød nu gjennem den aabne Laage et Panorama, saa skjønt Phantasien kan fremtrylle det. Fra en uhyre Høide stirrede jeg ud over Byen, der laae dybt under mig. — Alt dernede var saa forandret, at jeg neppe kunde kjende det igjen. Næsten alle Gaderne vare regelmæssige og lige; enhver Bygning syntes et Palais. Byen var betydeligt udvidet; Peblingsøen laae indenfor Volden, omgiven med Alleer til Promenade. Marmorkirken reiste sig fuldført med sin kobberrode Kuppel i Maanestinet, og paa Byens store Pladser vare Statuer af Konger tilhest, men som Grastanden ikke tillod mig at kjende. — Havnen vrimlede af fremmede Skibe og lod mig ane Danmarks Blomstren. Der vare to store Theatre, og langs Søhyften laae prægtige Vil- laer.

Da brusede det over mit Hoved, jeg saae opad; et uhyre Legeme, der udspyede sorte Røgskyer, fløi som et Lyn forbi. Jeg mærkede snart, at det var et paa den Tid opfundne Luft-Dampskib. Kun nogle Die-

blikke, og det svandt som et lille sort Punct paa Horizonten, men et befkrevet Papir flagede ned paa mit Bryft, jeg greb det ihast og faae, at det var Begyndelsen til et Brev; et Vindftød havde fikkert revet det fra Dampffibet, og gjennem Lufthavet var der lykkeligt strandet i mine Hænder. Brevet var fransff, og dateret dan 31 December 2128; jeg læste:

”Vore stakkels Forfædre! jeg beklager dem; langsomt maatte de, som Orme, krybe den støvede Landevei, vi flagre med Orneflugt afsted. I sex Uger har jeg allerede seet den halve Jordfugles Mærkværdigheder. Hvor skal jeg begynde, hvor skal jeg ende? Jeg har seet Helten Napoleons Grav. Hans Billedstøtte af støbt Jern, man i den senere Tid har opreist, skal ligne. Jeg har spadseret mellem Serailiets Ruiner og hørt Messe i Sophiekirken, der først skal have været en Moskee. Jeg saae ellers ikke en Tyrk; det synes som om de have en uovervindelig Afsky for at forlade deres asiatiske Hjem og betræde deres forrige Besiddelser. Grækernes Friheds-Støtte er simpel, men skjon; den store Figur paa den, vil man sige er af Thorvaldsen; jeg troer ikke den er saa gammel. — I Schweiz horte jeg endnu det gamle Sagn om Tell, man antager det der for mere end Digtning. — Spanien er en blomstrende Have, der er intet Spor af dens forrige Eløvhed og Præsteanarchie. Jeg har kjørt under Themsen i den gamle Buegang; man arbejder nu paa en ny. Der skal ellers leve en gammel graahaaret Bonde i Inverness, der er den sidste Spire af Digteren Walter Scotts

Afkom; han skulde hentes til Høffet, den Tid jeg for-
 lod London. — Paa Archivet i Stockholm, saae jeg
 det ægte Manuscript af Carl XI Drom der saa un-
 derlig gif i Opfyldelse; men jeg anseer det for uøgte;
 det er sikkert skrevet efterat Begivenheden fandt Sted.
 — Perlen for alle Europas Riger er og bliver dog
 det mægtige Rusland; seent havede det sig til nogen
 Cultur, men straalser nu ogsaa i sin hele Glorie. Paa
 de øde Stepper reise sig beboede Stæder; og man
 seer i Siberien det bedste Beviis paa, at jo mere dyr-
 ket et Land bliver, desmildere bliver Climaet; neppe
 skulde man falde paa, at endnu for trehundrede Aar
 tilbage, var her frygtelige Forviisnings-Steder. Men
 mit Brev bliver kun løse Brudstykker; medens jeg
 skriver dette, har Skibet alt lagt flere Mile bag sig.
 Lystigt gaaer det, hen over Bjerge og Have; den bro-
 gede Verden ligger under os. — Danmarks Hovedstad
 faaer jeg kun at see fra Dækket, men jeg har dog be-
 traadt dansk Grund, seet det herlige Slot Frederiks-
 borg, hvor vi for et Qvarteer siden holdt table d'hôte
 i det Grønne. 3 Dag har vi maattet krydse for
 Tordensfyer, nu er Luften atter reen og klar, vi ere
 uden Fare for disse flyvende Klipper. — Næste Som-
 mer gjør jeg en lille Tour over Verdenshavet; jeg
 maa dog see det Land, hvor Menneskeslægten skal
 bygge i sin hoieste Udviklingsperiode. Den Tid kan
 komme, at Americaneren gjør Pilgrimsfart til Mo-
 derlandet Europa, da er mangan Sø og Havbugt
 Land, men mangan dyrket Landstrækning begroet med
 Tang under Bolgerne. Maafee har Nordsoen brudt

sig en nye Bane, og Brændingen slaaer mod de Kyfster, hvis Beboere nu aldrig saae Havet; maaffee —”

Her endte Brevet. Jeg folte mig ganske underligt stemt. Det er dog en egen Sag, saadan i et Minut at blive 300 Aar ældre. Som en Natteaand stod jeg i det høie Taarn, og skuede ud over en heel anden Menneffeslægt; min Tidsalder var Stov, blandet med Stov, en ganske ny Generation vandrede over de ukjendte Grave. — Hvad er dog Menneffet med al sin Forsængelighed, alle sine store Ideer, og hele jordiske Stræben? et lille Skyggepunct, som kommer og svinder, uden at efterlade sig mindste Spor paa en Klode, der kun er et Atom i det store Verdensrum. —

Jeg hensank i Grublen; den herlige vide Udsigt over Byen lokkede mig til at stige igjennem Laagen ud paa de smale Gliser, jeg holdt mig ved Ziraterne, for ikke at tabe Ligevægten, og stirrede nu ned i det svimlende Dyb under mig. Fra Gaderne tonede Musik af ubekjendte Instrumenter, Alt var mig fremmedt; kun Stjernerne hilste mig som en gammel Bekjendt. — Nu begyndte det at blæse stærkt, jeg vilde igjen tilbage igjennem Laagen, men den blæste i samme Dieblik i for mig. — Jeg vilde skyde den op, men det var umuligt, især da jeg ikke kunde ret anvende mine Kræfter paa det daarlige Godfæste, de smale Gliser gav. — Hvad skulde jeg gjøre? Der var Ingen i Taarnet der kunde høre min Bank, og jeg var for hoit oppe, til at mit Skrig kunde trænge ned paa Gaderne. Jeg svimlede ved at stirre i det dybe Svælg under mig; o

det var nogle skrækkelige Minuter! — Var det endog: saa rimeligt at der kunde komme et Luft-Dampskib, hvorledes skulde man dog, i den uhyre Fart! det tog, bemærke mig arme Strandede? — Af Frygt for at falde ned, havde jeg nær sprunget, da der i det samme viste sig to store Condorgribbe, der trak en net lille Droske af Jern og Silketast, hvori der sad et deiligt Pigebarn med brune Haar og mørkeblaae Pine. — Jeg raabte om Hjælp, og strax styrede hun de bevingede Gangere hen imod det Sted hvor jeg stod. Jeg greb hendes Haand, som hun strakte ud imod mig, og havde allerede det ene Been oppe i Vognen, da man med eet bagved trak mig meget voldsomt i Kjølesligen, og en raa, kvin- delig Stemme skreg: "er han gal!!!"

Det foer mig gjennem Marv og Been; Alt svandt hen for mig; jeg stod nede i Colonnade-Gangen, ved Siden af den gamle Brodkone, med det ene Been op i hendes Kurv. Det hele havde været en dyb Ekstase. Phantasien havde ført mig trehundrede Aar frem; i Tankerne havde jeg seet Alt og vilde nu bestige hendes Kurv, istedet for en flyvende Droske! — Hvad var her at gjøre? Jeg undskyldte mig, saa godt jeg kunde, med en pludselig Svindel, betalte de knuste Hjerter, og lod hende beholde Ruinerne; saaledes skiltes vi ad som gode Venner, men jeg havde saa mine egne Tanker; der kunde jeg nu see hvorhen Phantasien førte. Havde jeg fulgt Fornuftens lige Landevei over Knippelsbro, saa var jeg aldrig kommen i Ragekurven. Maaskee alle mine Syner med Fristerinderne, Musen og den poetiske Kat, ogsaa havde været Phantasié. Jeg besluttede nu

derfor at komme lidt Vand i Blodet og nøie vogte mig for oftere at falde i en saa dyb Erstase.

Fjerde Capitel.

(Søvngjængerens.)

Hele sex Skridt gif jeg bestemt med disse de bedste Beslutninger; men Skjæbuen, eller maaskee rigtigere, den Blege fra Druknehuset, vilde det ganske anderledes med mig; neppe var jeg kommen til den anden Svingning i Colonnade-Gangen for jeg saae en stor Mand, indhyllet i en Kappe og med Hatten ned over Pinene, tæt foran mig; han forekom mig bekjendt; for nu ret at undgaae ethvert Anfald af Phantasie-Feber tog jeg lange Skridt og indhentede snart Personen, der var ingen anden end en gammel Skolekammerad. Jeg havde endnu ikke aabnet Munden da han alt trykkede min Haand og var et par Punktummer inde i sin Jeremiade over Livet. Der gives Mennesker, der ret kunne udtale for Andre sine Lidelser og Elendigheder, det synes ordentligt at være dem et Slags Fornøielse, og jeg kommer da saa let til at tænke paa Selikanus's Ord i Tiecks "Prinz Zerbino":

"Ein Prunk ist es, in bunter Festtagspuz
In dem die Thoren selber sich gefallen."

Dog, den Godmodighed og barnlige Tiltro, der udtalede sig i ethvert af hans Ord, forsonede mig altid

strax med ham. Selv kan jeg aldrig saaledes Ansigt til Ansigt fortælle Andre mine Sorger, nei træder jeg ud af min Eensomhed, saa farer strax Lystigheds-Djævelen i mig; hvorfor afpresse Menneskene en Medynk og nogle tomme Troste-Ord, de dog intet mene med. — Saaledes gif det ogsaa her; jeg spillede med min Emule Lune og han — ja han talte saa levende ud af Hjertet, at det vilde være Synd at spotte derover.

”Du er stærkt forkjølet,” sagde jeg, thi hans Stemme klang saa underlig dæmpet og enkelte Gange taug han med eet, for ligesom at trække Veiret.

”Ja syg er jeg,” sagde han, ”sjælesyg; her kan jeg ikke trives, og hvor kan jeg det? tidt bruser der mig mange underlige Ideer igjennem Hovedet, saa jeg kan blive ganske bange for mig selv. Hjemme knuge de fire snevre Vægge mig; jeg føler mig som Fuglen i Buret, og maa ud imellem Mennesker, gaaer da tidt fra Gade til Gade i den store By, men føler mig dog midt i den store Brimmel saa ganske ene; ikke et bekendt Ansigt, ikke et venligt Blik; jeg er en Fremmed midt i Hjemmet.”

”O hvilke Griller!” afbrød jeg ham, ”besøg dog mig og andre gamle Venner, vi skal nok faae det wertherske Folerie pillet ud. Du er jo blevet mig en levende Taareperse og kan saaledes hverken bruges i Livet eller i en Roman; til det første er Du for original, og til det sidste er Du ikke original nok, man kommer saa let til at tænke paa Werther og Sigwath.”

”Lykkelige Menneſke”, afbrød han mig, ”hvem der dog havde dit Lune! — der gives Dieblikke i mit Liv, i hvilke jeg kan ligesom gjennemſkue mig ſelv; en heel Verden aabner ſig for mig og jeg ſkuer ind i en Uendelighed der opsluger mit hele tænkende Vaſen. Du ryſter med Hovedet; troer ikke det Overnaturlige, der ſaa ſynligt ſlynger ſig igjennem Alt; Er det ikke et Mirakel, at Jorden hænger paa Intet? Forklar mig, hvorledes der i det lille Froe kan ligge Spiren til et heelt Træ, der atter i det Uendelige vil bære nye Spirer. Hvad er det ſom gjør, at Du kan bevæge Din Haand naar Du vil det? Hvorledes ſtaaer Tanken i Forbindelſe med det Legemlige? Har Du aldrig tænkt derover? — O det er en frygtelig Følelſe, at ville trænge gjennem det Ubegribeliges Slor. Det bringer kun til Vanvid, og dog henfalder jeg ſaa ofte til denne frygtelige Grublen. Hvad er vort eget jeg? Hvad er det ſom tænker og føler inden i os? Ofte ſpørger jeg mig ſelv derom, og naar jeg da vil udgrunde det Udgrundelige, min Tanke ligesom trænger ind i ſig ſelv, da ſvinder Alt omkring mig og jeg ſvæver i et bundloſt Svælg der bringer min Hjerne til at ſyde.”

”Men, bedſte Ven!” afbrød jeg ham, ”Sligt maa man aldrig tænke over. Hvorledes ſkulde det Endelige kunne fatte det Uendelige? Manden tør ikke ganſke spille Hovedrollen i denne Legem-Verden, den kan ſaa let løbe paa og faae et lille Knæk. Baſt den lidt med Fornuftens Birkeriis, naar den ſaadan vil spille Herre, ſaa ſkal Du ſee, at den nok tager Skeen i en anden Haand.”

Tro mig, svarede han, stedse har jeg kæmpet imod, men altid komme de samme Tanker tilbage under alle mine Beskæftigelser. — Det kan nu være en Maaned siden, jeg en Aften kom noget sildig hjem, jeg folte mig saa svært veemodig stemt; jeg satte mig til Claveret, skjøndt Løgen har forbudt mig at spille, men det var mig som en usynlig Haand rev mig der hen, jeg vilde ikke, og maatte dog. — Ofte har jeg følt denne frygtelige Kamp, flere Gange bekjæmpet den ved at søge ud i det Frie, hvor jeg da besinder mig saa vel, ret som om jeg havde bekjæmpet en Synd; men ofte henriver Lidenskaben mig saa hæftigt, at jeg maa, da bruse Tonerne underligt fra Strængene dybt ind i min Sjæl, usynlige Væsner rive mig med sig; jeg maa! jeg maa! og i mit Hjerte er det, som fulgte jeg de onde Magter og syndede. — Og saa denne Aften kæmpede jeg imod, aabnede Vinduet og saae ud i den stjerneklare Nat. — O det laae mig saa tungt om Hjertet. — En Stund stirrede jeg ned paa den folketomme Gade; da greb en rædsom, levende Lyst mig til, at styrte mig ud gennem det store Luft-Num. — Jeg gjøs, men Tanken blev mere og mere levende; det var, som Luften rundtomkring hævede mig fra Gulvet. — Jeg sprang fra Vinduet, kastede mig paa en Stol, og greb uvilkaarlig nogle Acorde; da brusede Tonerne underligt fra Strængene dybt ind i min Sjæl; det var, som berørte de enhver Nerve i mig. — Det var mine egne Følelser, der i et Tonehav brusede for mine Øren; den smerteligste Veemod blandede sig med

Banvids skjærende Indslen. Jeg vilde rive mig løs, men kunde ikke. Da aabnedes Døren, og underlige brogede Skikkelser trængte ind og fordreiede de skarpe Ansigter, snart svandt De sammen i eet uhyre Kjæmpe-Bæsen, snart flokkede de sig utallige, og hver Gang de berørte mig, var det som Ild og Is skifteviis foer igjennem mig. Tidt syntes syntes jeg at kjende manget Ansigt i Sværmen, men naar jeg ret fæstede mit Blik paa det, grinede et hæsligt Døninghoved med levende Pine af mig. — Stedse trængte de ind af Døren, og svævede med utroelig Hurtighed tværs igjennem hinanden. Da saa jeg midt i den brogede Række mit eget Jeg. Mit Blod isnede, jeg styrtede tilbage i Stolen og preskede Pinene sammen, men Tonerne brusede fort med en eensformig, hoppende Lyd, der maatte gjøre vanvittig. Det hjalp ikke at mit var lukket, jeg saa dog det frygtelige Jeg trænge sig gjennem Sværmen og slynge sine Arme om mig; jeg folte det knuge sig fast ind til mig, men skrike kunde jeg ikke. O det var en unævnelig Følelse for mig, da dette mit dobbelt Bæsen udsugede mit Liv og Blod. Jeg svandt hen i et Intet, i et frygteligt Intet. —

”Men kjæreste Menneske-Barn!” udbrød jeg, ”Du læser mig bestemt for mange tydske Spøgelse-Historier; tag hellere fat paa Fader Solberg, saa skal du see, at den gamle Jeronimus nok jager alt Dobbeltgjængeriet paa Døren.” —

”Kald mig kun en Phantast,” svarede han, ”kald mig hvad Du vil, jeg er nu engang et saadant ulyk-

feligt Væsen, der maa først omstobes i Naturens store Smelte-Digel, før der kan blive noget af mig. — Troer Du ellers ikke," vedblev han med megen Alvor, "paa Djævelens Indflydelse, paa fjendste Magter, der gribe ind i vort Liv og drage os med i en Bundløs Mal-Strom?" —

"Alf nei," afbrød jeg ham, "jeg kan desværre ikke skyde mine Synder paa Fanden, eftersom jeg aldrig ret kan komme paa det klare med hans Nærværelse, — han er jo desuden slet ikke nødvendig, og antage vi ham, faae vi en heel zoroasterisk Lære, en Ormuzd og Ahriman. Der er intet Helvede, ingen Djævel, kan ikke være det, naar vi tænke os Gud som den høieste Godhed. Jøderne kjendte jo ikke til Djævelen i den patriarcalske Tid, først da de sammenblandedes med Hedninger opstod Begrebet om et vndt og godt Væsen, var der nu en Djævel, skulde det da ikke have været nødvendigt eller blot uueligt, at de i den lange Tid forud havde vidst hans Tilværelse.

"Fra hvem kommer da det Onde?" afbrød han mig. — Vi have Intet af os selv, i vort eget Indre er den mægtige Grundspire til det Onde nedlagt, men hvem nedlagde den der, naar en god og hellig Gud skabte os? Djævelen maa det være, den mægtige faldne Engel, hvem Skriften stadfæster os.

"Nu, ogsaa dette vil jeg for Øjeblikket antage, svarede jeg," men siig mig da, fra hvem indsneg det Onde sig i Himlen og styrtede en hellig, mægtig Engel? hvem nedlagde Spiren til den Hornmod og Trods, der maatte gjøre ham til Djævel? For-

klar mig det, og jeg vil antage Alt hvad De har sagt mig. —

”Stille,” afbrød han, ”hvo kan forklare det Usat-
telige. — Begriber du din egen Sjæl, er den dig
ikke Tegn nok paa den aandelige Verden; hvad siger
du om Tanken, om Drommene? Forkast Magnetismen,
men Søvnjængerens underfulde Vandring paa selv
de farligste Steder, vil du dog aldrig kunne benægte.

”Men kjære, De dreier Dem jo ganske af fra
mit Spørgsmaal; viis mig Mueligheden og Nød-
vendigheden af en Djævel. Det Onde her i Verden
er selv et saa stort Gode, at en alviis Gud maa lade
det existere. — Men en Djævel, et Helved, er kun de
store Rekviziter, der hjælper en herskesyg Geistlighed
paa Tronen. Intet Menneske, om det stod til ham,
vilde have Hjerte til at fordømme, selv den værste
Forbryder til en evig Straf og Pine, hvorledes skulde
da Gud — den høieste Godhed — kunne nedstode sin
kjæreste men vildtsfarende Skabning i et Helvede, en
evig Marter, hvor Ormen aldrig døer, og Jlden aldrig
udslukkes ...?”

Vi vare imidlertid traadte ud paa Marmorbroen,
Vinden greb fat i hans Kappe og løftede den til Side;
tænk min Skræk, da jeg finder ham kun halv paaklædt;
en Tanke foer mig pludselig gjennem Sjælen; jeg
stirrede ham ind under Hatten; ja Djuene vare luk-
kede og Læberne bevægede sig krampagtigt.

”En Søvnjænger!” udbrød jeg uvilkaarligt og gjøs
i det samme af Frygt for at mit Udbrud skulde vække
ham. — Jeg folte mig med eet draget ind i det Over-

naturliges Labyrinth, jeg vidste ikke selv hvad jeg skulde tro om Djævelen og mægtige Aander, thi ikke kunde jeg drømme om, hvad der mødte mig i dette Capitel skulde være ligesom et Slags Indgang til det følgende. Den ulykkelige Mangel paa Mod's Organ, hvilken jeg tilforn har omtalt, bragte mig i en Forfatning, hvori enhver Jesuit kunde have faaet mig til at troe den hele Helvedslære. — Hvor glædede det ikke min Sjæl at Sovngjængerens Bopæl laae i Storm-Gaden, og jeg saaledes snart saae ham lykkelig forsvinde bag sin Gadedør.

Femte Capitel.

(Et meget moralsk Stykke hvori en gammel Ræv spiller Hoved-Rollen. — Blaataarn lader sig høre som Declamator. Elixir des Teufels begynder at spøge.

Med raske Skridt nærmede jeg mig Bolden. I de store Træ-Grene hang glimrende Iistappe, der dansede i Vinden for mig, som Slangerne for Anselmus*). — Den sneebedækte Bold syntes mig en stereotyp Udgave af Alperne; havde der nu kun været nogle Drengene der glæde nede paa deres Slæder, saa havde jeg havt et levende Malerie paa Cimbrernes Nedfart.

*) Guldpotten, i Hofmanns Phantasiestykker.

Fordybet i disse Tanker gif jeg nogle Skridt, og da jeg nu slog Djnene i Beiret, opdagede jeg to sære Puslinger sidde paa Huf deroppe. I Gra-stand syntes de mig Doubletter af: "Klein Zakes." Jeg nærmede mig ganske sagte og saae nu, det var to Decendenter af Keineke Foss, som havde forvildet sig ind til Byen. — Den ene Næv var gammel, og det forekom mig som han holdt en Bog i Haanden, jeg lyttede og horte ganske tydelig den Gamle sige:

"Ja min Søn, om neppe een Time begynder det nye Aar; det er paa Tiden, du forlader mig og forsøger din Lykke i Verden. Glem nu ikke hvad du har læst i mange gode jesuitiske Skrifter, og tag ogsaa engang imellem din cicero de officiis og Campes Theophron frem, det kan aldrig skade; selv jeg, som er gammel, læser Morgen og Aften, som du veed, baade i den og i Knigge. Følg mit Faderlige Raad, og du skal see det vil gaae dig vel og du skal blive den bedste Næv i Landet. Blandt Menneskene var det en Tid Skik, at naar unge Mænd skulde drage ud i Verden, førte først Fædrene dem ind i Laceretter og i Høspitaler, for der levende at vise dem hvor hen den utæmmede Lidenskab kunde føre; jeg har fulgt denne priselige Skik, og derfor voyet mig med dig saa nær ind paa det store Menneske-Buur, for at vise dig hvad du skal undstye. — Sog Bakkerne og de store Skove, der er din Tumleplads! og see her" — i det samme rakte han ham med Poten et lille Kobberstykke — "der har du Antichristens Portræt, denne Voltaire, han har gjort os megen Fortrød,

men nu brænder han ogsaa derfor i det røde Flamme-Hav. O min Søn, der er endnu saa meget, jeg vilde sige dig, for vi skilles ad, men Tiden er kort, hør mig derfor uden at afbryde mig. Maaskee udgiver jeg en gang mine saderlige Raad til min Søn, som et ringe Tillæg til de franske jesuiter Skrifter, da skal du faae et Pragt-Exemplar med mit Portrait. — *Quanquam jam Michaelis fili, annum jam — — —* dog det er ganske Ciceros Ord og du veed om mig, *non ut interpretes, sed ut solemus, e fontibus eorum, judicio, arbitrioque nostro, quantum quoque modo videbitur, hauriemus,* det behager mig altsaa at tale dansk."

Jeg tog ihast min Tegnebog op af Lommen for at nedskrive Hovedpunkterne af den Gamles Læreregler.

"Min Søn," begyndte den Gamle, fremfor Alt maa Du lægge dig efter at kunne vise en uhyre Beskedenhed; det er et Slags ædelt Kryberie, som Verden holder meget af. Forsængelighed er Hoved-Farven i det store Livs Malerie, men de fleste forstaae at skjule den med en Slags Klogskabs Fernis, der giver det Hele en egen Glans. Der aander Ingen, uden han jo har sin Portion Forsængelighed; selv den, der mest krybende slaaer Diet ned og synes den personificerede Beskedenhed, er forsængelig, ja, i det han dadler Andre, brusker Forsængeligheden igjennem hans egne Mærker, og det lille beskedne Hjerter siger, "jeg takker dig Gud, at jeg ikke er som andre Mennesker; jeg er dog en ganske anden Karl, er ikke saa uhyre forsængelig som disse. En anden vigtig Lære, jeg vil give dig, er angaaende de Selskaber, du muligens kan komme i. Bryd dig aldrig

om de brogede Fugle, der slagre dig over Hovedet; smukke Fjedre, men smaae Hjerner bygge i de hoiie Neder. Jovrigt maa Du i det selskabelige Liv søge at studere din Omgivning. Hos de fleste Damer er det bedst at lade Munden løbe, recensere Alt, Digtere og Skuespillere, snakke om Alt, og kan Du i din Tale faae puttet nogle Artigheder ind, saa fanger Du let baade Gaas og Gjaesling. I Selskab med Mænd er det derimod mere sikkert at være ganske taus, kun engang imellem at komme med saadan et lille Kraft-Udtryk, det giver strax Mine af at være en Tænker. O min Søn, du har Anlæg, store Anlæg, glem aldrig mine Lærdomme og jeg vil faae Glæde af dig. Begynder Du at faae nogen Indskydelse i Dyreriget, saa husk paa, at Orthodorie er det første Skridt til religiøs Overtro og hvor denne slipper ind i en Stad, er en god Grund lagt for Jesuiterne, til atter at indføre Middelalderens Barbarie. — Ja," vedblev den gamle Næv i Begeistring, "lyksalig det Land, hvor Orthodorie frodigt kan udbrede sine Grene og afværge det klare Sol-Lys der aldrig kan være godt, da det faaer Smaafrattet til at løbe os op over Hovedet med deres Tænkefrihed; kæmp for den gode Sag, frygt ingen lettres provinciales, der vover ikke hver Dag en Pascal op, der kan støde dig af Pinden. Ora et labora, det er: hæng med Hovedet og pas dit Snit, da vil det gaae dig vel og du skal leve fedt og godt i Landet.—"

Ulykkeligviis paakom der mig i dette Dieblif en stærk Nysen; forskrækket styrtede den gamle Næv ned i Boldgraven, den unge Næv derimod tog Flugten og forsvandt ved Stormgaden. Jeg stod et Dieblif taus og stirrede

efter dem, men da jeg nu intet videre mærkede, fortsatte jeg min Vandring til Amager.

Allerede tittede det store Bryggerhuus frem ved Hiørnet, allerede horte jeg Bolgernes Pladsken mod Broपालene blande sig med Skildvagtens Snorken. — Blaataarn laa foran mig; i Tankerne saae jeg der det snevre lille Kammer, hvori en Datter af Danmarks største Konge, uskyldig hensmægtede i 23 lange Aar. Væggene vare sorte af Røg, og Lyshningen faldt kun ind igjennem det lille Loft's Bindue, som den barske Slut-ter aabnede, naar Røgen truede med at dræbe den arme Fange. Uvilkaarligt vendte jeg Dinene hen imod Druknehuset; tusinde Spøgelsehistorier promenerede i mit Hoved, men pludselig gjorde de holdt, i det jeg horte en kraftfuld Stemme declamere Hamlets berømte Monolog:

”To be or not to be, that es the question,”

Det var Blaataarn, der her i Midnatstimen declamerede een af de mange Monologer, det engang i en barbarisk Tidsalder havde lært af en, der indespærret, Kunstbroder. Jeg folte mig ganske underligt stemt midt i denne levende Omgivelse. Alt fik en høiere Betydning, jeg selv forekom mig ikke at være en stakkels studiosus philologiae & philosophiae, der en Vinteraften travede paa sine egne Been til Amager, nei, da jeg saae den lange Bro foran mig, forekom jeg mig selv at have største Lighed med Keres ved Hellepont. Begge droge vi jo ud paa Erobringer, han, for at give Historiekriverne Stof, jeg for at finde noget til mit første literaire Arbeide. Med en broget Hær, samlet fra alle Verdens

Hjørner, gif han over Hellespont; en ikke mindre broget Hær af phantastiske Ideer førte jeg, indesluttet i mit Hoved, over lange Broe. Han udgjød Blod, jeg Blæk, — Forskjellen kan jo nok passere.

Allerede var jeg nogle Skridt inde paa Broen, da det falder mig ind, at her var just Leiligheden til at tænke smukke Ting.

Hvad maatte der ikke kunne tænkes og føles paa Grændse=Skjællet af det gamle og det nye Aar, ved at staae midt imellem Kjøbenhavn og Amager?

Aaret er dog en af de rigeste Forster paa denne Jord, men kun i forbigaaende lære vi at kjende ham; hele 365 Dage bruger han til at bringe sit Flotte-Gods igjennem Livet ind i den store Evighed, og naar disse ere forbi, seer man kun Sporene han efterlod paa den store Landevei, og den lille Streg Tiden ridser paa sin Tavle, forat vise, nu gif der atter et Aar over Jorden.

Det nye holder strax sit Indtog efter det gamle, og hvo kan undre sig over, at det bruger saa mange Dage at bringe sit Flotte-Gods igjennem Livet, naar man kunhret betragter det store Tog. — Utallige Bugger og Liigkister, Brudeskarer og væbnede Hære, seer man i det store Følge. Jeg vil nu slet ikke tale om de mange Læs vandede Skrifter og andre menneskelige Daarligheder det fører med sig.

En halv Time maatte jeg altsaa endnu vente her, før jeg kunde betræde Broens Midte, men hvormed skulde jeg imidlertid fordrive Tiden? Jeg grundede en Smule, da begyndte det ganske underligt at røre sig i min

Lomme. Ja det er ikke saa godt at gaae ved Midnat med en Hoffmanns Eliviere des Teufels i Lommen; det undrede mig derfor slet ikke, at denne begyndte at spøge. Jeg trak Exemplaret frem, Binden tog fat i Bladene, og jeg hørte det ganske tydeligt smaasnakke. Løse ved Maanestinnet gif ikke an, den bedste Maade at tilbringe den halve Time paa, var altsaa, at høre hvad den kunde fortælle.

Sjette Capitel.

(Bogen fortæller sin Barndoms Historie, sit Skoleliv hos Bogbinderen, Dimission til den Gylde-densalske Boglade, Rusaaaret, og endelig sin første Udsigt i Verden. — Klokkeren slaaer 12.)

Mine første Erindringer — begyndte den — strække sig fra Bogtrykkeriet, hvor jeg først saae Lyset. Som en Drom husker jeg endnu fra denne Tid, en lille Mand med et underligt Katte-Ansigt, der en Dag traadte ind i Stuen, hvor jeg hang i al Uskyldighed paa en Snoer for at tørres. Min Moder, — saaledes tør jeg vel nok benævne det Manuscript, jeg skulder min Tilværelse — fortalte os Børn om Matten, at det var vor Fader, Hofraad Hoffmann, uden hvem hun endnu havde været et reent ubeskrevet Papiir, og vi aldrig seet Lyset. — Nyssgjærrigt hørte vi Alt hvad hun fortalte os om ham, hvorledes de Synner, der bevægede sig i vort Indre, viste sig lyslevende for ham, naar han i de lange Vinter-Nætter sad og arbeidede, og at han da ofte maatte kalde

sin Kone op af Sengen, der satte sig hos ham med sin Strikkestrømpe, og nikkede venligt over til den underlige Mand, naar Phantasien tog sig altfor meget Herredømme.

Jeg fik saaledes min Fader mere og mere kjær, men saae ham aldrig siden. — O det var lykkelige Barnedoms Dage! da kunde man hænge paa Snoren i den lune Stue, om Dagen høre Evendenes Spog og lystige Sange og om Natten de underligste Eventyr. Men snart slog Skilsmisssens tunge Tiner, vi Børn bleve revne bort fra vor Moder og sendte hen i en Skole, det vil sige, i en Bogbinders Værksted, for der at faae den Politur, der var os nødvendig for, med Anstand, at træde ind i Verden.

Intet Menneſke er vist paa de haarde Skolebænke bleven saaledes præſſet, bekliftret og beſkaaret, ſom vi. Hvergang en Kammerad fir og færdig forlod Skolen, folte jeg dobbelt mit piinlige Liv og misundte, ſom en anden Buckthorne*) de Lykkelige, der nu fri turde ſlagre ud i den deilige brogede Verden.

Endelig ſlog min Forløſningstime, jeg var nu færdig til at dimitteres og blev da med andre dannede og raa Kamerater, det vil ſige, Boger med Bind og i løs Materie, af Rectoren pakket ned i en ſtor Kaſſe. Laaget blev ſlaget til, et chaotiſk Mørke omgav os i det snevre Fængſel, dette var da mit Livs forſte Periode.

Da jeg atter traadte frem for Lyſet, var jeg i Kjøbenhavn i den gyldendalske Boglade hvor jeg, paa en

*) Waſſington Irving: En Reifendes Eventyr.

af Hyldeerne ret paraderede i min nye Kjøle, imellem flere smukke Folk. De gamle Folianter skjældte mig ud for Rus, men Lapse-Manden, som var faret i mig, gav mig Vittighed nok, saa jeg ikke blev dem Svar skyldig. utaaeligst var mig ellers stereotyp Udgaverne af de gamle Classiker; disse unge indbildske lærde Lapse, der vrinkle af Trykfeil og ikke have andet end deres Faders Navn, vilde altid have Forsædet, og saae med Foragt ned paa mig og min Lige.

De forskjellige Personer, som om Dagen traadte ind i Bogladen, og deres Samtaler morede mig meget; her fik jeg forst et klart Begreb om Verden. Hvor glædede jeg mig ikke, hver Gang jeg horte nogen rose min Fader eller mine Halsodskende; dog ofte maatte jeg høre utaaelige Ting, ja man kaldte endogsaa mig Hjerne-spind, og min Fader gal. En Scene glemmer jeg ikke; en Dag traadte en fornem Dame ind med to Herrer, jeg blev da lagt frem iblandt andre pene Bøger, men hvor fordreiede hun ikke sit gamle Ansigt, da hun horte mit og min Faders Navn.

”Nei Gud bevare mig for den,” sagde hun, ”det er jo Daarelistesnak! jeg veed ikke hvor noget fornuftigt Menneske kan holde ud at læse noget af denne Hoffmann! han er jo gal og gjør ogsaa sine Læsere gale. Jeg læste engang det halve af denne Rusknacker og Muserinke, men hvor det var noget Snak. Vilde jeg blot sætte mig ned skulde jeg nok i en heel Dag kunne fortælle saadan Noget.” Og nu stødte hun til mig med sin spidse Finger, og valgte Noveller af Tromlitz og Weissfog.

Derimod vandt en ung Mand, som en Dag afhentede min Søster Prindsesse Barmhilla, mit hele Hjerte. "Vort Liv er ingen evig Tragedie," sagde han, "heller ingen evig Farce; nei, underligt flyde de sorte og lyse Farver mellem hinanden, og jeg troer derfor, at den Digter, der veed at blande dyb Alvor med vittig Spøg og Lune, skildrer bedst Livet og det menneskelige Hjerte. Kun hos saa Digtere, uden hos Hoffmann, har jeg funden denne herlige Harmonie, og derfor er og vil han altid blive mig saa usigelig kjær. Af Glæde og Taknemmelighed styrtede jeg ned af Hylde, paa Næsen af den ædle Mand, for at trykke et Kys paa hans veltalende Læber, men min Kjærlighed syntes slet ikke at behage ham. Endelig kom da den kjære Juletid, og der blev en almindelig, stor Udvandring. Jeg drømte alt om en lystig Julestue; hvorledes jeg vilde tage mig ud iblandt de øvrige Foræringer; om det deilige Jule-Træ med sine brogede Lys, og de søde guulsoffede Englebørns Glæde ved den hele Herlighed. Men det blev ved Drømmen. Dagen for Festsaftenen traadte en lille alvorlig Person ind og forlangte en Deel Bøger. Jeg skinnede ret frem paa Hylde med min forgyldte Dug og bryfste mig af mit hele pyntelige Udvortes, men just dette var ham en Torn i Diet, han ønskede mig i raa Materie for selv at kunne udstyre mig, men da jeg var det sidste Exemplar af Djævels Elixieren tog han mig til sig. Tænk, min Overraskelse og Skræk, da jeg saae mig bragt hen i et Leiebibliothek. "Farvel Julestue, Juletræ og søde Englebørn!" sukede jeg; levende stod Spießs "Vandringer gennem Ulykkens Huler og Elen-

dighedens Boliger," mig for Diet, jeg tænkte paa de tydske Skjæbne-Tragedier men jeg var Mand, jeg grød ikke. Hvilket Selskab befandt jeg mig ikke i? Forslidte, fidsede og forrevne Exemplarer vovede at kalde mig Kammerat og Broder. Et Papiirsfutteral blev sat omkring mig, og saaledes fik jeg Plads imellem et temmeligt velklædt Exemplar af: "det befriede Israel," som aldrig havde været ude af Huset, og en meget lurvet German von Unna, der saae ud til at have tumlet sig altfor meget i Livet.

To Dage stod jeg urørt paa den høie Hylde, paa den tredie Dag begyndte min Vandring. Det var en deilig vinterklar Morgen, Solen skinnede gjennem de halvoptoede Ruder, da"

I det samme slog Klokken tolv, jeg puttede ihast Bogen i Lommen, skyndte mig midt ud paa Broen, men Gud maa vide hvordan, nu faldt der mig ikke en eneste smul Tanke ind, som jeg havde belavet mig paa. — See det var da det sidste Puds det gamle Nar spillede mig.

Syvende Capitel.

(Ludvig den Sjortende forvandler sig i en Tommelid den fra Sirius. — En poetisk Vægter — St. Peder vil overraske Læserne med sin Kærvarelse. — Livets og Dødens Port.

Der var altsaa nu ikke andet for, end at spadserere over Broen; det gjorde jeg, og stod nu mellem de

parallele Linier, Bolden og den suorlige Neberbane danne. Kronen var kappet af alle Træerne, og dette bidrog ogsaa sit til at det Hele fik et stivt, mathematisk Udseende. Det forekom mig, som var jeg flyttet tilbage i Ludvig den Sjortendes Tidsalder, og stod ved en af Alleerne i Versailles. — Træerne med deres affstumpede, besneede Kroner syntes mig et Geled stive Hofmænd med Allonge-Parykker. — Høit oppe paa Himmelen hang en majestætisk, uveirsvanger Sky, den var mig et levende Billede paa Frankriges Odelægger, som Emigrerne kaldte Ludvig den Store. Ogsaa han stod i Afstand majestætisk og prægtig, men nærved var det den kolde, truende Uveirssky, der bragte Storm og Odelæggelse over Alt hvad der var under den. Forbi er Ludvigs Herlighed, men hans Navn vil evig staae med blodige Siffre paa Revolutionens Ekjændsels-Støtte.

Idet jeg saaledes stod og stirrede paa den sorte Sky, der steg mig mere og mere hen over Hovedet, forekom det mig at min Ludvig den Sjortende forandrede Udseende og fik ordentlig en menneskelig Skikkelse. Han gjorde en uhyre Fart nedad, som jeg ogsaa mærkede paa Luftrykket. — Det faldt mig da ind, at det Hele maatte være en Vandhose, og i det samme rullede der ogsaa en underlig dæmpet Torden over mig, og jeg hørte gausse tydelig det latinske Ord: "apage!" I hast trak jeg mig derfor ind under Bolden og stod med høiet Hoved indtil alt syntes roligt omkring mig; nu saae jeg i Veiret, men tænk min Skræk, da jeg saer en uhyre stor Mand, lidt høiere end

runde Taarn, sidde paa Volden, der syntes ham kun en lav Græsbænk. Begge Gødderne stode ned i Gaden, og jeg var ulykkeligviis posteret midt imellem dem. — Det var i Sandhed en behagelig Overraskelse; jeg følte mig som Fiskeren i Nanden Amiahs Selskab.

Hvad der havde forekommet mig i en Uveirskry og poetice Ludvig den Fjortende, var ikke mere eller mindre end en Tommeliden fra Planeten Sirius. Enhver som har læst Voltaires Micromegas, veed, at i Almindelighed ere Indvaanerne paa Sirius 8 Mile høie. I Forhold til sine Landsmænd var altsaa denne, mig saa store Mand, meget mindre end vor Tommeliden er hos os. — Deels af Frygt for at blive sondertraadt i sit Hjem, eller slugt af en Græshoppe, deels ogsaa af andre Marsager, som man snart skal faae at høre, havde han i en Alder af 140 Aar (thi man veed, at Sirianere blive almindeligviis 1500 Aar gamle) fattet den Beslutning at vandre ud i Universet og søge en Klode, hvor Peblinge som han, kunde gjælde for store Folk.

Hans Hoved svulmede af uhyre Buler, som jeg opdagede vare Organer, hvilke han besad i en langt mere udviklet Grad end vi. Latin var det eneste jor-diske Sprog, han havde lagt sig efter; salig Cicero havde lært ham det for 200 Aar siden, da de traf sammen i en af de høiere Regioner; han talte det derfor meget classisk, og havde desuden ogsaa et saadant Udtryk i sit Ansigt at man aldeles uden Ba-

dens latinske Lexicon kunde forstaae selv de usædvanligste Ord.

"Deres Excellence, sagde jeg, da vi vare blevne lidt bekjendte med hinanden: behag at tale lidt sager, ellers vækker de ikke blot Skildvagten og Vægteren, men det hele Quarteer."

Han fulgte mit Raad; snart vare vi begge i en dyb Samtale, men da han begyndte med sit Barndoms-Liv, fyllede de hede Taarer ned ad Volden.

"Ik, græd dog ikke! udbrod jeg: ellers er De istand til at skolde mig med denne koghede Skylregn.

Da tog han et stort Skibsseil op af Lommen og torrede de store Pine.

"Gjerne var jeg forbleven i Hjemmet, sagde han, i hvor lille jeg end er, men det gaaer saa langtsomt med Befordring, efterdi Folk leve deroppe saa mange Aar."

Vor hele Bestræbelse gaaer ellers ud paa at blive saakaldte Jubel-Oldinger; naar man i 1000 Aar ganske ordentlig har passet sit Embede, saa bliver der strax slaaet Medailler for En, man bliver roest fra Prædikestolen, og er man Præst kan man gjøre det selv, ja man kommer ganske i Parallel med de største Afdøde, der gavne og hædrede Fædrelandet. Det gaaer rigtignok sommetider meget for vidt, og derfor har vor første Vaudevilledigter, som det sig bør Digteren — castigat ridendo mores — skrevet en Vaudeville; Jubeloldingen, der gjør ligesaa megen Lykke, som Deres Kong Salomon og Jørgen Hattemager. — Jeg for min Person havde isinde at gaae den

militaire Wei, for deshurtigere at avancere; det er jo kun at trække Uniformen paa og saa trække paa Parade; naar man saaledes har tjent Kongen — eller rettere Kongen tjent os — i 1000 Aar, saa bliver man strax Jubelolding, faaer Orden, Medaille, Fester, og omtales i alle Aviser som Hædersmand.

Men tusind Aar blev mig dog lidt for langt, og dette bestemte mig ogsaa for endeel til at vandre ud til en Planet, hvor man ikke behovede saa lang Tid til at naae denne Herlighed. — Det er ellers meget godt at vor Herre eksisterer, thi han lader Folk døe i rette Tid; ellers bleve de allesammen Jubel = Oldinger, og det var dog lidt for mange! — Og i Grunden syntes mig ogsaa, at dersom Noget skulde have Vren, saa maatte det være vor Herre, fordi han lader dem leve saa længe.

Saaledes taledede Manden; men da han nu kom til sin Vortreise fra Sirius, hvor spidsede jeg ikke da Dre! Hvilke Fodvandringer og Seiladser havde ikke han gjort fra Planet til Planet! Tre Gange passeret Melkeveien, og betraadt Sol og Maane! Det var noget ganske andet, end en Fodreise fra Kjøbenhavn til Amager; men Herre Gud hvad man ikke kan gjøre i det Store gjør man i det Smaa. — Han fandt ogsaa, at Forholdet imellen min lille Reise og Dens, som reiser over Verdenshavet, just ikke var saa ulige, som naar han vilde sammenligne sin igjennem hele Universet med den et Menneſke kan gjøre fra een Verdensdeel til en anden.

Hvad er vel vort Verdenshav med alle sine Der, mod Himlens store Ocean med alle sine svømmende Kloder? Ikke engang saameget, som et lille Blækstænk imod hele det sorte Hav.

Det hele Planet-System, hvortil vi høre, fortalte Manden mig, var ellers ikke andet end en stor Skole, inddeelt ligesom Skolerne paa Jorden, i flere Classer, og i denne skulle Fornuftvæsnerne dannes for den store Evighed. Vi maa nu slet ikke troe, at vi ved Doden strax dimitteres til det store Universitet deroppe. Al nei! vi ere her paa Jorden endnu ikke længere end i Pøblinge = Classen; Doden er kun en lille Examen, der flytter os i en høiere Klasse.

"Men hvorledes er da hiin Forandring?" spurgte jeg den store Mand: "selv har jeg aldrig ret kunnet tænke mig, at den lille snevre Grav kunde være Grændsefjeldet imellem en sandelig Verden og den høieste Tilværelse. Rigtignok æde Ormene, som Kingo siger, Verdens Lyster ud, men jeg er dog bange for at Sjælen kunde beholde en lille Tanke af dem. Da De har seet og talt med Personer i den anden Verden, vilde De kunne give mig en herlig Underretning om det Hele; det vilde være en ubetalelig Perle for min Godreise. Tænk ædle Mand, det er mit første Arbeide, det første store Skridt jeg gjør ind i Livet; det kan bidrage saa usigeligt meget til Folks gunstige eller ugunstige Mening om mig." —

"Jeg vil oplive deres Phantasie," svarede Manden mig, "beaande dem med min høiere Mande...!"

"Alf nei!" afbrød jeg, "blæs ikke paa mig, De er istand til at blæse mig langt ud i Kattegatet, og saa hjælper min Phantasie mig ikke det mindste. Giv mig heller en Smule tydelig Idee om den anden Verden; siig mig, hvor vore kjære Forsfædre nu tumle sig, hvad de tage sig for o. s. v., og jeg lover Dem — — tre Exemplarer af min Fodreise, og desuden min evige Erkjendtlighed." —

Saaledes spillede jeg med al min Veltalenhed; endelig tilsidst, tænkt dem min Glæde, gav han efter for mine Bønner. —

"Nu saa læs det selv!" sagde han, og reiste sig, saa lang han var, op paa Borden løste sit Belte og bredte sine store Kjølestjoder ud. — Med bankende Hjerte stirrede jeg derop, men mine svage, dødelige Øjne saae ikke uden en tyk Taage. Jeg greb ham ved Benene, men følte ingen Ting; kun en fugtig Taage omhyllede mig, jeg steg heelt ind i den, men saae slet intet; langtsom hævede den sig i Beiret, og svævede bort over Søen." —

Jeg blev en lille Smule, hvad man kalder flau, og var nær falden i elegiske Betragtninger, men saa begyndte det i det samme at synge stærkt for mit høire Øre, (Enhver veed nok hvad dette betyder), jeg hørte ganske tydelig Dig min Læser, klage over, at den hele Reise blev Dig lidt for phantastisk, at det klang Dig som et broget Eventyr, en Ekjærsommernats-Drom; jeg syntes ogsaa, at Du kunde have noget Ret, og jeg besluttede at gaae i mig selv, blive et nyt og bedre Menneske, ikke slagre

om paa Phantasiens bugtede Sideveie, men smukt stige ned af Bolden og gaae Fornuftens lige Landevei langs med Neberbanen. — Forsigtigt begyndte jeg at klatre ned af Bolden, men Skjæbuen vilde, at mine Fødder skulde glide, og jeg styrtede ned paa noget Haardt; det var en slumrende Vægter; han vaagnede, stirrede paa mig med store Øine, men sagde ikke et Ord. Mit Hjerte var saa fuldt; jeg følte den bekjendte mægtige Længsel efter at meddele mig; Manden saae saa godmodig ud, syntes endnu halvt at drømme. Jeg udøste strax mit Hjerte for ham; men hvor studsede jeg ikke over hans Ideers Klarhed, det dybe Blik han havde gjort i Naturen og Menneskelivet. — Nei, det var ingen almindelig Vægter! saadan En finder man neppe i Livet, men kun i Jung Stillings Fortælling *).

”Men det maa da være et sorgeligt profaisk Liv, sagde jeg, at gaae hver Nat og ælte i Snee og Snavs, og det ganske ene i de samme Gader, altid synge den samme Vise medens de fleste Tilhørere sove”

”O det er ikke saa eensformigt som de troer! afbrød han mig. Vi Nattens Børn see mere i en enkelt Gade, end De, ved lys Dag i dem allesammen. — Selv Taarnvægteren, ihvor høit han boer, og seer den hele By over Hovedet, seer ikke det Halve, af hvad vi Jordbeboere see og høre, uden det just skulde være En der var begavet med et

*) ”Vægteren og hans Datter.”

ægte Seerblik; saaledes som der for nyligt har været een. — Han havde hver Nat en naturlig, magnetisk Søvn, i hvilken han fra sit ophoiede Sæde saae ned igjennem alle Byens Tage. Intet blev ham skjult; ethvert Ord kunde han høre. — Han fik ellers sin Afskæed fordi han glemte at raabe; nu raaber han ikke mere!” —

”Og hvad saae han da i sin magnetiske Søvn?” spurgte jeg. —

”Forunderlige Ting; de fylde en heel Bog, som jeg gjemmer hjemme i min Kiste. Ja, det var en stor Mand, men Skjæbnen satte ham kun paa et Kirketårn!”

Under denne Samtale vare vi Reberbanen forbi, og dreiede nu om i den beboede Gade.

”Her er mit Theater! udbrod Manden: her synger jeg mine Bravour-Arier, og gjør mig, som de chaldæiske Vise, fortrolig med Stjernebillederne. Troe mig, unge Mand! en Gadevægters Liv er ikke saa prosaisk, som det maaskee ved første Dietkast kan forekomme Dem. Han er jo dog et levende Grændsefjæl imellem Nande- og Sandseverdenen. Seer De, afbrød han sig selv, og pegede op paa Tagene, kjender De det brogede Spil?”

Jeg saae i Veiret; alle Tagene i den hele Gade, og paa ethvert Huus jeg kunde see omkring mig og inde i Byen, vrimslede som Myretuer af smaae luftige Væsener, der med en utrolig Lethed svingede sig gjennem Tage, Vægge og lukkede Vinduer. —

”Det er Drømmene! vedblev Manden: nu vil de spille Comedie med de sovende Menneſker. — Tidt dratter et Par Stykker ned paa Hovedet af os, ſom gaae her i vort lovlige Kald, og da er det jo naturligt, at vi komme til at drømme, men ſaadant noget tænke nu aldrig Menneſkene paa, naar de begynde at recensere en ſtakkels Vægter.”

Jeg kunde ikke blive kjed af at ſtirre paa de luftige Smaa. Hvilke underlige Scener fremſtillede de ikke og toge ſelv Menneſket med ſom Marionet i det brogede Skueſpil. Der ſatte de Brudekrandsen paa den unge Piges Hoved og lode Præſten lyſe Veſſig-nelſe over det lykkelige Par. Her plagede de, ſom ſmaa Dævle, en ſkinhellig Synder og lode ham falde igjennem den kolde ſkarpe Luſt. Nogle legede ſom deilige Engle med hvide Binger med de sovende Smaa-børn, ſom de toge op med ſig til det ſtore Juletræ i Himmelen; Andre kom, ſom Tyve, og ſtjal Pengekiften fra den Gjerrige, ſkjøndt han havde den under ſit Hovedgjarde, medens en anden, lille, lyſtig Flok reed ham ſom Maren, ſaa at han hverken kunde ſkrige eller reife ſig. — Snart mættede de Hungrige paa Straaleiet, og ſnart ſatte de en kjær Af-død lyslevende igjen tilbage i den gamle Huuskreds.

Men kun nogle Timer varer det deilige Trylleſpil, ſaa kommer Fornuften og jager den gamle Mand Sønnen paa Døren; i Huj og Haſt maa han da pakke ſine brogede Drømmebilleder ſammen, ſaa at vi, ſædvanligviis, ſjelden faae en ordentlig Ende paa det natlige Skueſpil. Den Gamle liſter ſig bort med ſin

hele Glitterstads bliver til Jutet, naar man seer den ved lys Dag, og med aabne Dine.

”Ja den hele Herlighed horer just ikke til mit Departement, begyndte min Ledsager igjen: det er et Skuespil, hvortil Taarnvægteren har første Plads, men det er ogsaa det eneste Jordiske han har at fornøie sig med. Han er et indskrænket Væsen, et Slags Peri, der hverken horer til Himmel eller Jord, men maa bevæge sig paa sin snevre Taarngang. Men vi her nede have Eventyr paa Eventyr, lige fra jeg faaer sat Liv i mine ”skjonne Nander,” og til Hanegal. — Men de kjender nok ikke mine skjonne Nander? spurgte han. Der seer De strax een af dem, vedblev han og pegede paa en af Gadelygterne: det er ganske moersomt at høre paa, hvorledes disse smaae Tingester kan sprutte af Forfængelighed, naar der først er sat Jld i deres Smule Væge, og de saa skinne en halvsnees Skridt hen af Gaden; strax see de med saadan Foragt op paa de velsignede Guds Stjerner, der dog ere ganske andre Folk end de, baade i Henseende til Størrelse og Udodelighed, og kroe sig af deres Glands og egen ubegribelige Storhed. — Mangen deilig Ninon blandt de nordiske Hetærer betroer mig sine Hjertesorger i den maaneklare Vinteraften. Den hele Gade dandser jo, saa at sige, efter min Pibe; kun et lille Stykke paa min Tryllesloite, og et Udraab paa een Stavelse, strax flyver man ud af Sengen og aabner mig Vinduer og Døre. Naar Magistraten sover, vaager jeg, og kommer der engang et Syn, som ikke saa ganske horer til denne Verden, slaaer jeg fromt et Kors og lader det passere

forbi. Ja, jeg kunde være Spaamand, naar jeg vilde, men det er ikke klogt at sige Alt hvad man seer. Naar jeg saadan om Natten horer det komme: "klap! klap! klap!" saa veed jeg nok hvad det har at betyde. — Deromme fra Kirkegaarden kommer Helhesten haltende paa sine tre Been og stiller sig udenfor Porten paa det Huus, hvor han vil hente sin Rytter; saa kunde jeg nok spaae den næste Dag, men Tand for Tunge! — Mangen Ligskare er spadseret mig forbi her i Gaden, men jeg har lukket Dinene, ladet den passe sit, som jeg passede mit. — Hver Nytaarsaften seer jeg ellers tidt nede i Kjælderne og inde i Etne-Etagerne, hvor der er stort Selskab, mangen raff Karl og deilig Pige sidde uden Hoved, og Ligkisten staaer mit paa Gulvet...."

"Men det er nu altsammen saa gyseligt, afbrød jeg ham: Ere der slet ingen lyse Puncter, intet reent Idyllisk i Deres Bægter-Liv?"

"O mere end De troer, svarede han; Naar jeg nu en stjerneklar Nat sidder paa Gjenboens Trappe og har den rene, blaa Himmel over mig, og Ruinerne med den vandrende Skildvagt, indsvøbt i sin store, røde Kappe, foran mig, saa drømmer jeg mig i Italien. Har jeg ikke den rene dunkelblaa Himmel over mig? og seer jeg ikke de skumle Ruiner i det blege Maanelys? Rigtignok ere Ruinerne i Italiens Boliger for Banditter og Bagabonder; men ere disse det ikke nu, saa have de været det i deres Velmagts-Dage; mangen Kjeltring har tilbragt Nætter og lyse Dage indenfor disse Mure. — Forleden kom jeg ellers over en "dansk Tilskuer", af Professor Rahbek, hvori jeg saae en An-

meldelse af et Bærf over berømte Skurke og Skurkinder; Forfatteren ønskede Bidrag; det er ellers, saavidt jeg veed, ikke kommet ud, maaskee tillod Politiken det ikke? Ellers kunde jeg have leveret de bedste Bidrag, thi hver St. Hans Nat reiser Børnehuset sig i sin hele Herlighed; da drage al Verdens afdøde og nulevende Skurke og Skurkinder derind, og holde et stort Bal. — Gud maa vide hvorledes de kan rummes derinde? Schinderhannes, Peer Mikkelsen og saadan anden gemen Pobel faae da heller ikke Lov at slippe ind, men maae staae udenfor og lige ind ad Vinduerne. Ak! hvormange kronede Hoveder med geistlige Recommendationsbreve paa Ryggen, hvor utallige mange Ministre og hellige Fædre svinge sig ikke om derinde, saa jeg ofte undrer mig meget over, at Skildvagten Intet mærker.” —

Jo mere han taledede, des tydeligere blev det mig, at denne veltalende, ja næsten poetiske Mand neppe kunde være en slet og ret Vægter. — Hans Sprog førte ham lidt for meget ud af Costumet. — Raff greb jeg hans Haand, stirrede ham stivt ind i Pinene, idet jeg udbrod: ”Mand! De er ikke hvad De synes at være!”

”O! svarede han smilende: fordi De nu traf mig i en uskyldig Sovn, vil de nu strax harcellere over min Svaghed, som dog egentlig kommer fra Drommegegniernes Ubehændighed.”

”Det er ikke saaledes meent, svarede jeg: De er en forklædt Eventyrer, tilstaae det kun, jeg skal ikke forraade Dem!” —

”Nu da, svarede han: tak De Gud at jeg ikke er den, jeg synes at være, ellers saae det kun daarligt ud med deres Fodreise. Har De tænkt paa, at alle Byens Porte, Nørre undtagen, lukkes Klokken tolv, og Nøglerne, saavidt jeg veed, bringes til Hovedvagten? Hvorledes vil De nu komme ud paa Amager før imorgen? Klattrer De over Volden, kan De saae en Bajonet i Livet, og kryber De igjennem Nøglehullet, sige alle Læserne: nei, det er ogsaa altfor overnaturligt. — Hvad vil De nu gjøre?” —

Jeg blev ganske elendig til Mode. Nu huffedes jeg først, at Portene lukkes Kl. 12, og nu var den snart 1. Hvorledes skulde jeg slippe ud? — ”Nu, tak Deres gode Skjæbne, sagde Manden: ud skal De nok komme. — Jeg er St. Peder, og har da sagtens ogsaa en Hovednøgle til Amagerport.” —

”St. Peder!!! udbrod jeg og havde nær tumlet om: Ak nei! det gaaer slet ikke an! hvad vil Læseren sige? Deres hele Fremtræden er ikke motiveret nok; De passer jo slet ikke her i min Fodreise.....!”

”Pst! stille dog! sagde han med dæmpet Stemme idet han lagde Fingeren paa Munden: behøver jeg at citere Dem hvad der gestieselte Kater siger til Gottlieb: man muß nur nicht thun, als wenn es etwas Besonderes wäre, — man gewöhnt sich an alles. — Siig mig dog paa hvad andeu Maade De vil slippe ud af Porten, naar jeg ikke hjælper Dem. — Lad bare ikke Læseren mærke Deres Forlegenhed, saa troe de fleste, det maa saa være; saadanne Urimeligheder ere jo ganske almindelige i mange Romaner, der høves til Skyerne,

og i Dramer, som man bestormer Theatret for at faae at see." —

"Ja det er sandt nok! svarede jeg ganske spagfærdig: men var De bare en anden Person og ikke St. Peder! det er mig for profant at faae Dem ind i min lystige Reise; og hvad vil vor Herre sige til dette Eventyr?"

"Spørg heller, hvad vil Menneskene sige, naar De nu selv gjør dem opmærksomme paa det Underlige og Profane i min Fremtræden. — Vor Herre siger Intet; han er slet ikke, som de fleste Mennesker troe, en streng Papa, der ikke lider Bornenes Spøg og Munterhed; paa denne Maade kom der kun Hængehoveder i Himmerig. — Nei, var vor Herre som Menneskene, da havde han allerede for længe siden tabt Taalmodigheden. — Allene de mange aandelige Tiggerbreve og urimelige Ønsker, der i een Dag kan komme fra denne lille Klode, kunde gjøre selv en Engel kjed af det hele. Fiskeren vil, for sit Fiskeries Skyld, altid have Regn; Bonden Solskin. Der jamrer man, fordi Stormen gjorde det rigtladte Skib til Drag, medens Andre i Kirken takke for det velsignede Skibbrud. Den gamle Onkel vil gjerne have et langt Liv; Arvingerne bede om, han snart maa døe. Tredive søge eet Embede, som kun Een kan faae, og Enden bliver, at de Ni og Tyve jamre og klage. — Nu er her for koldt, nu for hedt; nu skal Vinden blæse fra Syd, nu fra Nord, medens, paa samme Tid, Andre ønske lige det Modsatte. Ja, som Mennesker ere vi nogle slemme Dreng, der uden en hjertensgod Papa, vilde faae Niis det hele Liv. — See

De høre til at Menneskene ikke forarges over vor Samtale; for vor Herre kan De være ganske rolig; han veier ikke hvert Ord efter Bogstaven. Der er ingen anden Maade for Dem, at komme ud paa, undtagen jeg hjælper Dem, og vær De kun overtydet om, at ingen af Læserne er nogensinde kommen paa en saa original Maade ud af nogen Port. — Havde De ikke trængt ind paa mig, skulde jeg endnu have fortalt Dem flere smukke Ting, der høre til Børgterens Departement! men nu maae vi skilles, og for at De maae kunne see, hvad der er muligt at see paa det flade Amager, saa tag disse Brillen og gjem dem til en Erindring om denne Time.”

I det samme gav han mig et Par store Brillen, og trak derpaa en Solnøgle frem, med hvilken han ganske sagte aabnede Portlaagen, gjennem hvilken jeg slap ud. —

Høie, mægtige Følelser gjennemstrømmede mig; ja jeg troer sely, jeg folte ligesaa meget som største Delen af dem, der beseer Egyptens Pyramider.

Amagerport er dog den meest poetiske af alle Byens Porte. — I Glyveposten er den bleven characteriseret, som den idylliske, men jeg vil hellere kalde den Livets og Dødens Port.

Det er den første store Port igjennem hvilken den uskyldige Amagerpige første Gang træder fra sit Arcadien ind i den brogede Hovedstad. Under denne Hvelving har den gamle Amagerkone engang som Barn vandret med bankende Hjerter og dyb Længsel efter al den Herlighed hun snart skulde see med Fader og

Moder. — Med hvilke ganske andre Følelser ruller ikke Synderen sidste Gang ud af den? — Med hvilket Blik maa ikke han betragte disse Mure? — Det maa dog være en ganske underlig Følelse, hvormed han seer Gjenstandene omkring sig. Hvor frygteligt at see den store, følgende Mennekkemasse omkring sig, og vide, at naar alle disse om nogle Minuter vende tilbage, da er man død, er udreven af det hele Samfund, i et ganske andet Væsen, i en ganske anden Stilling. — Paa Sygesengen vænner Tanken sig lidt efter lidt til Døden; Livshaabet lever dog i os, eller Smerterne bringe os til at ønske Døden; men frisk og sund, fuld af Kraft til endnu i flere Aar at drage Aande, i et Nu at føres fra Livet til Døden; sidste Gang at see Guds Himmel over sig, sidste Gang at høre Mennekkelivet omkring sig, og nu at lukke Øiet for aldrig mere at aabne det; i et Nu at sættes ind i en Tilstand, intet jordisk Væsen har skildret os, det er sjælerystende.

Ottende Capitel.

(St. Peders Briller begynde at vise deres skjulte Kræfter — Forfatteren seer paa Amager en stor Konge-Revue over alle Digterværker. — Et ædelt Træk af Mad. Cottins Malvina).

Dette Capitel's Indhold, som Overskrift, maa gjælde for den Pause jeg gjorde ved Porten, men derpaa foer jeg ogsaa i ti lange Skridt over alle

Broer og Brostene, jeg saae kun ganske flygtig hvorledes alle Kjobenhavns Daarligheder fra det gamle Aar, bleve veiede paa Veierboden for de fik Lov til at kjøre ud til evig Forglemmelse. — Forlorne Bryster og orthodox Kristendom, Luxus Artikler, og rejserede Lotteriesedler, Alt imellem hinanden.

Men hvad kunde det more mig at see alle disse gamle Sager, hurtigt foer jeg derfor afsted, som for er sagt, og endelig laae da Phantasiens store, herlige Tumleplads, det flade Amager, foran mig.

En Beskrivelse over det Hele, kunde være en god Begyndelse til en Novelle. Ja hvem veed, om ikke endnu i Weisfogs og Tromlitzs Dage, vi læse i en Taschenbuch:

”Paa Sjællands østlige Side ligger den lille venlige De Amager, o. s. v.”

I Sandhed, her var da Plads for Tanken til ret at sværme om. Snart forekom det mig, at jeg promenerede paa den finste Bugt eller var paa det arcadiske Novaia Sembla; snart, at jeg vandrede gennem Orkenen Kobi, for at aflægge Dalai Lama en Theevisit, eller gennem Sahara, for at finde Nigerflodens Kilder. — Nu fulgte jeg den hellige Caravane til Mekka, og nu stod jeg imellem Eskimoerne ved Hudsons Bugten.

Dog, hvad var den hele Herlighed omkring mig imod den klare Himmel med alle sine Stjerner over mig? — Det er ægte Oldsager, dem kan Ingen have forfalsket os! — De have seet Adam og Eva lege ”Tagfat,” hvis de gode Folk ellers kjendte denne

Leg. De horte Noahs Glæde over den vel overstaaede Navigations-Examen, og saae ham knække Halsen paa mangen uskyldig Glaske. For dem jamrede Joseph i den dybe Grube, og for dem tonede Hymner fra de grønne Savanner. Men hele denne Herlighed vil dog ældes som et Klæde; vor Jord med alle sine fornemme Beboere skal dog engang forgaae.

Ved Vand vil det ikke skee, det veed vi jo nok, da den allerede nu er saa temmeligt tvant saavel til det physiske, som til det literaire; men hvorledes da? — Elementerne vil komme i Brand, fortæller Bibelen os. Det faldt mig herved ind, om det nu behagede en omvankende Ridder Cometus at komme vor Jord saa nær, at han tog den med paa Slæbetoug, hvilken Forvirring! hvad vilde ikke Maribo-Aviser sige? — Almanakkerne maatte da strax gjøres om, da vi kunde faae en halv Snees Aarstider eller flere om Aaret, alt eftersom den nærmede sig mere eller mindre til Sol og Planeter. Det vilde blive en ganske artig Marsch! Jorden var istand til, saaledes at komme ud af al Fatning, at den glemte at løbe rundt; saa blev det Sidste, næsten værre end det Første; da blev der en evig Dag paa den ene Side og en evig Nat paa den anden; her maatte man da brænde en god Ild, men saa fik ogsaa de Orthodoxe deres Helvede bragt istand, og behøvede ikke strax at ty til Bibelen, men blot sige: "gaf selv at see!" — Jeg kan ellers tænke, at den mørke Side vilde blive et Slags Siberien, hvorhen man sendte Forbrydere og fattige Folk. Saaledes kunde vi nu fare om en Tid, saalænge Rid-

der Cometus ikke gjorde for store Spring, men Enden blev dog, at vi løb Panden imod en Planet, og brændte op i lys Lue, saa at der ikke engang blev en Reiser tilbage, der kunde beskrive: "den stürgterlige Jdebrand," og sukke over os: "arme Mennsker."

Men jeg maa prøve St. Peders Brillen, tænkte jeg, hvem veed, hvorlangt jeg seer med dem, maaſkee gjør jeg de største Opdagelser i Maanen. — Er det nu bare ægte himmelske Brillen og ikke Nürnbergger Stads. Jeg satte dem paa Næsen og saae i Veiret, nei det var ikke simple Rude-Glas. En heel broget Verden aabnede sig for mig. Høit oppe hang Himmelen, Tidens store uendelige Hav; som bortilende Secler seilede Skybjergene hen over mig. Menneskelige Skikkelser arbeidede saa travle paa deres Babeltaarne, drømte om Udodelighed og forgik i det samme, Sky-Seclerne selv smeltede hen paa den fjerne Horizont, som en kulsort Masse, et Skygebilled af den henrundne Tid. Brogede, luftige Skikkelser tumlede sig igjennem det store Luftrum og istemte en, for det uvante Dre, underlig Concert. Det var Menneskets Dasser, Haab og Længsel der drev bort, et Spil for de tumlende Vinde, medens hver istemte med mægtige Toner, hvad der rørte sig i hans Indre. — Jeg saae ogsaa mine egne Følelser flagre ud som smaae Werthern i elegiske Gevandter, men de vare saa blege, saa skindmagre, ikke andet end den bare Følelse, saa jeg blev ganske bange for deres Optagelse i Verden.

"Ei stop Barnlille!" skreg jeg og greb strax saadan et lille elegisk Hjerte-Sul ved Benene." For Guds

Skuld, viis Jer dog ikke saaledes for Folk! kun i en lystig Narre-Dragt, som originale Krabater, kan I gjøre Lykke. Enhver sørger dog for sine Børn, saa godt han kan, jeg gjorde ogsaa Alt for mine og var tilsidst ret fornøiet baade med mig selv og med dem. Saadanne elegiske Udbrud, ret fra Hjertet, faae dog et ganske andet Syn naar man maler de blege Ansigter over med en Smule Lune, giver dem et par comiske Knebelbarter, en poetisk Papirskrone, og al sin Wittighed som Brix ved venstre Side, let finde de da Døren aaben, thi Verden vil gjerne see; træffe de nu paa et beslægtet Hjerte, saa kjendes de nok gjennem Maffen og blive da dobbelt velkomne.

Lystigt flagrede de bort, og svandt mellem den uhyre Brimmel, hver Fugl sang med sit Næb sin Fryd og Smerte og det hele Jord-Liv svarede i humoristisk Chor:

Skjøndt Birkeriis og Grammatik
Er Barnets første Handsel,
For at det med det gamle Krik
Kan bære Smertens Randsel;

Som Børn man dog i Taaget gaar
Og drømmer hele Dagen,
Man vaagner ei, før Verden slaaer
Os meget slemt paa Bagen.

Lidt knixer Lykken vel, o ja!
Men tidt den slaaer med Keiten,
Strax følger paa Rabarbara,
Ligtorne, Werthers Leiden.

Bort Liv er ingen Kongevei
 Der altid smukt gaaer lige,
 Slemt var det, hvis den førte ei
 Os til et bedre Rige.

Den løber meget ud og ind,
 Har Tidsler fleer end Roser,
 Snart gaaer den over Fjeldets Tind,
 Snart giennem dybe Moser.

Men Tanken er en dristig Dru,
 Der sig til Himlen svinger,
 En Moder, der de trætte Børn
 Til Fader-Hjertet bringer.

Dg nynner søert sin Trøste-Sang,
 ”Der underlig os rører,”
 Fat Mod! om Veien end er Trang,
 Den dig til Himlen fører.

Lad storme kun den barske Wind,
 Lad Livets Bølger bruse,
 Sæt til din Gud kun Sjæl og Sind,
 Dem kan ei Verdner krusse.

I det samme begyndte det ganske underligt at
 luse og bruse omkring mig, jeg saae til Siderne, og
 finder, at hele Amager-Land, vrimler af Mennesker
 til Hest og til Fods. Der har jeg da Epogeriet,
 tænkte jeg, og blev ganske fornøiet over, at opleve et
 ordentligt tydsk Eventyr. — Menneskemassen kom mig
 nærmere og nærmere, og jeg saae nu, at det var hele

Regimenter, men de forekom mig dog alle lidt for brogede, til at være Aander af gode, christne Tyder, Fynboer, o. s. v., der ved Midnat holdt Mynstring. Generalernes Mondering var ganske forskjellig, hver saae ud til at høre til et andet Aarhundred og en anden Nation, og det forunderligste var, at Generalerne havde ikke alene eet Hoved, men uhyre mange; dog dette hjalp mig paa Ideen. Jeg erindrede mig, at i Heibergs Julespøg og Nytaarsløier træder Publicum frem som en Mand med mange Hoveder. Hvor kunde jeg tvivle længer; allerede Horaz kalder det jo: *bellua multorum capitum* alle Generalerne her vare forskjellige Tidsalderes og Nationers Publicum der holdt en stor Konge-Revue over alle Digterværker, hvis Helte og Heltinder, efter deres forskjellige Skabning og Følelse, vare inddeelte i flere Regimenter.

Kjære Læser, bliv nu smukt et Barn igjen, men glem alligevel ikke, Alt hvad Du har læst siden Du blev et stort, fornuftigt Menneske, og Du skal da see hele den phantastiske Revue, saaledes som den marscherede mig forbi.

Allerforrest gik de Rasendes Hær, der bestod af Banvittige, brudt ud af Spieß's Biographier og andre mindre bekjendte Digterværker. Finnekonen fra: Syv-Aar var deres Marketenteriske og Magde Vildfair hendes tro Haandslangeriske; dem fulgte Røverhistorierne, som alle vare til Hest, og saae ret ridderlige ud; især havde Anførererne ædle og høimodige Ansigter. Rinaldo var deres Anfører og saae meget uskyldig ud,

desuden var han ogsaa klædt i Rosenrødt, som Sannfan i: de borgerlige Stævnemøde.

Nu kom Kjærligheds-Regimentet der bestod af to Afdelinger, de Ulykkelige, og de Lykkelige. Ved det første kjendte jeg strax Siegwarth paa Munkelappen; Romeo var Trommeslager, og den lille Page fra Blanka Pibedreng. Denne Deel var ellers rent gal til at skræle; de Lykkelige vare derimod mere tause. — Her gif Brod-koner om med Sonetter og tibulffe Digte, og smaae Drengene solgte: Martsvioler, Maanedrosen og Vergifmeinitter." Alle Tropperne bare høre huer med en clarenske Indskrift: "Livets høieste Lykke er Kjærlighed." Dem fulgte det respectable Borgerkab; i hvilket jeg kjendte mangen agtet Mand fra Schrøders og Ilands Stykker, samt mangen ædel Kjaltring udmunderet af August von Kozebue. Her var ellers: Eulalia Meinan, ligesom ogsaa Voltaires: La pucelle." Marketenterke, men den sidste forte saadan en skammelig gemeen Mund, at jeg saae selv, Solbergs gamle Magdelone blive: "roth, über und über."

Nu viste der sig tre underlige smaae Cadet-Regimenter, det var Pygmæerne, Lilleputianerne, og de Underjordiske. Tommeliden red paa en deilig grøn Græshoppe, der gjorde mange Caprioler med ham; han holdt sig til Pygmæerne, der alle saae ret drabelige ud med deres Fingerbol-Rustning, og lange Knappenaals Landse. — Lilleputianerne red paa glimrende Sommerfugle, og svingede de smaae Sabler i Maaneskinnet, medens de Underjordiske, som store, forte Myrer mylrede under dem.

Nu kom : "Signelill, Thet är en lustigh och sanfärdigh Tragoedia" af Johannes Messinius ledsaget af Blancmåreta, Swanhueta og flere svenske Tragoedier fra Begyndelsen af det syttende Aarhundred; men da jeg mærkede, at ikke det halve Tog var forbi, og jeg folte mig ganske sulten, løb jeg strax hen til en smuk lille Brodkone, der stod i Nærheden med sin rene pyntelige Kurv. Jeg nærmede mig hende, det var Mad. Cottins Malvina. Hun trak strax Dugen bort — (den er bekjendt fra Axel og Valborg) — jeg stirrede ned i Kurven, og saae de deiligste, modne Læsefrugter, fire stegte Brevduer; et roget Bryst af den galende Hane; et Laar af Meister Floh, (men det var meget dyrt); en vel tilproppet Flaske med: Smiil og Taarer af N. T. Bruun; og mange andre, rare Sager. — Imedens jeg spiste, gik der mange Regimentter forbi, som jeg kun meget løseligt betragtede naar jeg undtager de comiske Romaner der vare anførte af Siegfried von Lindenbergh og Peregrine Pickle. Men jeg seer nok det kun vil blive et Catalog at opransse dem alle, jeg vil derfor kun sige, at det hele endtes med den svære Phalanx, hvori jeg strax kjendte, Hakon Jarl, Palmatoke, Sigurd Schlangentødter o. s. v.

Efter et lille Ophold viste Bagagen sig, men da den kom nærmere saae jeg tæt foran den, det underligste Regiment, jeg endnu havde seet. Alle havde de forslidte og smudsige Munderinger paa, men igjennem Lasterne stak dog noget gedigen Herlighed frem. Det var Almue-Skrifterne; der alle, i hvor forskjellige de vare, kun udgjorde eet Regiment

og vare placerede langt borte fra de andre, da de for deres ringe Udvortes ikke kunde sættes ind under de Regimenter, til hvilke de egentligt hørte.

J Epidsen for dem alle, red Ugelspil paa Bileams Wel, han gjaldt vist nok meget, og lod som han havde parret den hele lange Række af Almueskrifterne bag ved sig. Her gif Alexander den Store ved Siden af Wsopus; Albert Julius havde faaet Sinkeridderer, og Jon Præst den taalmodige Helene. Markolfus var parret med Mester Lucidarius og Pontius Pilatus med Ridder Rød. Tristan havde han skilt fra sin Isalde og istedet for hende givet ham Robertus von Algerkaal. Til sidst sluttede Hertugen af Luxemborg med den uskyldige Joseph, hele Rækken. Jeg savnede Doctor Faust, Keiser Octavianus, Peder med Solv-nøglerne og flere; men saa huskede jeg paa, at Gøthe og Tieck havde givet dem nye Kjoler og at de saaledes vare sluppet ind i den finere Verden, og stode nu under de Regimenter, hvortil de hørte.

Endelig kom da Bagagen. 6 store Brodvogne be-pakkede med alle Slags imellem hverandre. Klokker Heegaards Riimpose, Kjøge Huuskors, der Grünmantel von Venedig, Lykkens flyvende Fane, die rothe Freiheits-Kappe, og utallige andre Sager. — Molboerne og de 7 vise Mestere vare ansatte til at passe paa, under Anførsel af Nathan der Weise.

Jeg troede nu, at det hele var forbi, men af, et sorgeligt Syn ventede mig. Tre store Rustvogne, belæssede med Saarede og Invalider, nærmede sig. Det var et skrækkeligt Syn; en mangledo Arme, en

anden Been, en tredie havde hverken Pine eller Næse, ja der var endogsaa nogle, der — *mirabile dictu* — ikke var andet tilbage af end den lille Finger.

"Men min Gud!" udbrod jeg, "gaaer det saa blodigt til? — Hvem er dog disse?" spurgte jeg nogle gamle *Commentatores*, der vare ansatte som Læger.

"O," svarede de mig, "det er deels gamle *Classiker* deels kun lidet bekjendte *Skrifter*, hvilke *Natur* = *dens* *Smaa* = *Forfattere* snart stjæle en *Arm*, snart et *Been* fra; nu et *Pie*, nu en *Helte* = *Arm*, for saaledes at flikke dem en nogenlunde taalelig *Helt* og *Heltinde* sammen, de kan give ud for deres egen; og naar der nu pilles saaledes, hvad skal der da blive af *Skrogene*? Gud veed vi ikke nok paa dem."

"Men hvor vil de nu hen?" spurgte jeg Manden."

"Vi folge med *Tropperne* til den store *Caserne*" sagde han og pegede frem for sig; jeg saae der hen ad; midt paa *Amager* laae et lille *Bjerg*, begroet med *Krat*, overst oppe paa *Toppen* laae en stor *Bygning*, det var *Poesiens Tempel*.

Det hele *Bjerg* var omgivet med en *Ringmuur* og en dyb muddret *Voldgrav*, fra hvilke nogle hæsige *Froer* i et *Bæk* streg:

"*Brekkekex, coax, coax, vi ere Poeter!*"

Bed den store *Indgang* paa *Muren*, hvorigjennem *Hæren* drog, mylrede der af fæle *Udyr*, som bjæffede den hele *Tid*, og det af de allerbedste *Regimenter*. Disse *Udyr*, sagde man mig, vare de *uvidende Recensenter*,

og man lignede dem altid ved Cerberus, men jeg finder at denne Lignelse halter altfor meget; thi Cerberus har fire Been og tre Hoveder; men slige Recensenter har slet intet Hoved og aldrig mere end to synlige Been.

Der paakom mig en uhyre Lyst efter at komme ind at see den hele Herlighed; men hvorledes kunde dette skee? — Dog, det syntes, som Malvina havde fattet Godhed for mit blege Ansigt, hun foreslog mig at krybe i hendes Kury. Kunde Hugo Grotius stige i en Bog-Kasse, tænkte jeg, saa kan ogsaa jeg stige i en Madkury. Som tænkt saa gjort; snart sad jeg imellem de stegte Brevduer og modne Læsefrugter, rigtignok generede mine lange Been mig, men jeg tænkte paa den Herlighed jeg snart skulde faae at see, og priste min gyldne Lykke.

Niende Capitel.

(Poestens Tempel — Forfatteren kommer i et Suglebuur).

Snart slap jeg ud af mit Fængsel og stod nu fri og lykkelig udenfor Templet i den deilige Have. Nedenfor den brede Hovedtrappe laae en velsignet Brimmel af Drengedøgn, der sang ganske naivt den bekjendte Vise: "Hvem vil see Spilleværker for Knap-penaale!" — dette var pene Smaa-Digte, skrevne i Form af Vaser, Hjertes og Kors, samt bout-rimes

eg Leverriim. — Hoiere oppe paa Trappen sad en gammel Bisefjærling med mange nye Sager trykte i dette Aar.

Hun solgte mig for en Spot = Priis et lille Kort over Haven og en Geographie, hvori det hele Digterland var beskrevet, der ligesom Frankerig, var inddeelt i Departementer. — Allerede fra Toppen overskuede jeg en stor Deel af disse.

Gjennem hele Frankerig gif store Alleer af Tragoedier; men hist og her tittede ogsaa herlige comiske Satyrer frem, og i Trærnes Toppe sad Vaudevillen, som en deilig lille Fugl der quiddrede sine naturlige, lystige Sange, himmelhoie Pyrenæer strakte sig mellem dette Land og Spaniens romantiske Digterhauge, men dog tittede Cervantes Kæmpebillede Don Quixote over den høie Fjeldtinde og hilsende Molières ægte comiske Børne-Flok.

Jeg havde troet, at jeg var den eneste, der var sluppet ind, og undrede mig derfor ikke lidet ved at see det hele Digterland, ja selve Templet, overalt vrinle af Mennesker; de fleste saae desuden saa profaiske ud, at jeg aldrig kunde begribe, hvorledes de vare slupne ind.

"O," sagde Bisefjærlingen, "det er meget let at komme her ind; man tager blot Billetter hos Keizel, Brummer, eller i den gyldendalske Boghandel, ja man kan saae dem paa alle Leiebibliotheker; Intet er lettere, end at komme til at see det hele Digterland. Men der er Forskjel paa at see og sees," vedblev hun, "et er at løbe alle Værelser igjennem, et andet at

indlogere sig her for bestandigt og faae den store Orden: du merite poetique; det er en Gaddergave, som kun Naturen giver Barnet i Buggen."

Altsaa behovede jeg ikke at have krobet i Madkurven; dog, jeg sparede jo min Mark og kom tillige ind paa en romantisk Maade; det trostede mig. Jeg fulgte den store Masse til Hovedindgangen af Templet; overalt, var der broget Selskab. Geistlige og verdslige, militaire og civile imellem hinanden. Strømmen rev mig med sig, og snart stod jeg i en deilig Haugestue, som var indviet: de lyriske Digte. Her sad Horaz og Anakreon med Roser om Panden og drak skummende Falerner-Viin af de gyldne Pokaler. Rundtom; Hækkerne laae Troubadourer og qvinkelerede, og fra alle fire Verdens Hjørner strømmede der Poeter, saavel vilde som tamme.

Ellers lagde jeg Mærke til, at mange af Tilskuerne, naar de kom herind fik strax en poetisk Udslæt og begyndte med et at banke deres Dame paa Hjertet i det de sang: "Luf op for den lille Petro!" — Blev Raptus'en for stærk, skyndte de sig hurtig ud af Haugestuen og forsvandt bag et Stakit, jeg fulgte efter og saae dem kjole sig af i en lille bundløs Søe der udgjorde det Meste af Departementet for Leiligheds-Vers, der i det hele taget var altfor indknebet til at kunne frembringe noget virkeligt Stort. Rundt om Søen, var der smaae Klipper af Nviser og andre Tidskrifter, der ved den idelige Overskylling af Vandet vare grønne og golde. Jeg vendte snart tilbage, thi Luften var temmelig fugtig, og søgte nu, for at styrke

mig, ind i *Zolbergs Gallerie*. Men her var ingen maledede Billeder, lyslevende sadde de gode gamle Bedsteforældre her, og talede deres ærlige, ligefremme Sprog. Iøvrigt lagde jeg Mærke til, at en stor Deel af de spadserende Damer havde puttet Bomuld i Drene, og vare meget fordybede i en Bog de læste i, for ikke at høre de Gamles Tale; jeg tittede en af disse bly *Eva* Døttre over Skulderen, for at see, om det ikke var: "den bedendes Kjæde," men tænkt engang, det var *Greccourts* Skrifter, men da den var paa fransk, kunde den godt læses.

Et lille Siveværelse var indviet *Skuespillene*; her stod *Kogebues* Portræt, bekrandsset med *Petersille* og andre *Kjøken-Urter*; *Iffland*, *Jünger* og *Schröder*, hang temmelig i *Skygge*. Ellers vare alle *Malerierne* meget alvorlige og mørke i *Forgrunden*, men bag til kom der altid en rig *Nabob*, en *Arv*, eller en *Gevinst* i *Classelotteriet*, der forenede de *Elfskende* under et smukt *Tableau*.

Bisalds-Uttringer døvedes ved en stærk *Hullen* fra det næste *Værelse*; dette var indviet de *folsomme Romaner*. Gulvet var ganske forstenet af de mange salte *Taarer* her fløde. Igjennem *Ruderne* nød man en *Udsigt* i de mest *romantiske Dale* man kan tænke sig. Her var en *evig Alften-* og *Morgenrøde*, der slog *Spar-To* til den vi have. *Hist* laae *Aristomenes* *Hytte* mellem *steile Klippevægge*. I det lille *Berts-huus* nede i *Landsbyen* logerede *Dido* og *Don Petro* hos *Familien von Langen*. Jeg skintede *Præstegaarden* ved *Søen*, og saae *Liesli* *spadserer* med *Mi-*

mellem i det Grønne. Siegwarth laae og gispede paa Marianes Grav, og Dødsengelen svævede ham over Hovedet. Ellers var der en Ting, der i Begyndelsen især undrede mig, nemlig at *Cornelius Nepos* og *Phædrus* stode øverst imellem de sølsomme Romaner, men saa fik jeg siden at vide, at de med rette vare stillede der, da de ere de to Autores, der har faaet de fleste uskyldige Laarer til at flyde. Af de Forfattere der her for Diebliffet havde deres Middags Høide var især Claren; Damerne vare lfærdig at levere et Feldtslag for at faae Fingre i hans Skrifter.

Det er da ogsaa Noget man kan forstaae; Skade at det taber saa meget ved Oversættelsen; f. Ex. de mange deilige Deminutiver der overalt møde i Originalen dem kan man nu aldrig faae, og de staae jo dog saa ganske poetisk som et Billede paa Anden i det Hele.

Jeg kunde ikke holde ud at være i denne Trængsel og skyndte mig derfor videre frem.

En skummel Grotte oplyst ved en Kulild omgav mig; det var Nat og Maaneskien; sorte Uveirs Skyer hang truende paa Himmelen, og enkelte Lyn glintede i det Fjerne. Jeg var i Røverhistoriernes Departement. En kold Gysen foer igjennem mig, men Aranzo, der edle Räuberhauptmann, bad mig og de øvrige Tilskuere at være uden Frygt. Nædselsfulde Ruiner og Røvehuler mødte Diet; hist og her viste der sig ogsaa en Mand. Der var ikke et ærligt Værtshuus i den hele Egn; en gammel hæslig rødhaaret Værtind med lange Knokkelfingre modtog sædvanlig de Rejsende

og havde nok at gjøre med at pudse med den udgaa-
de Jld. Alt var mistænkeligt og hemmelighedsfuldt.
Under Landeveiene vare Snore med Klokker, der ringe-
gede hvergang nogen fjorte eller red over den. Men
ellers vare dog Noverne sædvanligviis de ædlestes
Mennesker, derimod de andre Beboere nogle sande
Kjæltringer. Jeg veed ikke hvordan det var, men med
eet kom jeg til at græde med alle de Andre, men saa
mærkede jeg, at de Herrer Forfattere havde, ligesom
Svaler, Nede oppe i Fjeldklosterne, og fastede os stød-
t Peber og spansk Tobak i Vinene; jeg skyndte mig
derfor affted igjennem: "Gallerie schrecklicher Men-
schenschicksale," hvor jeg nær var falden over Spieß
der laae saa lang han var i Gangen og maledede op;
saaledes kom jeg ind paa det Overnaturliges Gebet.
Ak! jeg sprang fra Dynen i Halmen, her saae det
endnu gyseligere ud. Her herskede evigt: die Gespen-
sterstunde, Klokker blev bestandig ved at slaae 12, og
Stormen tudede i de gamle Kaminer. Den vilde
Jæger foer hen over Bjerg og Dal og istemmede sit
frygtelige "Willewau!" — Jeg saae: de tolv sovende
Jomfruer og talte med: den lille Peder der vilde
forsfore mig til at rove dem alle tolv, men jeg kjendte
ham nok, og spadserede derfor af, ind i en Sidegang,
men mærkede her en utaalelig Stank, der kom fra en stor
Sal i Nærheden; det var Sygestuen, hvor især de
Patienter befandt sig der havde den af Christian Wil-
ster omtalte Genie-Seber*).

*) See Nye Hygæa af Dr. Otto.

Her kunde jeg ikke holde det længe ud og søgte derfor tilbage til Hovedgangen, hvor jeg snart kom ind i Forsalen til de gamle classiske Digtere. Til det Indre, hvor de ægte Old-Malerier stod maatte man have den græske og latinske Nøgle, og saaledes var det kun Indviende, der kunde komme herind; de andre Stakler maatte blive udenfor og bleve slemme narrede med Nyrnberger Træsnit som man gav ud for ægte tro Copier, og dertil kom at det Hele var saa grusomt forandret, hvor f. Ex. Digteren havde sat et deiligt Egetræ, stod her et münchhausenssk Kaalblad o. s. v. Ellers lærte jeg, at det ikke er blot Skoledrengene der mishandle en Digters Mesterværk — det faaer nu saa være, desuden faae de enten Prygl derfor eller en slet Character — nei, det er ogsaa gamle Drengene her i Livet der ganske artig forhutte en Digter og faae ovenikjobet en god Character derfor. Det skar mig i mit Hjerte, og jeg ilede derfor bort og kom efter nogen Omflakken gjennem nordiske Vaabensale med oehlsenschlägeriske Kjempebilleder, hvis Sakon ikke stod tilbage for nogen af Grækenlands Mester-Værker, og igjennem Middelalderens Riddersale, hvor jeg især dvælede ved Gøthes herlige: Götz von Berlichingen, ind i: de østerlandske Eventyr. Hvilken herlig glimrende Sal, skjon som Aladdin's Trylleslot. Kostbare Tapeter med Historier af Tusind og een Nat hængte paa Væggene. Her saae man Sarun El-Raschid i Selskab med de tre Calendere og Drageren; der vare alle Sindbads Reiser levende afbildede; hist stod Aladdin med Lampen og her trak Fiskeren Skrinet op af Havet. Midt i

Salen hang den talende Fugl, og nedenfor stod det syngende Træ, der lokkede alle Fuglene til sig. Hvilken deilig Hauge var der ikke udenfor! — Paa Træerne voksede Carfunkler og Rubiner, og Blomsterbedene funkede af Diamanter, Topaser og Saphirer. Langt ude laae den dybe mørke Skov med sine Rædsler. I de øde Ruiner sad Skovtroldene, som deilige Qvinder, og lokkede hver Prinds, der foer vild paa Jagten, til sig, for at de siden kunde æde ham. Jeg skintede Magnetklipperne der trække Skibe til sig, og saae Fuglen Roc svinge sig med en Elephant i Kloerne hen over Diamantdalen, hvor Kjobmændene narrede Gribbene til at bringe dem de kostbare Skatte.

Mægtige Elementaander strede mod hinanden og grebe ind i Menneske-Livet. Med stærke, levende Farver stod det Lystige ved Siden af det Alvorlige og Gyselige, og udgjorde et stort harmonisk Heelt. Levende saae jeg nu alt for mig, som første Gang jeg læste Scherezades deilige Eventyr.

Men med et brast de brogede Tapeter med alle Billederne; jeg befandt mig i en uendelig stor Sal, ikke med Malerier, men med lyslevende Mander og Mennesker omkring mig. Fire mægtige Fyrster sadde med Tryllestave i Salens fire Hjørner, og fremkogede de herligste Syner. Alt hvad jeg nys havde seet stod mig nu kun som deiligt glimrende Legetoi, her var Liv og Aand, Spøg og Alvor, den dybeste Tankesyld forenet med den herligste Phantasi. Til Høire sad Aristophanes som mægtig Gigant med Frøerne ved sin Fodstammel og med sin Pande i Skyerne. Jeg kjendte

Andernes store Konge, paa den høihvælvede Pande og det dybe Blik. Det var Schakspeare; en uendelig Skare med Oberon og Titania i Spidsen ombolgede ham. Den lille lystige Puk gjorde tusinde Loier og Fru Mab jog afsted i sit nyskelige lilleputianske Kjøretøi, medens Canibal sov ved den tomte Flaske.

I Salens tredie Hjørne sad Cervantes med Don Quichote paa høire Side og den komiske Sancho Pansa til venstre; men jeg fik ikke Tid at see den hele Herlighed; den gode Kapelmester Kreisser dreiede mig om mod Salens fjerde Hjørne, hvor jeg saae Serapions Brøder om den fyrstelige Throne. Med store dristige Omrids traadte et mozartsk Don Juan Billede frem mellem de herlige: "Phantasie-Stücken;" Klein Zacks sprang i lystige Dandse med Prindsesse Brambilla, og Kater Murr trykkede Niesmies Pote til sit bankende Hjerte.

Nærmest Schakspeare sad paa Høire Tieck med sin gestiefelter Kater og Prinds Zerbino, paa Venstre Gozzi under sit glimrende Trylletræ med de tre Pomerantser, Ravenen i Toppen, og den lystige Tiggerklub under de grønne Grene.

Mægtige Harpetoner brusede hen over mig; jeg saae i Veiret, intet Loft hvilede der oppe; nei Guds Himmel hvælvede sig der med sine utallige Stjerner i det rene Dunkelblaae; lette Skyer med jublende Engle seilede igjennem det store Luftrum og sang til de gyldne Harper. Da saae jeg tæt ved mig en deilig Dreng i phantastisk Dragt og med store brogede Sommerfuglevinger; fortrolig greb han mig ved Haanden og nyn-

nede Sange fra den kjære Barndomstid, da var det, som vaagnede jeg op af en lang tung Drom, mit Hjerte smeltede hen i en unævnelig sød Bemod. Jeg folte mig atter Barn igjen; alt smilede mig, i den lyffkelige Barnehimmel, med Kjærlighed imøde. Den Lille tog mig i sine Arme, store Vinger voredede mig ud af Ryggen og i lystige Lege floi vi op mod Guds deilige Himmel. Skyerne formede sig til glimrende Luftflotte, der seilede omkring os, og dybt nede laae den hele Verden med alle sine underlige Eventyr. Paa de store tangklødte Stene ved Stranden sadde Havfruer og sang med Sivkrandse i Haaret, paa Hoiene dansede Elverpigerne i Maanestien og i de dybe mørke Skove kogede Herene ved det røde, flammende Baal, men os kunde de ikke naae; thi hoit oppe sad den gode Gud med alle de fromme Engle-Børn og vinkede os ind den i deilige Himmel. Driftig besteg vi Regnbuen, løbe op ad den brogede, luftige Bro, ind i Guds store herlige Himmel. —

— — "Gif jeg dig der Sonneke!" skreg en raa qvindelig Stemme bag ved mig og loe, saa det gav Echo omkring mig; jeg vilde dreie mig om, men . . . ja kjære Læser, Du kan neppe blive saa overrasket som jeg; aldrig havde jeg drømt at Knuden saaledes skulde løses.

Et stort Fuglenæt blev kastet mig over Hovedet, saa Brillerne styrtede mig af Næsen, og med dem, som jeg dog greb i Flugten, styrtede ogsaa min hele Herlighed. Alt omkring mig var forsvunden, jeg saae kun det nøgne sneedækte Amager omkring mig; Fug-

Fuglenøttet blev trukket tættere og tættere om mig og før jeg ret kunde komme til mig selv, mærkede jeg, at jeg sad i et Fuglebuur.

Tiende Capitel.

(Hvad der videre tilbrager sig — Jerusalems Skomager.
— De be kjendte 100 Mile Støvler komme til Syne).

Læt ved min Side stod der en gammel gualbrun Kone, saa hæslig, at Walter Skotts Efterlignere godt kunde have brugt hende til een af de frygtelige Damer i deres Romaner,

"Sik jeg dig der Sonneke!" skreg den Gamle og fortrak Ansigtet til et afskyeligt Smil; da opdagede jeg, at det var Umagerkone, som tillige med den Blege gjorde mig til Herkules paa Skilleveien uden for Børsen, som jeg har omtalt i Begyndelsen af min Reise.

"Du arme Ulykkens Fugl!" vedblev hun, "hvor Du har slagret om siden jeg saae dig sidst; op og ned, Phantasie-Billeder og Hjernesvind endnu værre end jeg frygtede det. Ja du kan takke din Gud at jeg fik Fingre paa dig her, ellers havde Du brækket Halsen før Du kom til Enden paa din Reise. — Hvormeget var der ikke at sige, naar jeg gad være over det, men det er ikke Umagen værd; Viis Du nu et godt Gemyt og Nemme, maaskee der da endnu kan

gjøres noget af dig," og nu rystede hun en heel Mængde Grammatiker, mathematikke og juridiske Bøger ind i min Udekasse. — "Epiis Barnlille, og bryd dig ikke om alle disse brogede Phantasi-Billeder, der flyve om dit Buur, det er kun onde Lyster, som vil lede dig fra Pligten og styrte dig i Elendighed. See der Sønneke! har Du en Fluesmække, slaa nu rask alle disse brogede Phantasi-Billeder ihjel naar de flyve dig paa Næsen, og fordøi din solide Frokost! Troe mig Barn vi ere ikke satte her i Livet for at sværme som nogle romantiske Narre; nei bestil noget Grundigt, vil du ikke sulste ihjel!"

Nei ingen Dodelig, som ikke selv er revet ud af Himmelen og puttet ind i et Fuglebuur, kan gjøre sig en Idee om min Stilling; jo mere jeg slog de brogede Phantasi-Billeder i Ansigtet med min Smække, des hæftigere trængte de ind paa mig, og med forforiske Blikke og deilige Toner standsede De mig, hyergang jeg med de bedste Forsætter greb noget af den profaiske Føde. Tabte jeg mig i Beskuelsen af disse Herligheder, klast! slog Gouvernanten, saaledes kan jeg vel bedst benævne min Amagerkone, mig med sin Stok, saa Blodet løb ned over Armene.

"Ak! Du maa endnu meget i Skole, og pines, præsses, klippes og skjæres, for Du kan blive en taalelig Arbeids-Bi i den store Kube,— Begyndelsen maa skee med, at Du gaaer i dig selv og frasiger alt Forfatterskab! huff kun paa hvad den hoibaarne Marquis af Marigny sagde til Mad. Pompadour da hun blev rørt over Digteren Boisi, der nær var

sultet ihjel med sin Kone: "Hvad gjor det om der er een Autor mere eller mindre i Verden; det Stads lober iveiret, saa det er istand til at æde os op; — Lad dem smøre Skoe og ikke besmøre Papiret!" og tro mig, der ere grumme Mange der tænke og tale som den hoibaarne Marquis!

"Lad mig slagre ud i den vide Verden!" bad jeg med Taarer i Øinene.

"Slagre ud," afbrød hun mig, "du har nok Lyst til at gjore flere Luftspring; nei troe mig, Verden har Poeter nok! nu skrive jo alle Mennecker; jeg skal nok stække i det mindste dine Vinger. Du skulde bare hore hvad Verden siger om dig og din Bog. Det er Nix begge Dele. Du vil være vittig, spille Satirikus; o Gud hjælpe dig arme Skrog, seer du ud dertil for inden eller for uden? Og nu denne Lyst til at lege med det Alvorlige og Hellige, denne letsindige Hoppen for dog at kunne sige Noget, hvortil skal den vel lede? Din Reise kommer dog aldrig til at hore til Himmel eller Helved, men evig og altid til Amager!"

"Lege med det Hellige!" afbrød jeg hende, "det faldt mig aldrig ind; men med mine egne Følelser, ja derved kunde jeg maaskee nødes til at sætte et maaskee? Menneckerne omkring os kan ofte saaledes spotte vore Følelser, lege med vort Hjerte, at vi selv — maaskee det er feil, — gribe det som Legetoi, for ikke at gjelde for en folsom Nar midt i den store fornuftige Verden; men den Ældres Legen er ikke Barnets; sæt dine Briller paa, gamle Moer, og see om min Hoppen er saa

letfindig, som den med bare Dine og med et flygtigt Blik forekom dig.

"Br!" udbrod den Gamle, "hvilken Tirade var ikke det! — O du arme Ulykkens Fugl, hvilken Forfængelighed lyser der ikke ud af ethvert af dine Ord. Ja det gaaer galt! Hvilke Tanker har du ikke om dig selv! — Troe dog ikke, hvad en halvsnees Stykker har vidstet dig i Dret; du er Digter, er vittig og lunefuld. Herre Gud! man maa jo sige noget til den unge Forfatter, der læser sit Arbeide op, men du skulde kun høre naar du saa er gaaet. Den mildeste Dom er: det er et ganske godt Menneſke! men han har den ulykkelige Idee, at han vil være Forfatter."

"Ak!" sukede jeg hos mig selv, St. Peder maatte heller have ladet mig blive indenfor Porten, end at jeg skulde komme i denne Elendighed. Rigtignok var det jo ganske romantisk, at ende som Bajaset eller for at bruge et indenlandsk Exempel, som Norkros, i et Fuglebuur; men jeg folte mig dog en Smule formeget genert.

"Vær du nu kun lidt fornuftig," begyndte den Gamle, og vi skal da nok komme ud af det. Havde jeg blot itide faaet dig ind paa Børsen, som var min Hensigt, saa skulde du aldrig have begaaet disse mange Luftspring; men nu skal jeg tage dig hjem og i 20 Mar.

Jeg horte ikke mere, det fortnede for mine Dine og jeg var en Afmagt nær! — Naſt marscherede hun afsted med mig, og jeg mærkede at hun tog Veien henimod Soen. Ethvert folende Hjerter kan nok tænke

hvorledes jeg maatte være til Sinds. Tusinde Ideer om at slippe løs, krydsede mig igjennem Hovedet, men som de opstode, bleve de strax igjen forkastede. Da huskede jeg tilsidst paa den russiske Digter, der saa gjerne læste sine Digte for alle Mennesker, men da de derfor flyede ham som Pest, saa han ikke længer havde en eneste Tilhører, gav han sin Sjæl til Fanden, men da denne gode Mand havde hørt ham i to Aftener, tog han, paa den tredie, Flugten igjennem Skorstenen, og lod sin Hale i Stikken, da Poeten vilde holde ham ved den.

"Harde jeg dog nu alle mine Ungdoms Tragoedier," sukkede jeg, "da skulde jeg nok gjøre hende kjed af mig!" Læse af Fodreisen faldt mig slet ikke ind; den var jo ogsaa al for nye, til at jeg ikke selv skulde synes godt om et og andet. Jeg grundede nogle Dieblikke; da forekom det mig, at min Eilling ganske passede sig til, at jeg sang den unge Munks Længsel, der bag Klostermuren sukker efter den gyldne Frihed. Jeg tænkte mig selv i den brune Kutte, hvor jeg stod ved det lille Vindue og stirrede ud i Aftensolen. "Åh!" sukkede jeg, og begyndte at quiddre i mit Buur.

Munkens Længsel.

"Atter, atter er en Dag da sunden,

Atter er en Dag af Livet tabt.

Modløs staaer jeg her i Aftensunden,

Kun for Taarer blev jeg Arme skabt."

"Ei syng dog ikke den gamle kjedelige Vise!" udbrød Gouvernanten. "Den har jeg hørt af saa Mange,

og det baade paa tydsk og danck. Det er kun forlorne Folelser, som alle Smaa-Poeterne komme med. Det skal nu være saa smukt at være uhykkelig; man troer hver Dieblif, de gaae hen at hange sig, og saa spise og drikke de dog godt, og gad gjerne leve et par hundrede Aar endnu.

Men jeg horte hende ikke, og vedblev.

Disse Mure, som af Tiden graane,
 Natlig skuet har min bitter Dval,
 Disse skal mig see i Døden blaane,
 Først bag Graven naaer jeg Livets Dal.

"Ih sy Barnlille!" skreg Gouvernanten, "hvor de Bers ere haarde at fordoie. Themaet er gammelt og Variationerne forslidte!"

Hun vilde endnu sige mere, men jeg overdøvede hende med min Sang.

Modløs staaer jeg her bag solbrændt Rude,
 Stirrer ud i Aftnen forrigfuld.
 O hvor deilig smiler Alt derude,
 Aftnens Skyer funkle jo som Guld.
 See hvor over Søen rasf en Snække,
 Styver til den fjerne, ferne Strand.
 Hift staaer sneebedækte Biergerække.
 O bag dem er Haabets Tryllesland.

"Der fik vi da en: "purpureus pannus," udbrod hun; "men dril mig ikke! — Troer Du ikke jeg før har seet Salis's Wandmalerier, og kikket i Matthiasons Perspektiv! Gud frie os fra alle Copierne! —

"Og Du, dril mig ikke, eller . . ." og her hævede hun sin Stof. Jeg vedblev.

Hyrdestøiten toner hist fra Fjeldet,
 Tonerne henfjælte i min Siel;
 Nede, seer jeg, hist ved Rildevældet
 Sidder Hyrden med sin Brud i Dvel.
 Blomster dufte rundt omkring de glade;
 Himlen, over dem, er klar og blaa;
 Fuglen synger under Egens Blade,
 Sikker De dens Toner kan forstaae.

"Ja, jeg skal give dig at forstaae!" skreg hun med gnistrende Øine. "Vil Du tie Du elendige Fugl!" klat! klat! hvor gif det ikke over min Ryg. — Hurtigere strømmede Blodet gennem alle mine Aarer, og med et ubeskriveligt Udtryk sang jeg:

D hvad er det, som i Hjertet siger,
 Hvad er det som banker i mit Bryst,
 Som bestandigt med det Fjerne higer,
 Og mig martrer i sin vilde Lyst.
 Selv for Templets Altar maa jeg kæmpe,
 Mod den Længsel som fortærer mig,
 Af jeg kan dog aldrig Slammen dæmpe!
 Himmel styrk mig, jeg paakalder Dig!

"Nei Du Djavle-linge!" skreg hun, "tie! tie! eller jeg lader dig styrte i din egen Elendighed!"

Hun fik hæftige Krampetræk, søgte forgjæves at stoppe Bønuld i Ørene, medens jeg fortsatte min Elegie.

Himmelkloder som i Natten blinke,
 D I trylle Haab og Veemod frem.
 Lig et Englechor I Anden vinke
 Gjennem Døden til sit Fædrehjem.
 Da skal jeg den hele Verden skue,
 Dale, Bjerge, Byer, Mark og Skov;
 Bade mig i Lysets rene Lue,
 Juble høit min glade Priis og Lov!

"Ulykkens Barn! freg den gamle," nei der er
 Intet at gjøre af dig. Du er ganske incurabel,
 den gyselige Genie-Feber har for evig befænget dig!"
 — Jeg svarte Intet, men begyndte forfra igjen paa
 min Sang. Otte Gange holdt hun den endnu ud,
 men da jeg begyndte den niende Gang lod hun Buret
 staae og løb sin Wei i det hun mumlede af ars poe-
 tica;

— certe furit ac velut ursus
 objectos caveæ valet si frangere clatros.
 indoctum doctumqve fugat recitator acerbus.

Jeg var atter fri — forsaavidt man kan være det
 i et Fuglehuur: efterat jeg nu en passende Tid havde
 udtrykt min unævnelige Glæde, begyndte jeg at tænke
 over, hvorledes jeg skulde slippe ud, men jeg dreiede
 mig paa kryds og paa tvers, forsøgte alle Kunster men
 det var umueligt at slippe dersom ikke: "en ängel eller
 ann bra karl," som Kellgreen siger, kom til, og
 uden fra hjælp mig bort. — Med dyb Længsel
 sad jeg i det snevre, lille Buur, og stirrede paa
 Stjernehimmeleu over mig og Eneen rundt omkring

mig; utallige Phantasie-Billeder begyndte deres luftige Dandse, for saaledes at fordrive mig Tiden; men det var saa utaalelig koldt at de snart fik Frost i Hæl og i Haand og tilsidst reent fros ihjel. — Det lod til at hverken St. Peder eller: "en ann bra karl," vilde paatage sig en Amager Skikkelse og hjælpe mig. Aldrig har jeg følt mig saa elegisk stemt som den Gang; min Mund strømmede over med Elegier endnu værre end Adresseavisen, men i hvor varme de end kom fra Hjertet, fros de dog strax til Jis; der kan man see hvad en kold Omgivelse kan gjøre.

Med et — jeg begreb ikke hvorledes — stod der en gammel Mand med Stof i Haanden og Tornister paa Ryggen, tæt foran mig. — Det saae ud til en Jøde, der drog om med sit Kram; i hvor bange jeg blev for det baseliskagtige Blik, hvormed han betragtede mig, vovede jeg dog at bede ham om Hjælp. Med utrolig Hurtighed aabnede han det ulykkelige Buur, og i samme Nu fik jeg den Tanke, at det maaske var Fanden, der under en ny Skikkelse kom for at plage mig. Dog ham var det ikke, men en anden lige saa berømt overalt og ingensted. Paa mit Spørgemaal om hans Navn gjorde han en dyb osterlandsk Bøining.

"De Lærde kalde mig paa Latin: judæus immortalis," svarede han, "i Frankerig hedder jeg: le juif errant, og i Danmark"

"Jerusalems Skomager!" udbrod jeg og trykkede begge hans Hænder i mine.

"Ja det er mig," svarede han; "mit Dobe-Navn er ellers, som bekjendt, *Ahasverus*."

"O søde velsignede Mand!" skreg jeg af Glæde, "De kan aldrig troe, hvor det Møde glæder mig! Gud give jeg havde truffet paa Dem noget før; hvad kunde De ikke have været mig!" jeg fortalte ham nu hvorlunde *Sorfatter-Djævelen* var faret i mig, hvad jeg havde seet og oplevet paa min *Reise* o. s. v.

De var just den Mand der især kunde hjælpe mig! disse *Micromegasser* og andre høie Personer, kjende kun lidet til en stakkels *Poets* Lidelser og spidse ham der for kun af med smukke Ord. "Vor *Jord* er saa fordigtet" siger *Wilster*, som de formodentlig kjender:

"Der er ei Blad, ei Blomst, ei Eiv,

Hvorved der jo er daaet.

Ei Barnet selv i Moders Liv,

Er før *Poeter* sfaaet."

"*Satan*, som nu er saadan en allerkjæreste Person i et *Eventyr*, har været meer end nok i *Verden*, selv hans *Papirer* ere selv udfomne. *Faust* har baade *Gothe*, *Lessing*, *Mahler Müller* og *Klinger* havt *Singre* paa, saa jeg veed ingen heldigere Person end dem. Ak! hvo der dog havde deres *Erfaring*; saa behøvede man kun at lære det gamle *Tidsrum* i *Kalls Verdenshistorie* og kunde da godt gaae op at faae sit *Præ* derfor til *Artium*. Men jeg siger Noget! De maae jo perfect kunde de gamle og de nye *Sprog*.

Gaae De op til Examen, De er istand til at ende som Bisp i Ribe.

"Edle unge Mand!" udbrod Alhasverus, "De har et folsomt Hjerte, men Bisp i Ribe . . . han taug, stirrede mørk hen for sig, men græde kunde han ikke.

"O vær ikke taus!" udbrod jeg efter nogle Dieblikke; "hvormeget Menneſke-Kundskab kan jeg ikke vinde i en halv Time i deres Selskab. O, tal! vi ere jo begge Vandringſmænd; snart er jeg ved mit Maal, Deres kan ikke være langt borte."

"Jeg veed et Sted," begyndte han, "hvor de i een Dag kan lære det menneſkelige Hjerte langtbedre at kjende, end om de levede i hundrede Aar. Det er et Univerſitet, hvori alle Regenter, Statsmænd og Digtere burde tilbringe nogle Timer. De vil smile naar jeg nævner dem Stedet; men troe mig, jeg er en gammel Mand og har Erfaring, jeg vil ikke ſtuffe dem. Kryb i en Brev-Sæk! det er Stedet, man kan studere det menneſkelige Hjerte. Ingen Digter vil kunde fremſtille den Mangfoldighed af Characterer der her viſer ſig. Her spille Lidenſkaberneſi alle Farver; Kjærlighed og Had; Livs-Lyſt og Fortviſeſe; her kan man ſigge den Skindhellige i Kortene og aflure de Elſkendes Hemmeligheder. Troe mig, ikke igjennem Livet, men igjennem en Brev-Sæk, titter man ind i det menneſkelige Hjerte. Selv har jeg tjent ſom Poſtkarl under Ludvig XI, da Poſtvæſenet forſte Gang indfortes i Frankrig, ſaa jeg taler af Erfaring. Hvorledes troer De vel Mercier ſkrev ſit tableau de paris? — ja, ja, jeg ſiger Intet."

"De har tjent som Postkarl under Ludvig XI,"
udbrød jeg.

"Ja," svarede han, i mange Skikkelser har jeg
viist mig her paa Jorden, men kun i 24 Timer tør
jeg vise mig i hver, saa maa jeg antage en ny eller
vandre i disse gamle Pjalter. Døden søgte jeg, men
fandt den aldrig. Under Marcus Aurelius stred jeg
mod Markomannerne og under Odeacer imod Ro-
merne. Propheten Mahomet har banket min Ryg,
fordi jeg tiggede ved hans Dør, da han havde faaet
den rige Enke; og Carl Martel brugte mig som Spion
mellem Araberne.

Saaledes vedblev han et godt Kvarteer, jeg stir-
rede imidlertid taus imod Jorden, men da nu mine
Dine hændelsesviis faldt paa Mandens Been og der
opdagede et Par Støvler der vare Idealer paa menne-
skelig Elendighed, kunde jeg ikke andet end være saa
uforskammet at afbryde ham.

"Deres Godtoi," begyndte jeg, "maa da koste
Dem en god Skilling mellem Nar og Dag, saaledes
idelig at marschere Verden rundt, i Regn og Slud
at promenerere fra Syd til Nord, fra Ost til Vest....

"O!" afbrød han mig, "jeg er en stor Defonom,
disse Støvler her har været benyttede i 600 Nar.
Det er de saa meget omtalte 100 Mile Støvler; for
en Deel Nar siden var jeg uforsigtig nok til at levere
dem til en Skomager, for at de kunde gøres lidt i
Stand, men der blev de forbyttede og for jeg mærkede
Feiltagelsen var de allerede solgt til en Peter Schle-
mil, hvis "wundersame Geschichte" Chamisso har

meddeelt Læseverdenen. Først i den senere Tid har jeg været saa heldig at faae Fingre paa dem igjen, men de have lidt betydelig og ere, som de seer, endnu i en meget ynkelig Forfatning."

Idet han fortalte mig dette, paakom der mig en brændende Lyst efter at prøve dem. Nu følte jeg klart at jeg ikke var skabt til at vandre paa det flade, ubetydelige Almager, blot een Time vilde jeg laane dem for i denne med store Skridt at vandre gennem Verden og samle Stof til det interessanteste Capitel i hele min Fodreise. Jeg yttrede ham mit Ønske, anvendte al min Overtalelseskraft, men mørk rystede han stedsse med Hovedet og udbrød tilsidst:

"Sæt at jeg laante Dem disse kostbare Skatte, hvo er mig da Borgen for at De vender tilbage til Almager, og tør jeg stole paa at De har et saa matematisk Hoved, at De kan beregne hvorledes De maae gaae, for igjen at kunde træffe Almager, naar De vender tilbage. I hvor stort eller lille De tager Skridtet bliver det dog 100 Mile, og De kunde da være istand til at sætte Benet ned i Stockholm eller paa Skagen, naar De troede at sætte det midt paa Almager."

"O vær De kun rolig," afbrød jeg ham, "jeg gaaer meget flittig paa matematiske Forelæsninger, saa jeg skal vist nok kunde komme ud af den Beregning, og med Hensyn til et Pant for Støvlerne, saa forlang hvad De vil."

"Forlange hvad jeg vil? svarede han, "De har jo ingen Ting, uden det skulde være Deres Skygge; men jeg siger noget, Deres Person interesserer mig, jeg vil

gjærne gjøre noget for Dem; en halv Time maae De laane mine Støvler naar jeg imidlertid beholder Deres Skygge som Pandt.

Bed disse Ord foer det mig iiskoldt gjennem Marv og Been, levende stod Erasmus Spikhers*) og min store Forgjænger i Fodvandring, Peter Schlemihls Lidelser for mig; men hvad gjør ikke en Forfatter for sin Læfers Skyld, jeg indgik Contracten og Manden trak Støvlerne af, efter at have leveret mig dem, lagde han sig ned og pillede min Skygge op, som han ganske forsigtig rullede sammen og puttede i sit Tornister, ihast trak jeg Støvlerne paa, og Tanken slagrede allerede som Gesandt ud over den hele Verden. Mod Nord skulde min første Vandring gaae, derpaa vilde jeg vende mig mod Ost, skræve over den botniske Bugt ind i Rusland og derfra mod Syd for at see lidt ind til Grækerne, jeg kunde maaskee være istand til at vinde et Navn for dette intertsigende Besog paa Morea. Fuld af store Planer og Forventninger havde jeg det ene Been, skrævede nu ved Støvlens Hjælp hele hundrede Mile Nord paa, men ulykkeligviis havde jeg ikke ret beregnet Norges vestlige Beliggenhed, thi jeg stak Foden dybt ned i Nordsøen, saa Støvlen blev fuld af Vand og jeg maa takke min Gud jeg standsedes i Farten ellers havde jeg kunne være istand til at gaae til Bunds i Nordsøen; ligesaa hurtigt altsaa, som jeg satte Benet ud, ligesaa hurtig

*) Die Abenteuer der Sylvesternacht, in Hoffmanns Phantasiestücken.

trak jeg det nu ogsaa tilbage og havde nu saaledes gjort mig bekjendt med Nordhavet uden at have flottet mere end een Fod fra Amager; for nu ikke at geraade mere i en lignende Stilling vendte jeg mig mod det store landfaste Lydskland, her var jo dog noget at træde paa; forsigtig skrævede jeg nu hen over Østersøen, Elben, Weser, Mainz og Donau lige ned i en Skorsteen i en af Kongeriget Bayerns Steder. Hvad det var for en By skal jeg ikke kunde sige, thi jeg fik ikke Stunder at spørge Noget, men trak gesvindt Benet op og satte det nu ned paa en anden Kant nemlig i Keiserdommet Østerrig ikke mange Mile fra Donau; men her vilde ogsaa min onde Genius, at nogle Damer skulde kjøre i en aaben Vogn paa Landeveien og det lige under mit Been, saa jeg var saa udanset at sætte min sorte sølede Støvle lige ned i Skjodet paa een af dem. Jeg hørte deres Skrig, og selv ligesaa forskrækket trak jeg Benet tilbage igjen til Amager.

Saaledes mislykkedes ethvert nyt Forsøg; Skjæbnen vilde nu engang, at jeg ikke skulde forlade Amager, og kjed af dens Luner trak jeg Støvlerne af, fik min Skygge tilbage og søgte at fornye den afbrudte Samtale.

"Nei," svarede Manden mig, "nu maae vi skilles; min Nytaarsdag tilbringer jeg altid i Jerusalem, der vil jeg være endnu i denne Morgen. Lev vel!"

"Og naar sees vi igjen?" spurgte jeg ham, "der var endnu saa meget jeg vilde tale med Dem om, maa- ske træffe vi aldrig mere sammen her i denne Verden."

"Ja gid vi ikke gjorde," svarede han, "da laae jeg i det lille lune Kammer og var fri for at tradske om i Slud og Vinde. Men vi mødes nok, om ikke før, saa naar De gjør den sidste store Reise med Dødens Extra-Post. Hver Nat møde vi hinanden, thi hans Heste ere raskeere tilbeens end jeg; han kan i et Dieblif fare Jorden rundt og har altid Passagerer. Tredivetusinde dør hver Nat og ligesaamange fødes; næsten tredivetusind har altsaa medens De gjør Deres Amagerreise, begyndt den store Reise:

Til det ubekjendte Land
Over Skyen mange Mile.

Jeg begyndte at see paa Manden, thi jeg havde ikke troet, at han kunde blive saa sentimental.

"Farvel, unge Mand!" sukede han "god Lykke paa Deres Reise."

"Iligemaade!" svarede jeg, og saae ham nu hæve Benet og forsvinde som han kom.

Ellevte Capitel.

(Forelæsning af en gammel Lænkehund. — Læseren gjør Bekjendtskab med et stort Selskab af to- og firbenede Herrer og Damer. — Forfatteren seer med St. Peders Briller ind i Jorden og opdager Helvede — Sanden i en Skolemesters Skikkelse med Horn i Panden. — Dobbelgjængereren — En poetisk Person ved Stranden —).

Den kolde Vind blæste mig skarpt i Ansigtet og fælt tudede Lænkehunden fra den nære Landsby. Jeg

gik efter Hylet, thi en uimodstaaelig Kraft drev mig frem. Endelig naaede jeg derhen; alle Folk paa Gaarden sov, men en gammel Lænkehund havde besteeget sit Hundehuus, som et Cathedral, og hylede fælt i den kolde Vinternat. Som jeg mærkede holdt han Forelæsninger for nogle unge Hvalpe over Natur=Skjønheder og den gyldne Frihed. Det lod ellers ikke, som Hvalpene horte synderligt efter den Gamles Hyl, thi de havde hele deres Opmærksomhed henvendt paa to unge Misser, der sadde paa Taget. Jeg kan tænke, at det var lærde Damer, der bivaanede Forelæsningerne.

Baade Luften, og den Gamles Tale var mig for tiiskold til at jeg kunde holde det ret længe ud her, og da jeg nu mærkede Stalddøren paa Klem, kunde jeg ikke modstaae Fristelsen at træde ind i det lune Huus. En heel Verden aabnede sig for mig. Hvilket broget Selskab af to- og firbenede Herrer og Damer omgav mig ikke her. Med Liv og Lethed flod Talen, man gik fra Gjenstand til Gjenstand, Emnet vexlede bestandigt uden mærkelig Overgang. Det faldt mig ind, som det ofte er gjort naar jeg har været i et stort Menneske=Selskab, hvilket broget Stykke det dog vilde blive, dersom den hele Selskabs=Snak dannede sig til en synlig Bæv. Hvilken Afverling vilde der ikke være! Fra Theater=Recension springer man til Politik og fra denne igjen til ubetydelige Hverdagsbegivenheder, og Alt lige levende, Alt behandlet med lige Interesse, skjønt Overgangene ere umærkelige. Det lod ellers til, at Ingen af Selskabet mærkede min Ubetydelighed, og saaledes

kunde jeg da desfriere gjøre mine Jagttagelser. — Allerede tæt ved Døren blev jeg i en Krog en ung Kat vaer, der spillede Magnetiseur med en lille Muus, det arme Pigebarn var ganske i hans Kløer; med vellystige Blikke stirrede han paa hende og før jeg kunde komme til Hjælp var hun slugt i et Bid. Der kan man see, hvor farlig den dyriske Magnetisme er for unge Pigebørn. Efter fuldendt Mesterstykke traadte den unge Doctor atter frem, og blandede sig imellem det øvrige Selskab. Øverst sad et gammelt Uesl og talede med to unge Faar om sin Stamtavle. Han var noget stiv i Lemmerne, men det gav ham just en imponerende Holdning. Paa Sværdsiden nedregnede han sin Slægt fra Sancho Pansas Uesl, og var ikke lidet stolt af sin berømte Stamfader, hvis Erindring havde overlevet og endnu vil overleve mangt et adeligt Stammetræ blandt de tobenede Mennesker.

"O Deres Excellence!" udbrod det ene lille Faar, "forleden læste jeg et tydsk Skrift, der var dediceret til Deres Stamfader. Jeg troer det var af Rabener.

"Naa!" svarede Ueslet, "De mener nok: Anton Pansa von Manchas Abhandlungen von Sprüchwörtern? Ja det er ikke saa daarligt! Manden havde Talent; det er da ellers ikke første Gang min Slægt har været Mæcenas, Gud veed, vi faae Dedicationer nok!"

I Nærheden af Ueslet stod en lille Hanehysling, et Slags Junker, der med megen Selvtillfredshed betragtede sine Sporer, som begyndte at voxer ud. Skrydede den Gamle lidt for høit, saa istemte strax Hane-

Kyllingen en spodsk satirisk Galen, som en Flok unge Høns, paa Hønsfestigens Balcon, tildeelte deres levende Bifald. I det samme begyndte det at blive meget levende over mit Hoved, jeg saae i Veiret og mærkede to gamle Ugler, der vare i dyb Samtale; havde de ikke ført Sproget i Jamber, vilde jeg have antaget dem for virkelige Mennesker, saa naturligt taledede de. Jeg lærte ellers her, at Fuglene have en ordentlig Stat med et stort Theater, hvor de spille mange af vore meest bekjendte Stykker.

Iste Ugle.

Ja troe mig Søster jeg har svoret paa det,
 Det skal i Vinter blive sidste Gang
 Jeg abonnerer. — Tænk hvad jeg har døiet!
 Tre hele gyselige Schackspears Stykker,
 Og to af Holberg. — Alt det gode ligger;
 Nu seer man aldrig mere Deodata
 Og Laura med det smukke Springvand i.

2den Ugle.

Man burde pibe, tude Directionen;
 Men hvad kan jeg som ene Dame gjøre!
 Sligt er Parterrets Sag. Men hvem er det?
 Studenter kun, ei andet end Studenter,
 Der smigre vil for Professorerne,
 Den Vehlenschläger, denne hersens Schackspeare,
 Og Gud maa vide hvad De alle hedde.

Iste Ugle.

Hvad siger De om Vaudevillerne?

2den Ugle.

D ja! det er noget man kan lee af,
 Der er Satire; men det trøtter dog.
 Desuden veed jeg af de trykte Blade,
 At det fordærve kan den gode Smag. —
 Jeg holder meer af Kotzebue og Clauren,
 Men man tør aldrig følge Hjertets Stemme.

1ste Ugle.

At tænke Dem mig, der alt i denne Winter,
 Har faaet to af Solbergs platte Stykker.
 Jeg vil nok troe, den Tid de først blev skrevne,
 Da kunde de jo være ganske gode;
 Men nu kan knap min Pige gaae at see dem.

2den Ugle.

Saa har man Lyst engang at see lidt godt;
 Saa maa der reises til Provindserne.
 I Kallundborg gav nys en lille Trup
 Zusfiterne og Julius von Sassen,
 Samt Don Juan; at sige, uden Sang.

1ste Ugle.

Saa flige Folk maa give gode Stykker,
 Hvis ikke bliver deres Kasse tom.
 Men vi herinde, som har abonneret,
 Vi ligge nu i Directionens Lomme
 Og maa da døie hvad de unde os.

Men nok af denne Uglesang. — Jeg saae mig om-
 fring og opdagede nu i et Hjørne en stor Forsamling

af gamle og unge Gjæs; men de gode Damer snaddrede saadan i Munden paa hinanden, at det var umueligt at fatte Traaden, dog troer jeg de talte om Poesie. — En ung Hest, der var bestemt til Krigstjenesten, havde leiret sig hos dette interessante Selskab, og kastede brændende Blikke om imellem de unge Gjæslinger; en lille en, med et guult Hoved, der til Nød kunde kaldes rød-mossset, syntes at have vundet den unge Helts Hjerter. Han gav sig meget af med det Skjonne; vilde være et Slags Rörner, ja kunde endogsaa improvisere. Paa tusinde Opfordringer at glæde Selskabet med et Improvitu lovede han det, dersom den unge Gjæsling først vilde fryde dem Alle med lidt Declamation.

Besæden slog hun Dinene ned, og en fin Rødme foer over de blege Kinder; men hendes Fru Moder, en gammel Gaas, nødte det undseelige Barn, der nu declamerede Jeanne d'Arcs Monolog med en saa tragisk naturlig Anstrængelse, at Vandet løb hende ned af Dinene.

Den unge Hest udbrod i entusiastisk Brincken, sprang frem paa Bagbenene og improviserede med dyb Betydning til den unge Gjæsling et Digt:

Roserne og Stjernerne.

Jeg veed to Stjerner saa klare, saa blaae,
 Deres Lige jeg aldrig paa Himmelen saae.
 Jeg veed to Roser, saa smukke for sandt,
 Deres Lige jeg aldrig i Haverne fandt.

Nys faldt fra hine Stjerner en Dug saa herd,
 De klare Taarer trillede paa Roserne ned,

Da med' dobbelt herligt de Rosers Skjær,
De Stjerner og de Roser de bleve mig saa kjær.

Alt! kan jeg dem ei eie; af kan jeg dem ei faae,
Svad er da alle Stjerner paa Himmels Blaae,
Paa Jorden er ei Blomster, som hine Roser to,
De Stjerner og de Roser, de røvet har min Ro.

Han taug og stirrede med Selvtilfredshed omkring sig, for at modtage sin Hyldest; alle Gjæssene, selv de gamle, sloge undseelig Dinene ned; dog snart grebe de igjen Traaden fat, bedømte Alt med deres smaae Hjerner, bagtaledede og vaasede saa godt som i noget Theeselskab. Det var ret lystelig at see, hvorledes det qvindelige Personale kroede sig med deres lange Halsse og bildte sig ordentligt ind at være Menneſker, fordi de gif paa to.

Gid jeg nu havde Cornelius von Tütz's mikroskopiske Glas tænkte jeg; (enhver erindrer det nok fra Hoffmanns Meister Floh), hvorledes at han, efter at have sat det i Djet, kunde see inde i Folk Alt hvad de tænke. Sædvanligen vare Tanterne det modsatte af Ordene, og man vilde da ofte blive lidt ubehageligt overrasket; dog gad jeg nok her og i hele mit øvrige Liv eie dette Glas.

"Men jeg har jo St. Peders Brillen," faldt mig ind; hvem veed, om ikke de kan have samme herlige Kræfter. Jeg satte hurtigen Brillerne paa, stirrede paa Damerne, Hanehyllingerne, ja selv paa det skrydende UEsel, men det var umueligt at opdage mindste Spor af Tanke. Feilen maa ligge i Brillerne, tænkte

jeg, thi det er jo umueligt, at et saa stort Selskab ikke skulde tænke det mindste. Jeg grundede, slog Dinene ned imod Jorden men da lærte jeg snart, at mine Brillen vare endogsaa bedre end von Tuz's microskopiske Glas. Jeg saae langt tydeligere, end de spanske Zuheri, der, som man veed kunne see lige ned i Jorden og opdage Liig og skjulte Skatte, jeg saae tværs igjennem Jorden; ja skintede Bugen af Hvalerne i Sydhavet. — Den hele Jord var mig en stor gjennemsigtig Glas-Kugle; underlig slyngede de klare Metal-Marer sig gjennem det uhyre Legeme; Vandet brusede gjennem selvdannede Canaler og store glødende Lava-Stromme flød fra Wtna til Hella, og fra dette igjen til Americas ildsprudende Bjerge. Nu kunde jeg ret see de mange forskjellige Jordlag der antyde de store Omvæltninger, vor Jord har undergaaet. Skeletter af Mammuths-Dyr og sære Søehyrer viiste sig rundt omkring; men i hvor broget det Hele var, laae det dog klart og gjennemsigtigt for Diet. Jo længere jeg stirrede, des flere Gjenstande opdagede jeg; des tydeligere viste det sig. — Midt inde i Jorden var et stort Flammehav, hvori laae en velbebygget og beboet Ø. Det var naturligviis Helvede.

Hvilken Opdagelse! nu glemte jeg alle Jordens Gjæs, det hele Selskab omkring mig; jeg gif ud af Stalden, for paa det store flade Amager at kunne spadserere over en større Strækning af Helvede under mig. Rundtom laae Marker og Skove, Floder og Indsøer. Dybt under mig knejsede den store Hoved-

stad med sit glimrende Slot, og rundt om stode Kirker, i hvilke berømte Jesuitter holdt Prædiken. — O der var saa meget der vakte min Forundring, saa jeg tilsidst ikke kunde undre mig mere. Alle Landeveie vare brolagte med Proprietair-Hjerter, og rundt omkring stode Milepæle for at vise de Reisende den rette Wei; men Milepælene vare afdøde Mennesker, og jeg kunde i Begyndelsen ikke begribe, hvem disse vare, og i hvilken Betydning de vare stillede der, men saa faldt det mig ind, at det var Bundfaldet af Geistligheden — thi enhver Stand har jo Bundfald — der var gjort til Milepæle, da de der ligesom her, vise Folk den rette Wei uden selv at gaae den.

Til Venstre laae en mørk Skov, fuld af frygtelige Spøgelsler og Plageaander; det var Samvittigheden. Her stode Ruiner af mange berømte Fyrsters Sommerlotte, og om den hele Skov strakte sig en forpestende Nøse, der paa det smagfuldeste var illumineret med Lygtemænd. Nu kunde jeg ellers see, hvor tro Blumauer har skildret Helvede i sin travesterede *Wneide*. Alt stemmede overeens, ligesom fra Træerne, hvor Soldaterne zittre istedet for Espeløv og til Estertrykkerne, der som store Hunde gjøre Jagt paa Forsatterne for at æde af deres Hjerne.

Der kunde skrives hele Folianter om Glammeden. — Jeg vidste ikke ret hvad jeg først skulde beskue; men da nu Slottet laae mig nærmest under Fodderne bærede jeg først dette med min Opmærksomhed.

Alle Træerne i Slotshaven stode i fulde Blomster; det var nydelige sødtduftende Complimenter.

Emigrerne stode i gyldenstykke's Kjøler, som store Solfikker, og saae de lavere Blomster over Hovedet. Der var hele lange Bede af Kofetter, der straaede som de skjønneste Haarlemmer-Tulipaner.

Hovedtrappen vrimlede af Klienter, der havde gjort nok paa denne Jord til at fortjene frie Entrée i Helvede. Jeg gjennemvankede med Diet det store Gallerie. Væggene vare beklædte med herlige Malerier og kostbare Tapeter. Ligesom Fyrsterne have deres Portraiter afmalede i forskjellige Costumer, saaledes hang ogsaa Fanden her i de forskjellige Skikkelser, han har viist sig i her paa Jorden; snart som Munk, snart som Feldtherre, nu Herremand, nu Fatigforstander o. s. v.

Bed Siden hang hans Oldermoder, malet som Catharina af Medicis, desuden Slangen fra Paradiis i deilig Pariser Ham, samt flere bekjendte Slægtninger og berømte Dævle Nero, Pizarro, en heel Deel hellige Inquisitores, Philip den II o. s. v.

Der var ogsaa mange, interessante historiske Stykker. Bartholomæus-Natten, sagde man havde vundet den store Guldmedallie, Engælændernes Anfald paa Kjøbenhavn 1807 var ogsaa ganske fortæffeligt, kun beklagede man at det var et Miniatur-Stykke.

Bed Enden af Galleriet var der en stor Sal, indrettet til Skole. — De arme Skribenter, som her paa Jorden havde skrevet Lovtaler over Folk som ikke fortjente det, sadde som Disciple, spændte paa smaae Pinebænke og maatte construere og analysere deres egne Værker, og hvergang De kom til en Usand-

hed, dandsede den gloende Jern-Ferle paa de alt mørkbankede Rygge.

Hos Solberg viser Ganden sig i en Kjøbmands Skikkelse med Horn i Panden, men her havde han paataget sig en Skolemesters. Han saae fæl ud. Haarene stode børstede og uredte om det blaarøde Ansigt; Dinene spillede i det Grønne, og den hele Person viste, at han havde hjemme i Polen. En kold Gysen foer igjennem mig; jeg stod jo lige over hans Hoved, havde nu Glasforpen bristet, saa var jeg styrtet ned og var bleven spiddet paa hans spidse Horn. Lystig slog han omkring sig med ægte Skieldsord og haltende Wittigheder. Med Eet saae han i Beiret og blev mig vaer, og i samme Nu hævede han sin ene Arm, der forlængede sig til den naaede Glashvælvingen, hvorpaa jeg stod; jeg syntes at føle ham kilde mig under Fodsaalen; mit Blod brusste i Feberhede, i Fortvivlelse skreg jeg: "Gud frie mig fra Satans Kloer!" og styrtede nu afsted, saa Brillerne nær vare faldne mig af Næsen.

Allerede var jeg kommen et godt Stykke henimod Stranden, da det med Eet begyndte under begge mine Been: "knisk, knask, knisk, knask." Nu gaaer da Glasforpen, tænkte jeg, gav mig Gud i Vold og vilde dumpe; men jeg stod stille og hørte en ganske ynkelig Stemme sige: "ogsaa dit eget Jeg kan Du letfindig sondertræde?"

Jeg saae ned til mine Fodder og bemærkede da at jeg stod midt i nogle gamle Potte-Skaar, som jeg endnu mere havde sondertraadt.

"Du stirrer paa mig" begyndte det igjen "begriber ikke dit eget Jeg. Ja det er den ulykkelige Mangel paa et rigtigt Blik ind i de Gamle. Du har ingen Logik; har ikke studeret Philosophernes Værker. Kjender ikke Platons *to ov*, hverken det absolute eller relative. Lystig flager Du Livet igjennem og træder nu paa dit eget Hjerte."

Nei det var rigtignok lidt mere end jeg havde drømt om, at et Potte-Skaar kunde holde saadan en Tale.

"Kjender Du mig da ikke?" begyndte det igjen, "for tolv Aar siden vilde Du have ømmet Dig, dersom nogen havde traadt saaledes paa mig, som Du nu træder. Kjender Du da ikke dit eget Jeg?"

"Mit eget Jeg!" udbrød jeg ganske forskrækket, og saae ned paa den søndertraadte Potte.

"Veed Du da ikke" begyndte den "at det menneskelige Legeme uddunster saaledes sine Dele, at om syv Aar er dit Legeme et ganske andet end nu. Disse Uddunstninger danne sig igjen til andre Legemer, der spille en ny Rolle i denne evig foranderlige Verden. Føler Du Intet? Ingen Synpathie? — Jeg var dog engang dit lykkelige lille Barndoms-Jeg, hvis Lykke Du saa tidt har besjungen i rørende Elegier."

"Umueligt! umueligt!" skreg jeg. Nei Sandhed," svarede den "en permanent Sandhed. Der kan vel siges en Deel om den sande Væsenhed; den relative Tilværelse i mig, men hvilket Menneske har begrebet sit eget Jeg? Det Legeme, som Du nu slæber om med, vil maaske om ti Aar spille en endnu mindre Rolle

i Verden end jeg har spillet. Her ude ligge baade Kammerherrer, Fruer, Pastorer og andre Personer i ganske forskjellige Skikkelser, medens det indre Jeg nu hopper om inde i Byen i ganske andre Legemer. See blot denne lille Linned = Pjalt her ved venstre Side, det var maaskee for tyve Aar siden et deiligt Pigebarn, der satte Byens mandlige Ungdom Griller nok i Hovedet; nu sidder hun i et gammelt Legeme og sukker efter sit Psyche-Liv, der dog nu ikke er andet end denne usle Pjalt. ”

Det begyndte at løbe mig rundt i Hovedet; og jeg troer det vilde have gaaet enhver anden lige: saadan, naar han horte sliq en Tale af et Potteskaar. Min Beslutning var fattet, i fire raske Spring var jeg denne min Doppelt = Gjænger af Syne, ihvor ynkkelig han end skreg efter mig.

Kun tyve Skridt til og jeg vilde være ved Maalet for min Reise. Store Jisstykker vare kastede op af Havet og lyste underlig i Natten; Bolgerne nynede deres gamle Sang, den de alt sang for Aarhundreder siden og legede med den brune Tang, der maaskee sidste Aar stod grøn og blomstrende i Havmandens Urtegaard. I det jeg stirrede saaledes frem for mig, opdagede jeg i Nærheden af Søen en lang sort mandlig Skikkelse der sad paa nogle store Kampestenene. Jeg horte ham halv synge, halv declamere, omtrent som Choret i de Gamles Tragoedier, Bolgerne og Vindene var hans Orchester og jeg — som det lod til — hans eneste levende Tilhører. —

Med langtsomme Skridt nærmede jeg mig ham medens han Sang.

”Verden er et Perspektiv, Himlen Futteralet,
 Maanen staaer som Kikkehul, naar først Sol er dalet.
 Vander løbe til og fra, kikke gjennem Hullet,
 Hele Jorden see de da i Facon af Mullet.
 Engang blev jeg meget syg, blev magnetiseret,
 Ud af Krop og Futteral Sjælen deserteret,
 Kom hiin Side Himlens Blaa, fandt strax Maanens Skive,
 Kikked ned, af hvad jeg saae, kan jeg ei beskrive.
 Jorden dreiede sig selv, viste alle Kanter,
 Var det skrevet hvad jeg saae, blev det Foliaanter.
 Af hvor Folk var bitte smaae, selv de raske Tyre:
 Skjøndt de reiste sig paa Taa var de som en Myre.
 Hift jeg saae en rigtig Krig mellem tvende Stater
 Mennesker man leged med, som med Tinsoldater.

”Et glædeligt Nytaar!” afbrød jeg, thi Manden begyndte at interessere mig. Han saae paa mig, onskede mig det samme, men til min store Forundring førte han hele sin Tale i de samme rimede Vers, hvori jeg først havde hørt ham synge sit Recitativ.

Hvem kunde det være? Ham maatte jeg lære at kjende noget noiere. Jeg sagde ham mit Navn, vilde fortælle ham om min Godvandring, men til min største Overraskelse vidste han Alt paa det noieste. Paa hans Spørgsmaal, hvad jeg nu videre vilde tage mig for da jo Reisen var endt, om jeg vilde vende tilbage eller gjøre et Saltomortale ud i Øster-

soen, tilstod jeg ham ærlig, at jeg havde største Lyst til at faae et Søe-Eventyr ind i min Reise. Da smilede han ganske forunderlig, og spurgte — at sige altsammen paa Vers — om jeg ikke ligesaa gjerne gad have et Eventyr fra Havets Bund; Skjøndt jeg rigtig nok ikke vilde træffe Meget der, som ikke var mig bekjendt her paa Landjorden. Jeg yttrede ham min levende Interesse for at faae Nyheder fra det andet Element; han smilede, bød mig sidde ned, i det han snakkede om at Posten kom vistnok ikke de første ti Minutter; jeg begreb ikke et Ord; Manden blev mig mere og mere uforklarlig; endelig begyndte han da sit Eventyr, som rigtignok forekom mig noget af det forunderligste af Alt hvad der endnu var modt mig paa min Amager-Reise. Hvad Resultatet blev, fik jeg siden at vide.

Tolvte Capitel.

(Dykker = Kloffen.)

Det var i Aaret — — af! nu kan jeg Aaret ikke huske;
 Men Maanen skinnede ret smukt paa Træer og paa Buske.
 Vor Jord er intet Paradis; som Praas tidt Lykken lyser;
 Om Sommeren man har for hedt, om Vinteren man fryser.
 At melde i en Elegie, hvor tidt vi her maae græde,
 Det nytter jo til ingen Ting, kan ei en Christen glæde.
 Det var i Aaret, som De veed, jeg ei kan rigtig huske,
 Jeg gif om Aftenen en Tour imellem Krat og Buske;
 Det hele Liv stod klart for mig, men jeg var ei forndiet;

Dog muligt var det Nordens Vind, som fik mig Vand i Diet
 En Tanke gif, en anden kom, og, for mig fort at fatte,
 Tilfidsst jeg paa en Kampesteen mig tæet ved Havet satte.
 I Ilden er der lidt for hedt, paa Jord, som sagt, man fryser,
 Og stige i en Luft-Ballon — — nei! nei! mit Hjerte gyser;
 Dog mueligt at paa Havets Bund i sikre Dykker-Klokker
 Sit Liv man paa Cothurner gaaer, og ei, som her, paa
 Søffer.

Saa tænkte jeg, og Reisen blev til næste Dag belavet,
 (I Dykker-Klokker, som man veed, kan vandres gjennem Havet).
 — Af klart Krystal var Klokken støbt, de Svende frem den
 trække,

Tilskuere paa Kysten stod, en lang, en broget Række;
 Snart var det Hese bragt i Stand, jeg sad saa luunt derinde,
 Nu gled da Snoren, Tridsen peeb, jeg blev saa søer i Sinde, —
 For Diet var det fort, som Nat, og Luften pressed' saare,
 Den trykkede som Hjertets Sorg, der lettes ei ved Taare. —
 Det var, som Stormens Drgel slog — jeg kan det aldrig glemme!
 Som naar i Drknen en Drkan med Rovdyr blander Stemme.
 — Men snart jeg blev til Tingen vant, og dette saae jeg gierne;
 Høit over mig var ravne-sort, det brusste i det Fiern.
 Der Solen stod saa rød og stor, men ei med mindste Straale,
 Saa at man uden sværtet Glas "ihr' Hoheit" kunde taale.
 Mig syntes Stjerne-Himlen hist i sin Studenter-Kjole
 Lig Asken af et brændt Papir, hvor Smaa-Børn gaae af Skole.
 — Rundt om mig flaredede det op, jeg hørte Fiske bande,
 Hver Gang de paa min Klokke løb og stødte deres Pande.
 Men Skjæbnen, af! det stemme Skarn, misundte mig min
 Glæde,

Dg som en Sværd-Hjiff var hun nu ved Klokkens Snøer
 tilstæde,

Dg hurtigt gif det: "klip! klip! klip!" rask flar hun Snoren
over;

Der sad jeg da i Kloffen net, dybt under Havets Bover.
Først blev jeg hed, saa blev jeg kold, saa lidt af begge Dele,
Jeg trostede mig; Du kan kun døe, see det er her det Hele.
Men Kloffen sank dog ei endnu, den drev paa Havets Strømme,
Jeg lukkede mit Die til, og lod saa Kloffen svømme.

Den foer, ret som med Extra-Post, vist sine tyve Mile,
"Und immer weiter, hop! hop! hop!" foruden Rast og Hvile.
Een Time gif, der gif vel tre, men Døden kom dog ikke,
Saa blev jeg af den Venten kied, og aabned mine Blikke.
Å! Herreje! å! Herreje! Hvad saae jeg dog paa Bunden!
Den første halve Time jeg som slagen var paa Munden. —
Dybt under mig var Bierg og Dal med Skove samt med
Dyr,

Jeg Damer saae spadserer der med store Paraplyer. —
Hist laae en Skov, halv rød, halv hvid, af deilige Coraller,
Som Frugter hang paa Grenene purpurne Muslingskaller.
Smaa-Piger gif paa Gaderne med Shawler superfine,
Da randt i Tankerne mig strax Agnete med Undine.
Hist stod en Mængde lærde Folk, som saae paa mig med
Sikkert,

Et Luft-Syn eller en Comet jeg forekom dem sikkert;
Dg nu med eet de springe op i Veiret mod min Kloffe,
Dog rundt omkring mig saae jeg kun en Mængde Fisk sig
floffe.

Man sprang, man kom, men Fisk det var, Makreler, Torsk
og Flynder;

Tilfidsst jeg Tingene begreb, som her jeg nu forkynder.

Naar Fisken rører Havsens Bund, den gaaer som vi paa
tvende,

Men stiger den syv Favne op, den bli'er. en Fisk behænde.
 Da Sligt jeg saae, blev jeg saa sær, jeg hørte Hjertet
 banke,

Dg i mit Hoved kom, maaskee, den lidt bizarre Tanke,
 Om ligerviis ei Mennesket, som hist paa Jord spadserer,
 Naar han i Himlen træffes op, som Flynder debuterer.
 Thi naar vi see paa Tingene ret, vi ere Fisk i Grunden,
 Den hele Luft er som et Hav, og Jorden er jo Bunden.
 Med eet min Klokke ned ad foer, den blev for tung for
 Vandet.

Dg som Münchhausens Hest den hang paa Klokke = Spiret
 strandet

Dernede holdte Vandet op, det hvilede paa Buer,
 Vand = Piller bar det hele Hav — (Det Syn endnu jeg skuer).
 Den Vægter traf mig ved mit Been, saa jeg gled ud af
 Klokken,

I Taarnet løb nu Alle op, og jeg stod midt for Flokken.
 Man følte paa mig, undred sig, men snarlig man opdager,
 Jeg var et ægte Menneske; slemt stod nu mine Sager. —
 De raadslog', af! tilsidst paa Fransk udbrød et mandligt
 Væsen,

(Tilgiv at jeg for Rimets Skyld ham maa berøve Næsen):
 "Du er den første, som til os vi levende saae vandre,
 Nu kan Du see at Torst og Sild er meer end Du og andre.
 Frygt ei at vi vil æde Dig, nei Ingen her det lystig;
 Først naar vi gaae fra Dybet op og søge Landets Kyster,
 Ds smitter eders glubske Sind, vi æde da vor Næste,
 Som fordum eders Adelsmænd og de catholske Præste.
 Døe maae og skal Du, det er vist, selv om Du Guld kan
 græde,

Thi ret paa canibalsk Maneer hist oppe I os æde.

Ha! Hævn er sød. — Vi har en Flod som bruser frem
med Torden,

Den kaldes Lethe her til Lands og kommer ned fra Jorden;
Der skal nu ned hver Draabe der har Himmelen forbandet,
Tidt har den næsten druknet os, som dog er vant til Vandet!² —

Han taug, — og nu led der et Brøl, saadan à la Spontini!
En Hvirvel fuld af dyb Effekt, som Skadens af Rossini.
Soldaterne fra Bagten kom, her stod jeg som en Synder,
Min Dommer sagde mig Farvel og gif — (det var en Flyn-
der). —

— Nu blev jeg ud af Byen ført, fulgt af en talrig Skare;
Een peeb, een skreg, de Gamle græd og bad: "Gud os
bevare!"

Snart var jeg ved det store Maal, man bandt mig Been
og Hænder,

Jeg blev saa kold, en Tappenfreg slog alle mine Tænder.
Men det var kun et Dieblif, snart kom min Ro tilbage,
En herlig Hvile ventede paa mange tunge Dage.

Bort Liv er kun en Morgendrøm, hvori vi tidt maae græde;
Er Natten endt, vi vaagne skal til Livets bedre Glæde.

Paa Jorden savner ingen mig, jeg stod jo der saa ene,
Brus derfor, Ely, din vilde Strøm hen over mine Bene.

Jeg saae hvor Floden rullede fra Klippens dybe Hule;
Med broget Skjær de Bølger steeg, de hvide var og gule.
Dog længe stod jeg ei paa Land, barsk tog man mig i
Frakken,

Dg hovedfulds i Floden ned jeg styrtede fra Valfen.

Igjennem Vandet vidste jeg bestemt jeg maatte fare,
Dog følte jeg til intet Vand — (at sige af det flaae).

Paa Bunden laae jeg taus en Stund, slukt var ei Livets
Kjerte,

Jeg laae i deiligt blødt Papir og lugted Trykker-Sværte.

Bed alle Recensenter! ja ved alle høje Krager!

Den hele Flod, det saae jeg nu, bestod af trykte Sager.

Leiligh:ds = Vers i alle Sprog, Tragoedier, Romaner,

Lovtaler, Kroniker med meer; kort, lidt for alle Ganer. —

Paa Flodens Bund jeg mærkede til nogle skarpe Kanter,

Dg fandt da at her brolagt var med lærde Folianter.

Boghandlere — at sige Ekrog — som Fiske stod i Vandet,

Dg sesyg blev jeg, som jeg ret befikked eet og andet. —

En Time gik — man traf mig op; jeg kan det ei beskrive,

Hvor alle nu som Stene stod fordi jeg var i Live.

”Et Underværk! en hellig Mand!” saa raabte alle Munde

Man faldt paa Kne, jeg bukkede, saa godt jeg Staffel kunde.

Thi Fod og Haand jo bundne var, men snart min Lænke
springer,

Dg som en Helt i høi Triumph man mig til Byen bringer.

Man snakkede nu ud og ind, som jo Enhver kan vide,

Tilfældt to Donnere kom frem, saa livlige, saa blide.

”En mægtig Haand bestjærmer Dig,” saa talde de begge,

”Sligt alt vi anede den Gang vi saae dig i din Snekke;

Men nu vi see det tydeligt, hver Mand vil om det rime,

At i det ægte Vand Du var lyslevende en Time!

Bliv her hos os, ifald Du vil, hvis ei, vi paa vor Snekke,

Naar Du det ønsker, bringe Dig til Dine Brødres Række!”

Glad blev jeg, som en Candidat der venter Non, den Staffel!

Men faaer et Præ, o søde Fryd! — Alt var som et Mirakel.

Jeg loved ham at blive der som Gjæst i nogle Dage,

Men siden vilde rigtignok jeg allerhelst tilbage. —

Man vüiste mig den hele Stad, dens Kirker og dens Slotte,

Musæet havde mange Ting, som kunde Diet gotte.

Langs Væggen stod opstillet smukt, i militairisk Orden,
Hver druknet Pige eller Mand, som fordum gif paa Jorden.

Her Olaf Trygvesson jeg saae, der Sappho med sin Lyre,
De vare stopped ud med Tang, og holdtes meget dyre.

Theatret vel var uden Tag, dog sad man luunt derinde,
Træk, Regn og Slud allene kom ved visse Norden-Vinde.

Korsridderne man spillede (det overalt behager).

Til Efterspil: Kong Salomon og Jørgen Hattemager.

Jeg i Parkettet Damer saae fra alle Nabo-Vyer,
Som bar paa Hovedet, for Regn, uhyre Paraplyer.

Smaa-Herrer recenserede, rask løb de bitte Tunger,

Men gjennem Klæderne jeg saae, de vare Torste-Unger.

Til Aften = Thee et cetera, jeg indbudt blev med Vre,

Her saae jeg Byens Skjønne ret og kunde meget lære;

En talte kun om Pynt og Stads, selv var hun meget broget,

To Andre førte lærd Dispyt, det klang som Sanscrit-Sproget.

En brugte mange franske Ord, og trak dertil paa Næsen,

Undskyldes kan det, thi hun var nys sluppet fra Francaisen, —

En med sin Tunges Ragekniv barbeerte Folk i Rakken,

En Anden maalte Mandens Værd, som Klædet var i Frakken;

— Sølv=Lamper hang paa hver en Green i Havens Bue-
gange,

For Fugle hang Snus=Daaser der, og spilled smukke Sange. —

Jeg gjennem Havet Maanen saae, ei bleeg, nei grøn som
Sivet,

Da kom en Mø, det var en Hal, saa slutter jeg fra Livet.

Hun havde ret sludeert Petrark, og sukkede Sonetter,

Rundt om os blev det mere lyst ved Dinenes Raketter.

”Gaae ei tilbage,” sagde hun, ”bliv her, tom Elskovs
Bøger,

Hist ændses ei dit lille h med sine tvende Streger. *)
 Hør hvad jeg spaaer: gaaer Du derop og vover Vers at lave,
 Da venter dig kun Skænd og Stød, tilsidst en sulten Mave;
 En Plage-Mand vil følge dig og nøde til at skrive,
 Men troe Du mig, din Digter-Krands vil kun af Tidsler blive.
 Vær min! siig, Du er Kotzebue, som Sand tragoediserter,
 Hvad eller skriv Fortællinger af Clauxen excerpeerte;
 Jeg Lafontainisk elsker dig — Farvel! jeg gaaer at græde." —
 Nei, tænkte jeg, nu maa Du op, hun skræmmede din Glæde;
 Vel har jeg ingen Frænder hist, og let jeg kan forsage,
 Dog Himlen staaer med Stjerner smaae, som før i bedre Dage.
 Lad Verden smile fornemt kun ad Barnets gyldne Drømme,
 Før Socrates sin Himmel vandt, han maatte Giften tømme.
 Men planter jeg kun Tidsler hist, Gud veed, det gjør saa Mange,
 Vær ogsaa Tidsler krandsig mig for mine slette Sange.
 Farvel Du Hav! — Hist for en Stund dog glattes Sorgens
 Rune

Ved Kannas barnlig fromme Sind, ved Jettes Bid og Lume
 Tilbage-Reisen blev bestemt ved aarle Morgenrøde,
 Skjult laae det dog i Skjæbnens Bog, hvad end mig kunde møde
 Det hele ædle Publikum sig spændte for min Klokke,
 Madamer, Fruer, Frøkener, ja hele Jomfrue-Flokke,
 Og Cavalerer, ja min Tro! en deilig broget Brimmel.
 Igiennem een af Pillerne man steg til Havets Himmel.
 Abborren var min Adjutant, den er lidt krum i Ryggen,
 I Nytt han var fra Top til Taa, kun slidt var Hatte-Skyggen.
 Syv Savne var tilbagelagt, thi hurtigt frem vi fore,
 (Tillad, jeg bruger her en Stump af Bùrgers Leonora):
 "Ha sieh! ha si:h! im Augenblick, hu hu! ein gräßlich Wunder!"

*) Den gode Mand betegnede sit Navn i den flyvende Post ved: h — —

Al Fiske-Pynten, "Stück für Stück, fiel ab wie mürber Zunder." Rødspætter, Flynder, Gild og Lorff, samt Hornfisk og Makreler. Du skyde Kloffen frem i Hast, dem ædel Drift besjæler. Jeg kom i Land, bød dem Farvel, min Taare randt paa Kinden, Dog beed en Mal mig i mit Been — (det var vist Elskerinden). Her staaer jeg da. Den kolde Vind mig skarpt om Dret bkæser. (Jeg haaber, ingen spiser Fisk, som dette Carmen læser. —

Trettende Capitel.

(Dødens store Extra-Post fører over Amager. Læseren gjør Bekjendtskab med lenkede af Passagererne. — Vandmanden. — Ende paa Reisen.

Saa snart den poetiske Herre havde endt sit Eventyr, gjorde han en comiss Bøining for mig, jeg talte for den Fornøielse, han havde forundt mig: bad tillige at han dog vilde sige mig sit Navn og sin Forretning, forat jeg kunde vide om han var et virkeligt Menneske, eller blot en poetisk Reflexion. Han vilde begynde at tale, da klang der et Posthorn i Nærheden; med et Glædes Udbrud sprang han op og mere fløi end løb henimod det forunderlige Kjøretøi der nærmede sig. — Sex Beenrade af firbenede Heste, der sprudede klare Ild = Funker, trak en uhyre Post-Vogn med vistnok nogle tusinde Passagerer. — Det var alle de Mennesker, der i denne Nat havde forladt dette Liv. Der vare Folk fra alle Verdens Hjørner. Gronlændere og Pariserinder; Italienerne og

Kamschadaler, imellem hverandre. Paa Forsædet sad den lange, magre Død som Postillon og grinede fælt med sin brede Mund i Maaneskinnet. — Over Skulderen hang et stort Jægerhorn, som han af og til stødte i, og om den nogne Dødningspande flagre de en hvid, alenlang Nathue hvori han havde stukket en dunkelgrøn Cypres-Green som Seierstegn. Med eet holdt han stille. Hvilken Surren og Murren var der ikke, alle Passagererne snakkede i Munden paa hinanden, og hver i sit Tungemaal, men alle paa Vers, kun med et forskjelligt Versemaal efter deres særegne Character. Jeg begyndte at faae en Uelse. Jo den var ganske rigtig; min poetiske Person gav mig et Nif, hoppede ind i Bognen til nogle nyskelige Pige-børn, Skade at de vare saa blege, og snart mærkede og hørte jeg da at Personen var druknet paa Søen denne Nat og havde derfor, som et fredeligt Spøgelse, sat sig ved Strandbredden til den store Extra-Post kom, for at han med denne kunde komme over Grændsen. At de alle talde Vers, begreb jeg snart, det var det første Skridt ind i aandelig Fuldkommenhed. I det jeg saae paa dem, kom der to qvindelige Spøgeser lobende alt hvad de kunde efter Bognen. De havde sværmet formeget denne Nat, forglemt Tiden og vare nu bange for ikke at slippe hjem til Hanegal. Meget vemodigt bade de om at fjøre med som blinde Passagerer og Døden tillod dem at hænge bag paa. Derpaa vendte han sig til mig og bad mig være saa god at skynde mig lidt, for han havde ikke Tid at vente.

"Om Forladelse!" afbrød jeg ham ganske forfrækket og sprang et Par Skridt tilbage, "jeg skal ikke endnu have den Fornøielse at kjøre med"

"Naa! naa! bliv kun ikke bange" sagde han, og forsøgte paa at sætte et mildt Ansigt op, men det klædte ham slet ikke; "nu mærker jeg først hvem De er. Stakkels Knos," vedblev han efter en lille Pause, "det gjør mig ondt for Dem; troe, jeg seer længere med mine tomme Dienhuler, end De med begge Deres levende Øine; kom kun herop i Vognen, det skal ikke fortryde Dem."

"Al nei — — min Reise er ikke færdig," svarede jeg, og gjorde atter et dybt Buf for Døden.

Stakkels Menneſkebarn, svarede han, hvad Glæde venter Du Dig, den korte Tid Du endnu seiler paa Strømmen. Uhrets hurtige "dik, dik," det er ogsaa Livets; det er Tidens store Molle, der ved ethvert "knik, knik", knuser et Menneſke-Hjerte. Nu eller siden, hvad gjør det,

Truditor dies die,

Novæ pergunt interire Lunæ.*)

Al er det samme; jeg vil kun gjøre din Plage kortere. See endnu engang med dine Himmel-Briller ud over Jorden, maaskee kan Du endnu faae andre Tanker."

Uvilkaarligt stirrede jeg fremad gjennem St. Peters Briller. Det var forunderligt, hvor min Syns-

*) Horatz.

freds udvidede sig. Jeg saae ud over, næsten en halv Verden og det forekom mig, som stirrede jeg kun ind i Blankensteiners Bontil med al sin Nürnberger-Stads, hvor alle Marionetter og Gliedermänner ved en skjult Traad vare satte i en bestandig Bevægelse. Hver larmede paa sin Maneer; den Ene som den Anden. Hist stod en Helgen med en deilig Papiers-Glorie, her vare silkeklædte Pariser-Damer med fine Pap-Hoveder. I en stiv beskaaren Allee omfavnede to Personer hinanden; jeg tænkte paa Chodowiekis Tegning, og vidste da nok at det var Venkab. Sorgens sorte Spyfluer fløi saavel under den Riges maledede Loster som under Armods røgede Bjelker; og paa det lille Skridt mellem Bugge og Grav, knuste Broderen det bankende Broderhjerter. Lystig gif Tidens store Molle, "knæk, knæk," og styrtede alle Pyramider og stolte Babeltaarne.

"Nu Barn!" begyndte Døden igjen, "har Du betænkt Dig? Kast nu et lille Die ind i Bognen. Du faaer broget Reiseselskab; see Dig kun omkring, men vær hurtig, naar Hanen galter gaaer det fort i susende Galop.

"Kjør bare ikke, medens jeg staaer paa Bognen, "bad jeg, der kunde jo let spilles mig et slemt Puds. Det var dog noget voveligt at klattre op, men hvad gjør ikke som før er sagt, en Forfatter for sin Læser. Jeg vovede et Forsøg, besteg Bognen og traadte ind i en heel lille Verden.

Lystige Børneklynger, Unglinger og Piger, Elding-er og gamle Matroner, hentede fra alle Riger og

Landet omgav mig. Hver taledede, som sagt, i sit Verse-
maal; Heltene havde valgt Hexametret, den simple
Pøbel brugte derimod den tifoldede Jambe. De lystig
Passagerer jubledede i raske Dithyramber og de gamle
stive Damer taledede Fransk paa velklingende Alexandri-
ner. Nærmest ved mig sad der en tyk feed Mand over-
alt behængt med Spisesædler; jeg antog ham for en
rig Restaurateur, men da jeg nærmere betragtede Per-
sonen, mærkede jeg at det var en tydsk Boghandler der
trancherede og forkortede Forfatteres Bærker, for med
Godtkjøbs Udgifter at spække sin Pung. Neppe havde
jeg hilset Manden, før han opvartede mig med en af
sine poetiske Spisesædler, der frit oversat lod omtrent
saaledes:

En Suppe kogt paa de homerske Helte,
(Hver Bolle er en Knos med Sværd ved Belte).
Et Sorgespil halv flegt, og halv i Blod,
Fortællinger af Spieß, som Peberrod.
Et Stykke Flest af Hamlet kogt med Urter,
Dg som Desert, det sidste Suk af Werther.
Lidt Blomster Dyn, Nordlys og Sphære-Klang;
Og Reisers Høne gav da Blasen sprang.
Vand faaer man frit, det bedste som man haver
I Slyve-Blade og i Nytaars Gaver,
Fransk Suppe kogt paa en pindarsk Pøan;
Lidt Pørevælling af en ny Roman.
Den hierte Leonore og Leander,
En Koldstaal, god mod Eiskøvs Salamander.
Bocuf af en Recensent med pebret Kraft,
Lidt Pressesylt af Salstæff og af Saft.

Et Hexameter gjort i Carbonade;
 Tre Aphorismer stødt til Marmolade.
 Et Hjerte-Suf i Vers som ei forstaaes,
 Naiviteten stegt som Mortensgaas.
 Den lille Peder, Katas, Galgemanden,
 Id est: en tydsk Ragout paa selve Sanden
 Agnete og Undine, Siskemad.
 Et Sørgespil, kogt paa en Helterad.
 To Sølvvinger friske, himmelsøde,
 Kogt hen i Roser og i Morgenrøde.
 En qvindlige Recensent, udstoppet som en And.
 En Kover fyltet for en Dame Land.
 En Kage sød, der smelte vil i Munden,
 Af Lafontaine lavet og opfunden.
 En Smertes Piil med Sødt — Vers af Petrarc
 Tre Glasfer Hand af Schillers Jeanne d'Arc.

Episefedlen blev mig lidt for lang, jeg vendte mig derfor til den anden Side, her sad en gammel Lærd og betragtede en Loppe i Microskop, saasnart han blev mig vaer begyndte han strax en meget ziirlig latinsk Tale i asklapiadæiske Vers, hvis Indhold jeg her vil meddele i dansk Prosa.

"Betragte vi disse smaae uskyldige Skabninger," begyndte han, "kunne vi ikke andet end misunde og tillige beklage Dem. De vise os, at De besidde Mand og Smag, i det De helst dvale hos det smukke Kjon Men hvad vinde De ved deres Bedholdenhed og Kjærlighed? kun Forfølgelse og Dod. Det har tid undret mig, at ingen sentimental Digter har i et elegisk Udbrud ønsket sig i en af disse smaae uskyldige

Skabningers Sted, for saaledes at finde Doden for den Skjønnes Haand. Kun kort er deres Blomster-Liv, de komme ikke til nogen synderlig Udvikling: de fødes, forfølges og myrdes. Skulde dette vel være deres hele Bestemmelse. Nei! flere Philosopher antage jo at Dyrene ere udodelige, og de maae ogsaa være det. Skulde disse uskyldige Smaa alene være skabte til Had og Forfølgelse. Dette Spørgsmaal har jeg i levende Live ofte været tilfands at ville besvare; men da jeg ikke havde Leilighed til at studere Segel og de nyere Philosopher saa noie, at jeg kunde skrive denne lærde Afhandling med al den Utydelighed og Epidesfindighed, som det sig hør og bør, udsatte jeg det altid; nu vil jeg med egne Dine kunne see det store Experiment, som kan sætte En Grillen nok i Hovedet; thi tænke vi os den store Mæsse der har eksisteret fra Evas Tid, kan vi ikke andet end beklage de arme quindelige Engle i Evigheden; thi rimeligt er det jo, at de ogsaa der holde sig til det smukke Kjon, men maaffec, som jeg troer, gjør de et saa stort Spring i aandelig Cultur at de spille et Slags Cicisbeo, kaste de brune Kjoler og iføre sig røde, for saaledes med denne levende Farve desmere at stifte de foeminine Engle i Dinene og gjøre deres Lykke!"

Jeg saae paa Manden og hans hele Omgivning, og mærkede da nok, som alt Tommeliden fra Sirius sagde mig, at man ikke ved Doden strax gjør noget Saltomortale i aandelig Fuldkommenhed. De menneskelige Naragtigheder, Feil og Ufuldkommenheder ville endnu en

Tid hænge ved det aandelige Jeg, naar det alt svæver
over de første Egne hiin Side Graven.

En rank quindelig Skikkelse, i hvis Ansigt lystte den
inderligste Omhed og Kjærlighed, tiltrak sig min Op-
mærksomhed; det var en Moder, som denne Nat var
dod af en epidemisk Sygdom, kun nogle faae Skridt
fra hende sad hendes kjære lille Dreng, der nogle Timer
senere var fulgt efter. Længselsfuld strakte hun Armene
efter ham; endnu tonedes Barnets fromme Trost ved
hendes Dodsleie, da han med Livsflamme i Hjerter og
Die trykkede Moderens Haand i den fattige Hytte.

Græd ei Moder, ellers døer du jo,
Lægges ned i Jorden, som min Fader,
Gaae dog ikke fra mig begge to;
Jeg døer med naar du mig reent forlader.
Helse Verden er jo dog saa smuk,
Dg her er saa mange, mange Glæder.
Hvis vor Herre hører dine Suk,
Kan han blive vred fordi du græder.

See paa Ruden fryser Blomster smaae!
Træer og Soldater kan jeg kjende.
Vil du bare her ved Doven staae,
Skal du see, hvor deilig det kan brænde.
Fidpaladser staae i Torvens Blod,
Ridderborge, Skyer, smukke Sole.
Moder, kom og sæt dig paa mit Skjød,
Skal du see de Smaa-Børn gaae af Skole.

Jeg vil tage Bedstefaders Stel;
Gyp min Hest! — D den er stem at ave.

Smeld, min Pidsk. See saa! nu gaacr den nok.
 Jeg vil ride over Bjerg og Have;
 Kommer snart; igjen med Sølv og Guld!
 Moder, tænk dig vores store Lykke.
 Hver en Fattig skal faae Posen fuld,
 Og Mads Lund vil dansse paa sin Krykke.

Men du græder, — jeg vil blive her!
 See dog ud, hvor Stjernerne sig tænde.
 Ewig Juul der vist i Himlen er,
 Derfor skal de mange Lys nu brænde.
 O de søde Englebørn dog hist!
 — Thi hos dem er der jo ingen stemme? —
 Smukke Julegaver faae de vist,
 Troer du, at vor Herre os vil glemme?

Saaledes trostede den Lille, til ogsaa hans Stjernesudlyste paa den natlige Himmel.

Lykkelige Barneverden med dine glade Dromme;
 da Himlen hvælver sig over os, som det store, evige Juletræ med alle sine glimrende Lys, dem den gode Gud tændte for Fattige og Rige i sin store Børneskole. Men vi blive ældre, vi blive fornuftigere, da er det ikke Himmels glimrende Julelys; nei, uhyre Kloder med — sandsynligviis — Smerte og Taare, Elendighed og Daarskab som paa denne Jordklode.

Nærved mig sad der et hæsligt gullbrunt Spøgelse, det var en gammel Gnier som Døden for en Times Tid siden havde slæbt bort fra Pengeløsten; ogsaa han stirrede op mod den deilige Himmel og strakte de lange Knokkelfingre i Beiret efter de mange Sølv- og Guld-

Stillingen Stjernerne syntes ham. Hu! hvor mindede de ham ikke om hans kjære Mammon, det han selv havde piint sin Sjæl og sit Legeme for at erhverve, og nu var han evig flilt ved det; langt fra det, som fra Guds Himmel med alle de funkende Stjerner.

"Par diable!" skreg en gammel Mandsling, det var en tydsk Greve, hvis Godser laae i Maanen; par diable! at lade mig kjøre med den store Diligence mellem al anden vulgaire, hé bien Monsieur! lad dog les nobles sidde sammen. Par mon honneur! je marche à pied.

Jeg skal nok placere dig," svarede Døden og tog le noble i Nakken, satte ham bag paa Bognen mellem de to qvindelige Spøgelser, som han overdrog den Forretning at holde ham i Aave, dersom han gjorde sig for meget ud til Veens.

"Nu!" har De ikke snart betænkt Dem?" spurgte Døden mig, "hvad tover De efter? troe mig, der voxer hverken Guld eller grønne Skove for Dem i denne Verden. De har et stort Godmodigheds Organ og det er en Skive, hvorpaa Verden affhyder sine Pile, uden at bryde sig om at de mueligt saare Hjertet. Tidt vil De blive miskjendt; man vil — dersom De gaaer frem paa Forfatter-Beien — lægge en Betydning i Deres Ord, De aldrig drømte om. Snart vil De dog, som en sygelig Skrantning længes efter den store Extra-Post for at rulle bort fra en Verden, hvor man kunde leve saa herlig, men hvor den ene pincer og plager den anden. Følg mig! Deres bedste Dronne vil dog gaae i Skudder-

mudder, det er et Babeltaarn, der styrter og knuser dit eget Hjerte." Jeg blev ganske melancholisk stemt.

"Nu hvorlænge vil De betænke Dem? spurgte Døden; "meget længe har jeg ikke Lyst at vente."

Jeg grundede, det var jo ogsaa et meget vigtigt Skridt; da gik Hanen i det samme, og hui! brusede Døden bort med alle sine Passagerer.

Tiden maa nu lære mig, om det var til mit Held eller min Plage jeg betænkte mig saalænge.

Jeg stod tæt ved Strandbredden; nu var jo min Umager-Reise forbi og aldrig havde jeg følt en mere levende Lyst til at reise. Da opdagede jeg en Baad i Nærheden. "Hvad om jeg 'atte mig i den," tænkte jeg, "og gjorde en Reise over til Saltholm, det kunde jo være ganske interessant at ende med et Søe-Eventyr." Med samme Følelser som Crayon forlod America og seilede over Verdens Havet, med samme Følelser vilde jeg ogsaa forlade Umager og seile over til det anachoretiske Saltholm. Endnu en Gang kastede jeg et Blik tilbage over Kjøbenhavn; hele Luften var for mørket, det saae ud som det Skylregnede, men da jeg, gjennem Sr. Peders Brillen nærmere betragtede det, mærkede jeg at det var bare Nytaars Duffer; da tænkte jeg paa mig selv, som vist ikke fik mange af disse og for ikke at være Stedbarn kom jeg med:

Nytaarsduffer til mig selv for hele Livet.

O gid — (Ja jeg ta'er Munden fuld,

Man faaer jo lige meget) —

Jeg snart maa faae tolv Tønder Guld,

Men Guld, som er mit eget.

En deilig Brud, ja hi'le den!
 Det er det bedste Stykke!
 Thi ak! doe hen som Pebersoend,
 Nei sy for en Ulykke!

Ni ægte Bæmmer! — nei kun tre,
 Ni kan der aldrig være!
 En Fremtid uden Bof og Bæe,
 En Digterfrands med Ure.

En god Forstaaelse med Gud
 Og alle Recensenter;
 Samt naar tilsidst mit Lys gaaer ud,
 Man mig til Himlen henter.

Rask sprang jeg nu i Baaden; saae i Manden allerede Undiner og andre Madammer, stodte fra Land, men i samme Dieblik fik baade jeg og Baaden saadant et Puf, at jeg nær havde vendt Benene i Veiret. Forfækket saae jeg omkring mig; da stod der en gyselig Kosmer Havmand i Vand til midt paa Livet og havde flaaet en Kloe i Baaden; Manden saae gyselig ud; hele Hovedet var, istedetfor med Haar, besat med Penneposer der strittede ganske forfækkeligt og istedetfor Skjæl var hans lange Hale smykket med en uhyre Mængde Rygge af Bøger, hvorpaa man kunde læse disses Titel.

"De har," udbrod Manden, "kaldet Deres Bog: *Fodreise til Østpynten af Amager*, og nu voyer De at gaae længer!"

Det foer mig iiskoldt ned af Ryggen, thi nu mærkede jeg at Vandmanden var ingen anden end en Recensent.

"Deres hele Reise," vedblev Manden, "er et Chaos af forvirrede Ideer, opflogte Reminiscenser og i det høieste et mislykket Eventyr; var det endda en mislykket Roman, men et Eventyr er en Chimære, som ikke eksisterer i Livet."

"Og mig forekommer det dog," svarede jeg, i det jeg trak mit Modsortan ved Haaret for at faae det større," at det menneskelige Liv, Manden som lever og virker i os er det saare meget beslægtet; kunde vor Sjæl med alle sine Følelser og Ideer levende afprøve sig paa Papiret, da vilde man faae det underligste Eventyr, der endnu var læst. Fryd og Smerte, Fornuft og Bildfarelse danne de store Capitler og gjennem det hele gaaer der, som i Eventyret, en uudgrundelig Traad. Her sniger just den værste Don Juan sig om og myrder Ufkyldigheden; her bygger Phantasiens sine stolte Babeltaarne, hvorfra Tanken, som en vinget Cherub, svinger sig op i det Uendelige.

"O snik snak!" sagde Manden. "Her vil jeg nu ikke recensere Dem, men med det forste vil De paa Tryk høre fra mig, naar De seer en uforstammet Recension, saa kan De vide den er fra mig."

"O Gud hjælpe mig! det er bestemt min lærde Amagerkone der har forklædt sig," sukkede jeg. "Men Kjære viis dog Skaansel mod en ung begyndende Forfatter! Siig mig Feilene! giv mig Grunde...;"

"Grunde!" svarede han, "naar har De hort at Folk af min Race give Grunde? Gaae i Land, snart skal de høre fra mig."

I samme Dieblif slog han mig med sin Stoflige over Næsen saa St. Peders Brillen floi over Bord og forsvandt i Bølgerne og med dem var ogsaa Vandmanden borte; men jeg stod flau og ene ved den nøgne Strandbred, og følte mig intet mindre end skicket til at skrive et smukt Slutnings Capitel.

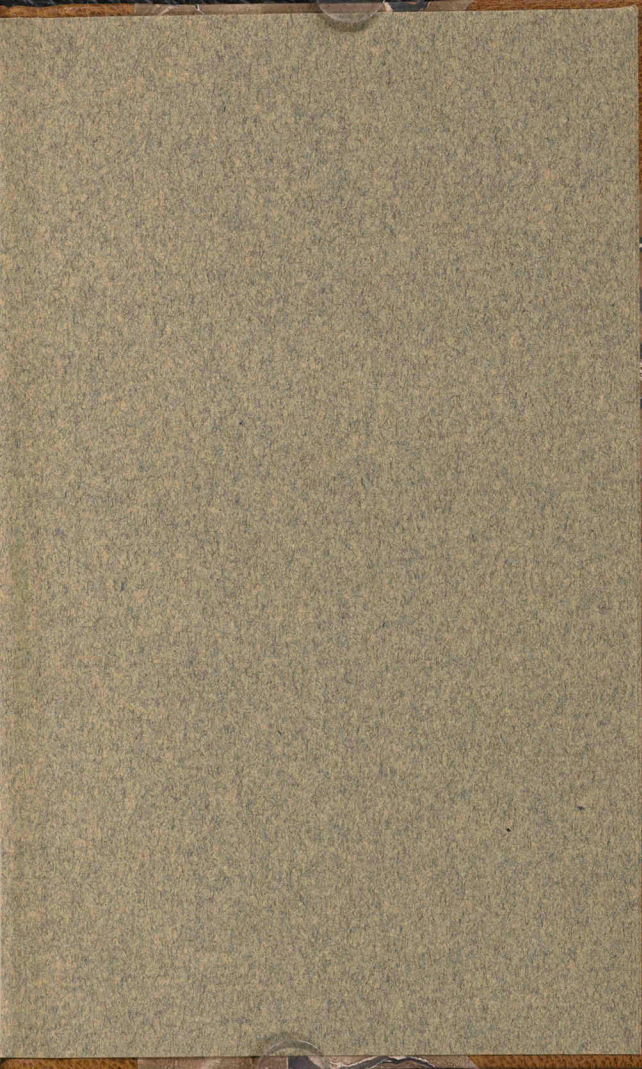
Hvad er nu her at gjøre? — jeg veed kun een Udvei; — Vandmanden lovede mig en Recension, maaskee Læseren vil kjøbe denne naar den kommer ud, og lade den gaae som Slutnings Capitel; skulde Manden betænke sig, og ingen andre finde det Umaagen værd at sige godt eller ondt om min Bog, saa skylder jeg dem et Slutnings Capitel, som jeg selv vil gjøre mig en Fornoieelse af mundlig at kunne meddele naar man vil glæde mig med et Besøg; jeg er hjemme fra 8 til 9, men for Damer er jeg hjemme paa alle Tider. Lev vel!

(Ulykkeligviis seer jeg først nu at min Bog er bleven 13 Capitler; da det er for seent at gjøre Forandringer, vil jeg, for at ikke et af Capitlerne skal døe: blive sprungen over, tilføie endnu et fjortende Capitel, som rigtignok ikke indeholder noget, men det er Læserne vant til fra mange andre Bøger; — jeg vil heri allene sætte Interpunctions = Tegnene, saa kan enhver efter eget Behag udfylde det saa herligt han vil).

Fjortende Capitel.

(Indeholder ingen Ting).

— — — —!!! — — — —? — — — —,
 — — — —, — — — —, — — — —; — — — —. — — — —!
 — — — —? — — — —, — — — —, — — — —, — — — —,
 — — — —! — — — —; " — — — —," — — — —,
 — — — —! — — — —!!!!!!!

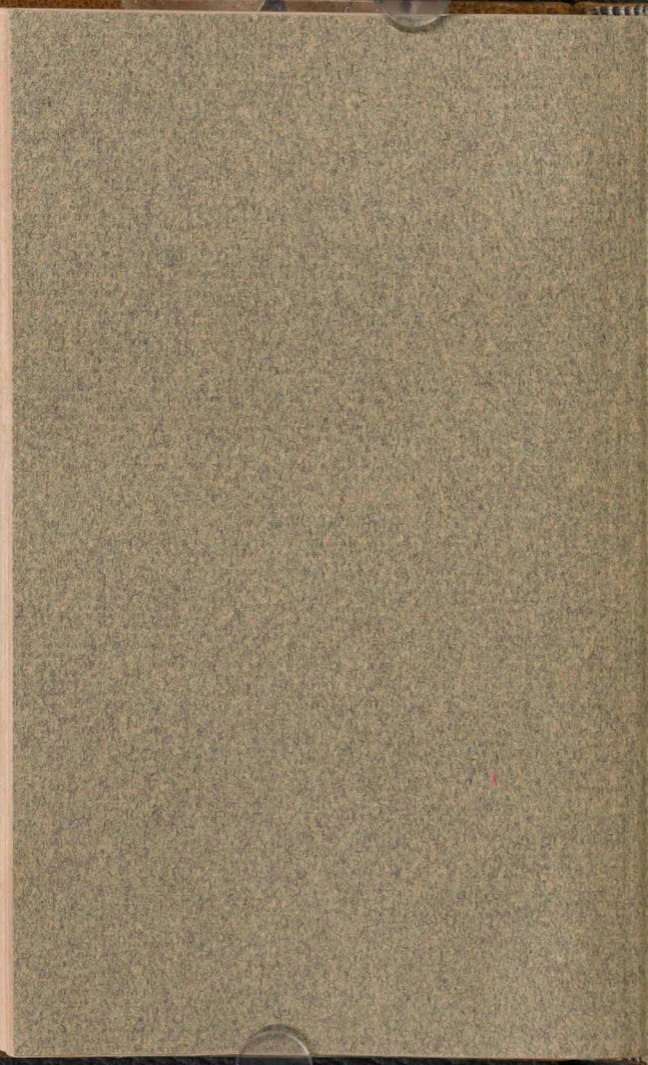

foto 170812

